

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, péntek, május 27-én.

146. szám.

Az erdélyi Tetzel.

Nincs teljesen bevezetett karrier a világon. A püspökök közt is vannak stréberek, nemcsak a káplánok és plébánosok közt. Az ut, hiába, magasra visz és meredek. A püspökök közt is van, akit többször emlegetnek Zichy Jenőnél vagy Rix Vilmánál. Ilyen gróf Majláth Gusztáv is, az erdélyi püspök. Számtalan alkalmat nyújt a beszédre, hol főleges ügybuzgóságával, hol meg ifjú kedélyének naiv felcsillanásával. Ime, besiet multkor Kolozsvárra és egy lélegzetre végiggyónatja az egész főgimnáziumi ifjúságot, holott az a katechéták dolga. Ime, elrobog multkor Komáromba és elítelteti magát ötszáz forint pénzbüntetésre elkeresztelésért: holott azt már senki sem veszi vértanuságnak. Ime, feltűnik mint Wlassics Gyulának nagy személyes ellenfele és ime most már megint kikezd Umbertoval. Nem elég neki Wlassics. Kell neki egy király.

Olvassuk ugyanis az erdélyi püspöknek körlevelét, melyet vatikáni utjából visszatérve, sietett megírni egyházmegyéje papjainak. Ez a körlevél alkantánál és tartalmánál fogva nem született sub specie aeternitatis és így alighanem kellemesen fogja érinteni ő méltóságát, ha sorait kiragadjuk az általános figyelmetlenség sötét milieujéből. Szívesen megteszszük hát ezt és levelében pontosan megjelöljük az abszurdumokat. Ime az első:

A pápa világi uralma érdekében fordul hivelhez az erdélyi püspök; viszonzni szeretné azt a szeretetet, amelylyel a Vatikánban fogadták a Regnum Marianum

ajtatatos jövevényet. A Vatikán tudniillik szeretetreméltó, valahányszor csak olyan magyar püspököt lát, aki nem akar a Vatikán beleegyezése nélkül lenni primás. IX. Pius, aki minden képzelhető alkalommal szerette a nevet apró márványtablákon megörökíttetni, bizonyosan köbe vésette azt a mondását is, amelylyel egykor a magyar főpapokat fogadta: „Voi siete troppo ricchi” — ti igen gazdagok vagytok. A Vatikán szeretetreméltósága innen van, e hasznos tapasztalatból. Mi következik ebből? Az, hogy a szívélyes fogadtatást — egy gavalléros küldeménynyel kellene meghálálni. A számító Rampolla biborost talán ez vezethette a jó fogadás előkészítésére a Szent Atyánál. De levelet írni a pápa világi hatalma érdekében? Ez abszurdum. A Vatikán az ilyesmit nem honorálja. Rómában nem olyan naivak a lelkek, mint Gyulafehérváron.

Következik a második abszurdum:

Majláth püspök rablónak nevezi az olasz kormányt és azóta is bizonyára igen jól alszik, mert tudja, hogy ezen velünk barátságos viszonyban levő hatalom nem fog diplomáciai lépéseket tenni. Mi persze rögtön reklamálnók például Sturdzánál, ha egy oláhországi püspök tapintatlan sértegetésekkel halmozná el Magyarországot, de ez más, mert az a román püspök esetleg hü tolmácsa lehet a maga nemzete közvéleményének. Majláthnál azonban, hála Istennek, nem forog fönn ez az eset. Ő tehát nyugodtan követheti el e hatalmi visszaélést. Mert ez a második abszurdum, az olasz király kormányának

lemocskolása, e közönséges jezsuita utilitarizmussal (pénzbevétel kell a pápának, úgy mond Majláth), a pápa világi hatalmának, mondom, e közönséges jezsuita utilitarizmussal való megokolása mély hatalmi visszaélés. Ennyire nem ment annak idején Sinor sem, vagy Schopper. Ők ketten bizonyára tudták, hogy az apostolok sohasem hirdették ezt: „Pénz kell Jézus Krisztusnak!” Mert pénz és világi uralom kell a Vatikánnak, ez igaz, hisz mi is mondtuk az előbb, hisz a Vatikán nem mindenben követi Jézust, de ez ép azért, mert nem a Jézus követésében gyökerezik, nem is vallási kérdés, hanem politikai, hatalmi politikai kérdés. Tehát visszaélés az, hogy a fiatal püspök körlevelében a pápa világi hatalmáért való imádkozást mintegy keresztényi kötelességnek állítja oda. Tiltakozunk ez ellen az abszurdum ellen. A püspök hatalma nem arra való, hogy hivelit a keresztény dogmák és erkölcsi kötelességek terén megtéveszse. A pápa egyházi feje a magyar katolikusoknak, de a pápa világi uralma, az Hekuba a magyar katolikusoknak s ha így beszélnek a magyar katolikusok (és úgy beszélnek), akkor a magyar katolikusok vallás erkölcsi fogalmai tisztábbak a Majláthéinál.

Ime most a harmadik abszurdum:

Majláth gyűlöli a törvényes olasz kormányt. Helyes. Ez a gyűlölet nem vall olyan zavart fogalmakra, mint a belőle folyó agitálás. Hiszen Lemkuhl és Müllenhofer jezsuiták, Gury páter mai követői világosan azt hirdetik, hogy n é h a n e m

A „Lederer“-féle macskazene.

Ötven év előtt nagy divatban volt a macskazene. Majdnem oly divatos multság volt az, mint ma a koronaherceg-utcai korzózás a déli órákban. Budapesten május 8-án kezdődött. Gróf Zichy Ferenczet tisztelték meg először. Nem ok nélkül! Már akkor Magyarország legnépszerűlenebb embere volt s azóta folyton tartja magát ezen a pozícióján. A nemzet nem tudta elfeledni, hogy négy év előtt Zichy Ferencz mint helyettes főlovászmester rendezte be Metternichnek Magyarországon az osztrák kémrendszer fiókhivatalát. Végtelenül bántotta tehát a közönséget, hogy a magyar kormány Zichyt hivatalba tette.

Ugyanezért emlékeztek meg a következő napon Nyéki Mihályról is, ki az osztrák kormány alatt cenzori hivatalt viselt. Vele egyidejűleg kapott macskazenét D u s c h e k Ferencz. Duschekkel a közönség sohasem rokonszenvezett. Osztrák érzelmeikkel gyanúsították s Metternich titkos ágensének tartották, ki Ausztria kezére dolgozik.

Ezután doktor S t á h l y Ignácra került a sor. Stáhly egyike volt kora leghíresebb operateurjeinek s a lovarda legkiválóbb vívója. A fiatalság azonban konzervatív nézetei miatt gyűlölte s nála formális demonstráció fejlődött ki.

Már ekkor terjengett hirt a két fővárosban, hogy a legközelebbi napon Lederer budai katonai kormányzóznak ad a fiatalság macskazenét.

Megjegyzem, hogy a budapesti macskamuzsikák nyomába sem léphettek azoknak, melyeket Párisban, Lipszében és Bécsben rendeztek azon időtáiban. A külföldiek teljesen szervezett, jól rendezett, pökölilág lármás, mondhatni nagyszerű macskazenék voltak. Budapesten néhány sip, dob és ezintányérral vonult az ünneplendők lakása elé a rendezetlen tömeg s füttyült és ordított.

Ilyen szervezeten, fejnélküli csoport vonult fel 1848. május 10-én este a budai várba Lederer kormányzó ablakai alá. Lederer abszolútistikus érzelmei nagyon is ismertek voltak. A tömeg föl volt indulva ellene, mert becsület-szavát adta a budai fegyvertárban levő fegyverek számát illetőleg és állítása valótlannak bizonyult. Ezenfelül Batthyány Lajos miniszterelnök parancsainak sem engedelmesskedett. Az általános közérzet hite szerint Lederer érdemelte meg legjobban a fenytést.

Csak hogy Lederer sem ahdtt ám! Értésülvén a dologról, leitatta katonáit, lesbe állította s midőn a nép lakása elé ért, megrohanták a fegyvertelen tömeget és összekaszabolta. A népet egyik oldalról a lovasok gázolták, a másikon beleszaladtak a gránátosok szuronyaiba, akik iszonyu mérszárlást vittek köztük véghez.

A megrémült tömeg a hajóhídon át visszarebbent Pestre, a ferencziek vészharangját meghuzta, fegyverkezni kezdett s boszut szomjazva, vissza akart menni a várba, míg végre Nyáry Pálnak, a pesti nép e hatalmas tribunájának, sikerült lecsendesíteni a háborgó érzelmeiket.

Május 11-én reggel a rendre ügyelő bizottmány a nádorhoz ment s Lederer rögtöni elbocsátását és nyilvános törvényszék elé állítását, a vérengzésben résztvevő katonatiszteknek tisztségüktől való megfosztását s rögtöni őrizet alá való vételét s azt követelte, hogy a katonaságot eskessék meg azonnal az alkotmányra.

Ugyancsak 11-én az akkori másik tribun, P e t ő f i Sándor, népgyűlést hívott össze a muzeum-térre, s a nép elé következő indítványt terjeszté, melyet a gyűlés egyhangú lelkesedéssel fogadott el:

„Mintán a mostani miniszterium, mint a tapasztalás szomoruan tanusítja, olyan gyenge, miszerint nemhogy az egész állam, de még csak egyetlenegy egyén biztonságát sem képes intézkedni, küldöttség által a népgyűlésből szólittassék föl a miniszterium, hogy a nemzeti konventet a legeslegrövidebb idő alatt összehívja.”

A kormány Zoltán államtitkár elnöklése alatt vegyes bizottságot küldött ki az ügy megvizsgálására. A bizottság, mely talán egyetlen ama korban, ahol osztrák katona és magyar polgár együtt ítélkezett, már május 12-én összeült. A bizottság lelke Nyáry Pál volt. Ő sugalmazta, ő irányította, ő terelte helyes utra, ha kerékvágásából kikötkent.

A tárgyalás napokon keresztül huzódott-Részletei hosszadalmasak, eltérők, ellentmondók. A főérdeklődés azonban a vérengzésben résztvevő három császári tisztire irányult. Ő voltak a bünszerzők.

halálos bűn az, ha gyűlöljük felebarátunkat. Majláth, ki egyházi-politikai értelemben véve, tétőtől fogva talpig lévő jezsuita, úgy látszik, benne van e rugalmas morál-iskolában. Jó, de ő az olasz királyon kívül kiterjeszti gyűlöletét a más vallásúakra is. Mert körlevele más fejezeteiben azt mondja mindenekelőtt, hogy ő rangnál, vagyonnal és származásnál többre becsüli azt, hogy katolikus ember. (Van ugyan ebben egy kis halátlanság a rang és származás iránt, mert a rangnak és a származásnak nagyrésze van abban, hogy Majláth ma püspök, de ez a tétel még megjárja.) Mert továbbá azt mondja ő, hogy a katolikus egyház az egyedül üdvözítő. (Ezt hirdeti sok hierarchikus egyház, például a mohamedán, a brahmán és egyebek, ez tehát nem meglepő és nem visszataszító dogma, mert bizonyos történelmi állapotból folyik és így szintén megjárja.) S mert végül azt mondja, hogy „ne vessük meg”, hanem csak „sajnáljuk” a másvallásúakat! Hol van itt a gyűlölet, kérdezhetnék önök. A gyűlölet tehát, kedves uraim, nem szokott egyenes világos szókban kerülni napvilágra, ha az olasz királynál közelebb eső publikumot illet. A gyűlölet óvatos és adott esetekben a szánalom köntösébe buvik. „Ne vessük meg a szerencsétlent”, „sajnáljuk a boldogtalant”, ilyen szólásformákba is belé öltözik a gyűlölet, hiszen mindig az a legnagyobb gyűlölködő, aki a legédesebb száju. Valóban, Majláth Gusztáv van akkora stilizta a gyűlöletben, mint Pál apostol a szeretetben.

De hol van már most a harmadik abszurdum? A harmadik abszurdum abban a korlátoltságban van, hogy a nagy szellemi kvalitásokkal megáldott magyar főpapságnak akad egy olyan tagja, aki a legalkalmatlanabb időben erővel világgá kürtöli a maga fanatizmusát és három esztendővel az egyházi politika után göggel, tapintatlan frázisokkal és sértő ki-

csinyléssel beszél a többi felekezetekről. Steiner Fülöp igazán egy arkangyal e koráért társa mellett.

Ezek az abszurdumok hívják ki a hazafias és higgadt Magyarország bírálatát Majláth leveleiben. A magáról sokat beszélgető püspök szokatlanul türelmetlen, egy értelemleg fegyelmezett episkopátusban szokatlanul meggondolatlan, a békének örvendő hazában bántóan harsogó és Róma érdekében általában ágens, üzérkedvén hamis igazságokkal. Mi más mondassék hát az ő össz-egyéniségéről, mint az, hogy a gyulafehérvári püspök — Tetzel Erdélyországban.

POLITIKAI HIREK.

A kiegyezés. Báró Bánffy Dezső, Lukács László, báró Dániel Ernő és Darányi Ignác magyar miniszterek, valamint gróf Thun, Kaizl és Baernreither osztrák miniszterek ma délelőtt tíz óra után a magyar miniszterelnökség palotájában a kiegyezési javaslatok tárgyában értekezletre gyűltek. A tanácskozás fel egyig tartott s abban állapodtak meg, hogy a magyar kormány részéről intézkedések szükségessége nem forog fenn, mivel az osztrák kormány szeptemberben a kiegyezési törvényjavaslatokat bizottsági tárgyalásra bocsátja. Az osztrák miniszterek szakelőadóikkal ma este visszautaztak Bécsbe.

A két kormány mai tanácskozásairól a N. Fr. Pr. ma esti száma azt írja, hogy irányadó körökben a mai tanácskozásnak nem tulajdonítanak rendkívüli jelentőséget és nem hiszik, hogy a kiegyezési kérdésben fordulat állott volna. Sokkal nagyobb jelentőségűnek tartják a kiegyezésre nézve gróf Thun tegnapi audienciáját és ezután a két miniszterelnök tanácskozását. Azt hiszik, hogy most már van remény a kiegyezési kérdések megoldására, mert gróf Thun állítólag kijelentette, hogy szigorúan el van határozva mindent elkövetni, hogy az osztrák képviselőház már kora ősszel érdemlegesen tárgyalja a kiegyezési javaslatokat. Magyar részről azonban ezzel még nincsenek meg-

elégedve, mert ha az osztrák bizottságban a javaslatokat visszautasítják, ezt szakadásnak tekintik. Csupán akkor, ha a tárgyalásokat megkezdették és azokat ez év végeig technikai okokból be nem fejezik, csupán akkor vállalkozhatik Magyarország és a szabadelvű párt a provizórium keresztülvitelére.

Ma délután hat órakor a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt, amelyen a kormány minden tagja részt vett.

A betegápolási költségek. A képviselőház pénzügyi bizottsága Széll Kálmán elnöklése alatt ma folytatta a betegápolási költségek fedezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Perczel Dezső belügyminiszter Matlekovics Sándor és Hegedűs Sándor felszólalásaira kijelentette, hogy ez a javaslat nagyon is sürgős, mert nem csak az a célja, hogy a kirívó aránytalanságokat megszüntesse, hanem hogy az adminisztráció terhein is könnyítsen. A javaslatot csak ideiglenesnek tekinti, mert ezt a kérdést véglegesen a közgazdasági reform keretében kívánja megoldani. Az adótétel módosítását nem kifogásolja. Széll Kálmán, Kossuth, Komjáthy és Pulszky felszólalásai után a javaslatot általánosságban elfogadják. A részletes tárgyalásba is belefogtak s azt holnap délután öt órakor folytatják.

A pénzügyi bizottság ülése. A pénzügyi bizottság május 27-én délután öt órakor a képviselőházban ülést tart. Tárgy: 1. A nyilvános betegápolási költségeinek fedezéséről szóló 418. számú törvényjavaslat tárgyalásának folytatása. 2. A magyar királyi államvasutak gépgyárának és a diósgyőri vas- és aczélgyárnak a kereskedelemügyi tárczától a pénzügyi tárcza kezelésébe való átvételéről a pénzügyminiszter 421. számú jelentése. 3. A pozsonyi magyar királyi állami kórház kibővítéséről szóló 419. számú belügyminiszteri törvényjavaslat.

Az utolsó izenet.

Hosszu időre az utolsó kvóta-izenet lesz az, amelyet ma fogadott el a magyar kvóta-küldöttség.

Hogy nincs remény a megegyezésre, kifejezésre jut magának a nuncziumnak a szövegében is, amely kijelenti, hogy elképzelhetetlen, mi lesz a szóbeli tárgyalás kiindulási pontja és iránya, amikor az osztrák bizottság mindenben mereven visszautasította a magyar részről följajlott alapot. De azért elfogadja a magyar küldöttség az osztrákok meghívását — udvariasságból.

Lippe György főhadnagy volt az első. Ő Perczel Mór és Hajnik Pál miniszteri megbízottak parancsaival szemben kijelenté, hogy a miniszteriumot törvényes hatóságnak el nem ismeri. Fegyverrel rohant rájuk. Ez a Lippe főhadnagy, aki Pozsonyban született, valódi típusa az osztrák Soldatenkindeknek. Szemei hol villognak, hol vérben forognak. Vallomása zavaros, értelmetlen, ellentmondó volt. Folyton azzal hozakodott elő, hogy az ő személye sérthetetlen.

A második vádlott gróf Zedwitz, őrnagy az uhlánusoknál. Ő Lederer mellett segédtsz. Magas, szikár alak, barnás hajfürtökkel, vörösés barkó és lángvörös bajuszszal. Zedwitz csak németül beszél, de megvetően mosolyog, amidőn Nyáry Pál afőlött megbotránkozását fejezi ki, hogy a budai katonai kormányzó segédtsz. je nem beszél magyarul. E mosolyából kéri a megcsontosodott katonát, aki kutyába se veszi a polgárt.

A harmadik vádlott Cerini főhadnagy, drezdai születésű szász. Vastag, a sok sörítőtől húsos pófájából apró szemek kandikálnak elő. Termete zömök, vállai szélesek, hangja mély. Általában legfertiasabban vall. Becsület-szavára állítja, hogy „senkit sem sértett meg, semmit nem parancsolt s a tömeget egyszerűen szétoszlásra szólította fel.”

A katonai vérengzés tárgyában kinevezett bizottmány május 18-án fejezte be nyilvános tárgyalását s annak eredményéről pár nap múlva hosszú jelentést nyújtott be a miniszterelnöknek.

A jelentés, mely 33 lapra terjedő jegyzőkönyvből és 88 darab eredeti oklevélből állott, a következőket adja elő:

Budán már május 9-én híre járt, hogy Lederer macskazenét kap. Aznap Zedwitz őrnagy parancsot adott Cerini főhadnagynak, hogy lovaspatrolt járasson éjjel a várban. Ezenkívül 12 gránátos őrizte Lederer kapuját. Akkor éjjel mi sem történt. Május 10-én ismét híre terjedt a macskazenének. Este 9-kor báró Lederer egy félészakot fegyverbe állított s Lippe főhadnagy vezetése alatt a fegyvertárba rejtette el. Ugyancsak ide bujtattak el 25 vasaslovast Cerini főhadnaggyal. Eközben Perczel Mór és Hajnik Pál rendőrtanácsosok Lederer lakásához érkeztek s szólni kívántak vele, de a segédtsz. tek nem bocsátották őket be. Arra a kérdésre: „tételt-e a katonaság részéről intézkedés?” feleletet nem kaptak.

Lippe főhadnagy a fegyvereket megtöltette s egy közlegényt a fegyvertár szögletére állított, hogy neki a nép érkezéséről hírt vigyen.

Amint ez az ór a nép érkezéséről hírt vitt a fegyvertárba, Cerini főhadnagy kivezette a lovasokat a gróf Sándor-ház elé s felállította Lederer lakásával szemközt. Lippe pedig a gyalogságot vezette ki a fegyvertár fala mellett az utcára.

Amint a füttyöt valami 30 egyén elkezdte, a lovaság rögtön rálovagolt a népre, a gyalogság pedig szuronysegezve, rohamra vert dobszó alatt kanyarodott fel a Szentgyörgytérre. És anélkül, hogy akár a polgári rendőrség, akár a katonaság szétoszlásra szólította volna a népet, a lovaság karddal vágta és lóval tapostatta, a gyalogság pedig szuronyozta és puskagygyal verte még a békés ácsorgókat és a járó-kelőket is, sőt a házakba menekülteket is üldözte és sebesítette. A lovasok közül néhány a népet egész a kaszinóig kergette.

Kardvágás által okozott seb volt 9; szuronyseb 7; löpátkó 4 egyént sebesített meg. Puskaagy által okozott, vagy más zúzódás és más apró sértés számos.

A nép szétkergetése után Lippe főhadnagy Lederer laka elé állította katonáit és Perczel s Hajnik miniszteri tanácsosokat onnan fegyveres erővel kergette el.

A katonákat ezután visszavezették a fegyvertár udvarára, ott vitéz magaviseletükért megdicsérték és Zedwitz őrnagy két akó bort fizetett nekik.

A vérengzés közvetlen okai tehát Cerini és Lippe főhadnaggyok, a közvetlen felelős Lederer, mert a fegyveres erőt saját személyes ügyében használta és elrejtett helyen állította fel, miáltal a vérengzés előidézett.

A jelentés végén megjegyzi a bizottmány, hogy Rosti kádét, Szentpétery altiszt és Kolinek közvitézettel a kaszárnyában, vallomásuk miatt rosszul bánnak. A közvélemény megnyugtatósa céljából ezeket jó lenne a nemzetörséghez áttenni.

Ajánlja egyúttal, hogy ez ügyben a bíróság ép oly gyorsan hozzon ítéletet, mint a vizsgálat történt. Ezzel az ügy elaludt.

Megvan tehát a szóbeli alkudozás, de az eredményre senki se kíváncsi. Az lesz az eredmény: egynehány udvarias frázis magyar részről, egynehány gorombaság osztrák részről. A kvóta sorsa pedig ezentul is a levegőben marad.

Magának az izenetnek ez a szövege:

Kivonat

a magyar országgyűlés által a közösgyi kiadásokhoz való hozzájárulási aránynak újból megállapítására kiküldött országos bizottság 1898. május hó 23-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Falk Miksa előadó az 1898. április 29-iki osztrák üzenetre adandó válasz következő tervezetét terjeszti elő:

A magyar országos bizottság meglepéssel veszi tudomásul, hogy három pontra nézve a két bizottság közt véleményeltérés nincs. Ugyanis mind a kettő egyetért arra nézve, hogy:

a) közösgyi költségekhez való hozzájárulási arány 10 esztendőre, azaz 1899. január 1-től 1908. december 31-ig állapítsák meg;

b) hogy a vámjövétel tiszta jövedelme — amennyiben a vánterület közösgye továbbra is fennáll — a legközelebbi 10 esztendőre is közösgnek nyilvánítsák és a vámkezelési atalányok levonása után a közösgyi költségek fedezésére fordítandó;

c) hogy azon feltétel alatt, miszerint azon megterheltetés, mely eddigelő a határvidéki praecipuum ezimen a magyar korona országait törvény szerint megillette, a közösgyi kiadásokhoz való hozzájárulási arányban számszerű kifejezést talál, az osztrák bizottság hajlandó a praecipuumra vonatkozó törvény eltörlését ajánlani.

Annál nagyobb — a magyar országos bizottságnak mély sajnálatára — azon nézetkülönbség, mely a számítási alapra nézve a két bizottság közt fennáll. A magyar bizottság előzékenysége jelt vélte adni, midőn folyó évi április 23-iki üzenetében — kijelentvén, hogy az eddigi számítás alapelvehez ragaszkodik — arra kérte fel a tisztelt osztrák bizottságot: venné bírálat alá a magyar részről ajánlott alapon megejtett számítás részleteit, megjelölve azon tételeket, melyeket úgy az egyik, mint a másik oldalon a számításba még felveendőnek vagy abból kihagyandóknak tart. A magyar bizottságnak ezen, úgy hisszük méltányos kívánságát a tisztelt osztrák bizottság nem véli teljesíthetőnek, mert szerinte az 1896-iki magyar bizottság üzeneteiből ki nem vehető az: vajjon milyen tételekből lett akkor a hozzájárulási arány kiszámítva és így az osztrák bizottság nincs azon helyzetben, hogy az egyes tételek bírálatába bocsátkozhatnék. Ezen indokolás némi csodálkozást kellett a magyar bizottság kebelében, mert teljesen ignorálva látja azon tény, hogy az 1896-iki magyar üzenetek, nevezetesen az, mely az 1896. április 25-iki ülésből kelt, a magyar részről ajánlott alapon nemcsak egy, hanem a részletekre nézve különböző több számításot tartalmazott és így csakugyan módjában állott volna a tisztelt osztrák bizottságnak e számítások bármelyikét kiindulási pontul venni és a részletekre nézve a maga javaslatait megtenni.

A tisztelt osztrák bizottság különben a magyar részről ajánlott számítási alapot még ma is épen oly kevéssé tartja elfogadhatónak, mint annak-éltte, maga pedig, a mint mondja, nincs azon helyzetben, hogy új javaslatot tegyen. Mindazáltal késznek nyilatkozik szóbeli tárgyalásokba bocsátkozni azon reményben, hogy talán közösen mégis el lehetne jutni oly módhoz, mely által ezen fontos ügy kielégítő befejezését találhatná.

A dolgoknak fentjelzett állása mellett a magyar bizottság nem képes ugyan tiszta képet alkotni magának arra nézve: minő lehetne az ilyen további tárgyalások kiindulási pontja és milyen alapon folyhatnának, mily irányban mozoghatnának maguk e tárgyalások? Minthogy azonban úgy az osztrák részről történt szíves meghívás már magában is, valamint az azt tartalmazó utolsó sorai az osztrák izenetnek nem engednek más értelmezést, mint azt, hogy a tisztelt osztrák bizottság az egyezkedés lehetőségét még most sem tartja teljesen kizártnak, a magyar bizottság nem hajlandó magára venni azon felelősséget, melylyel a tárgyalások végleges megszaktása járna. Ennélfogva a magyar bizottság a maga részéről is kész a felajánlott szóbeli tárgyalásokba bocsátkozni és felkéri elnök ur ő nagyméltóságát, hogy ezeknek helyére és idejére nézve az osztrák bizottság tisztelt elnök-ségével megállapodásra jutni és annak eredményéről a magyar bizottság tagjait értesíteni szíveskedjék.

Budapestben, 1898. május 23.

E javaslat változatlanul elfogadtatván, határozatlik, hogy az elnöki uton a birodalmi tanács bizottságának átküldendő.

Falk Miksa s. k. Széll Kálmán s. k.
a magyar orsz. bizottság előadója. a magy. orsz. bizottság elnöke.

A delegációk.

Az osztrák delegáció ma befejezte tanácskozásait. Délelőtti ülésében a 30 milliós póthitel tárgyalta le, délután pedig a záróülésen kölcsönös közösgnyilvánítások után el is búcsúztak az osztrák delegátusok. A magyar delegáció ma csupán formális ülést tartott és holnap délelőtt fejezi be tanácskozásait.

Az ülésekről a következő részletes tudósításokat adjuk:

Az osztrák delegáció.

(Teljes ülés.)

Az osztrák delegáció mai ülésén a harmincz milliós póthitel tárgyalta. Mindjárt az ülés elején hosszabb vita indult meg afelett, hogy a hadügy-miniszter nyilatkozzék-e a póthitelről. A bizottság többsége azonban eltekintett e nyilatkozattételtől. Felette érdekes Stranszky cseh-morva delegátus felszólalása. Ő az első, aki igazságos hangon beszélt Magyarországról. Az elnök ugyancsak iparkodott is őt elhallgattatni, de ez nem sikerült. Strauszky őszintén a szemökbe vágta a német ellenzékieknek, hogy fontosabb a Magyarországgal való jó viszony fenntartása, mint a nyelvredelet felett való adáz esatározás. A póthitel végre is elfogadták. Az osztrák delegáció ma délután már záróülését is megtartotta.

Elnök: Jaworsky, majd gróf Vetter.

Hochenburger határozati javaslatot ad be, hogy a hadügyminiszter nyilatkozzék a vita előtt, mire költöttek a harmincz milliós póthitel.

Pergelt hozzájárul az indítványhoz.

Stransky ellene van az indítványnak.

Dumba fölöslegesnek tartja Hochenburger indítványát. Aki érdeklődött a póthitel iránt, meghallhatta a kormány nyilatkozatát a költségvetési bizottságban.

Schücker: Senki se tehette ki magát annak, hogy kiutasítsák a bizottságból.

Nitsche szükségesnek tartja azt, hogy a kormány fölvilágosítást adjon a plénum előtt is.

Pergelt: Ha a kormány minden áron titkolózní akar, tegye meg előterjesztését zárt ülésben.

Madeyski előadó az indítvány ellen van. A bizalmas jellegű közléseknek bizalmas jellegűeknek kell maradniok.

Az elnök Hochenburger indítványát nem tartja szavazás alá bocsátandónak. A delegáció 37 szóval 17 ellen nem bocsátotta szavazásra az indítványt.

Ezután tárgyalták a bizottság jelentését, mely a póthitel utólagos jóváhagyását indítványozza.

Pergelt nyilatkozatot olvas föl, mely szerint a német pártok nem szavazzák meg a póthitel, mert az alkotmányellenes, minthogy a pénzt már a tavalyi delegáció idejében kiadták.

Stransky elismeri, hogy van alkotmányselem a póthitelben, de oly szabadban élünk, mikor a lényeg fontosabb a formánál. A delegátus helyzete nagyon nehéz. Bizonyos tekintetben Strohmándli ő; nehéz megszavaznia és nehéz megtagadnia a póthitel. Van eset, mikor a külügyminiszter nemcsak hogy nem adhat fölvilágosítást, hanem nem is szabad adnia, ő a maga részéről megszavazza a póthitel. Áttérve a kiegyezési kalamitásokra, azt mondja, hogy minden baj oka az obstrukció. (Zajos ellenmondás balról.)

Vetter alelnök kéri a szót, hogy maradjon a tárgynál.

Stransky reflektál Bielohlawek ama szavaira, melyekben megüzeni a magyaroknak a késhegyig menő háborút. Vigyázzon Bielohlawek, mondja a szót, hogy az a kés az ő kezét névágja meg és az ő bécsi iparosválasztói ne sebesüljenek meg tőle. Az ilyes mivel csak ellenséges hangulatot teremtenek Magyarországon.

Axmann: A magyarok is ilyen hangon beszélnek!

Stransky: Nem emlékszem, hogy a magyar parlamentben ellenünk ily hangot használtak volna és bennünket oly borzasztóan szidalmaztak volna, mint nálunk tették. Ha már előzőleg ily hangulatot tereintenek Magyarországon, hogy akarják megcsinálni a kiegyezést Magyarországgal.

Elnök idegesen csenget és figyelmezteti a szónokot, hogy maradjon a tárgynál.

Stransky: Hiszen itt már nem is az ellen opponálnak, hogy a régi kiegyezést újra megkössek hanem egyenesen azt hangoztatják, hogy egyáltalán ne legyen kiegyezés. Ha megtörténik Ausztria és Magyarország szétválása, azt ugyan megköserülí a külügyminiszter, akinek az európai politikában egy nagyhatalom helyét két kis államot kell képviselnie. Ő csak a Magyarországgal való közösgben látja a monar-

chia üdvét. A németek, ha egy irnok csehül beszél, abban már az állam egységének megbontását látják, de abban, hogy Magyarország elválk Ausztriától, nem látják az állam egységére nézve semmi veszedelmet. Pedig a Magyarországgal való szövetség fontosabb minden nyelvredeletnél. (Tetszés a jobboldalon.)

Zaunegger nehez szívvel bár, de elfogadja a póthitel. Megnyugtítja az, hogy az összeg felét ipari czelokra fordították.

Gróf Ozludusyoki elfogadja a bizottság indítványát.

Az elnök bezárja a vitát.

Madeyski előadó azt vitatja, hogy alkotmányseértésről nem lehet beszélni s a budgetjogon sérelem nem esett. Ajánlja elfogadásra a bizottságnak a harmincz milliós póthitelről szóló indítványát.

Bielohlawek névszerinti szavazást kér.

A többség elfogadja a névszerinti szavazást. A delegáció 38 igennel 10 nem ellenében elfogadta a bizottság indítványát.

Krieghammer hadügyminiszter ezután több interpellációra felelt. Többek közt Hochenburgernek a gráci eseményekre vonatkozólag tett interpellációjára. Azt mondotta erről, hogy Grácban a tüntetéseket a diákok és munkások terrorizmus okozza. (Ellenmondás.) A bosnyák ezred a legnagyobb önmegtagadással viselkedett és eljárása oly korrekt volt, hogy korrekter nem is lehetett volna. Nem szándékozik tehát az ezredet Gráczból elhelyezni. Nem negyvennyolcz, hanem csak harminczhárom tartalékos tisztet degradáltak és ezek közül csak két magyarországi illetőségűt helyeztek magyar ezredékbe, a többit németajku ezredékbe osztották be.

A délelőtti ülés ezzel egy óraker véget ért.

(Záró ülés.)

Az osztrák delegáció ma délután négy óraker Jaworsky elnöklése alatt záró ülését tartotta.

Az elnök még az ülés elején bejelentette, hogy ő felsége köszönettel tudomásul vette a delegációnak Lipót főherczeg elhunytá alkalmából kifejezett részvétnyilatkozatát.

Ezután az egyes előadók konstataáltak, hogy a magyar delegáció határozatai megegyeznek az osztrák delegáció határozataival.

Dumba előadó megjegyzi, hogy a póthitel illetőleg a magyar delegáció megváltoztatta a kormány javaslatát. A költségvetési bizottság azt javasolja, hogy az osztrák delegáció fogadja el ezt a változtatást és a számszerű felsorolás helyett mondja ki, hogy a póthitel 1897. és 1898. évekre az 1867-iki törvények értelmében meghatározott hozzájárulási arány szerint osztassék fel a két állam között.

Ezt a javaslatot a delegáció elfogadta, és ezzel a napirendet letárgyalták.

Gróf Goluchowski külügyminiszter kijelenti, hogy az elfogadott javaslatokat szentesítés céljából ő felsége elé terjeszti. Egyszermind legfelsőbb megbízásból ő felsége köszönetét fejezi ki a delegációnak odaadó fáradozásukért és hazafias áldozatkészségükért. Végül a közös kormány nevében is megköszöni a delegátusok jóakarátát, bizalmát és előzékenységét.

Dumba előadó az elnöknek mond köszönetet. Jaworsky elnök megköszöni a delegációnak iránta való bizalmát és a közös kormány fáradozását. Beszédét az uralkodó életésével fejezte be, mire a delegátusok háromszoros hoch-ot kiáltottak. A jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök a 34-ik delegáció ülését berekesztette.

A magyar delegáció.

A magyar delegáció ma délelőtt formális ülést tartott, amelyen végleg megszavazták a tegnap hozott határozatokat, nevezetesen a harmincz milliós póthitelről, továbbá a cattaroi erődítések négy milliós hitelének első részletéről és az 1897-ben hadapródiskola fölállítására kért rendkívüli hitel fölszámolási és fölhasználási határidejének kiterjesztéséről szóló előterjesztéseket. Most már csak a két delegáció határozatainak összeegyztése van hátra s ezzel az idej delegáció befejezi működését.

KÜLFÖLD.

A bolgár fejedelmi pár utja. Ferdinand bolgár fejedelem és Mária Lujza fejedelemné atheni utazásának, mint azt Szofiából jelentik, egyáltalában nem voltak politikai céljai. Az utazás egyenesen a fejedelemné kívánságára történt, aki az atheni Akropoliszt akarta megnézni. Konstantinápolyban való tartózkodásuk nem volt előzetesen megállapítva és csak a szultán meghívására utaztak oda. Bulgáriába valószínűleg Burgas városn keresztül utaznak vissza.

A belga választások. Brüsszelből jelentik nekünk, hogy a most folyó választás a klerikalizmus vereségét és a szociáldemokraták újabb térfigyelését fogja bizonyítani. A klerikalizmus még olyan ultramontán érületű tartományokban is, aminők Kelet-Flandria és Limburg, talajt veszítettek. Limburgban a klerikalizmus veszített olyan mandátumot is, amelyet 1890 óta szakadatlanul a kezükben tartottak. — A klerikalizmus talajvesztését persze a szociáldemokraták hajnalhasadásának hirdetik, amely jelszót az eddigi eredmény igazolja is. 1894. óta a szociáldemokraták százezere szavazatot hódítottak csak az egyetlen Charleroi-kerületben huszszot. Ez a tünet, természetes, hogy aggodalmat kelt, mert fenyegető közel-ségben jelentkezik egy szociáldemokrata parlament lehetősége. Már most is a szociáldemokraták körülbelül negyven vokossal fognak a kamarában rendelkezni. Ez az eredmény annál meglepőbb, mert a klerikalizmus váltig azzal dicsekedtek, hogy ők természetes gátjai a szociáldemokratizmus terjedésének.

Ostromállapot Gráciban.

(Távirati tudósítás.)

Gráci tudósítónk táviratozza nekünk a következőket:

Itt valóságos forradalom van készülőben. Mérvadó körökben a legrosszabbra el vannak készülve. A legközelebbi napokban már nagyon meglepő dolgok történhetnek Stajersországnak fővárosában.

A községtanács tegnapi határozataival, amelyekről már megküldtem tudósításomat, egyenesen ellentétbe helyezkedett a koronával. Gleispach kineveztetése és a Gráciban állomásozó harmadik bosnyák gyalogezred ellen való kirohanások nagyon elmérgesítették a helyzetet.

Nagyon valószínűnek tartják, hogy a gráci községtanácsot a legközelebbi órákban már feloszlatja a kormány. Kevés időbe kerül és császári biztos lesz az ura községtanács termeiben. Hir szerint azonban a kormány még ezzel az intézkedéssel sem elégszik meg és kifogja hirdetni az ostromállapotot Gráciban.

A legérdekesebb, hogy a gráci német radikálisok oly dolog miatt haragudtak meg, amely tulajdonképpen régen el volt már határozva. Gleispach ugyanis, aki minisztersége előtt már gráci főtörvényszéki elnök volt és akinek ebben az állásában nagyon szerettek, csak oly feltétel alatt vállalt tárczát, hogy lemondása után visszakapja előbbi állását. A gráciak jelenlegi viselkedése tehát nem a mostani kormány ellen irányul, hanem egy fait accompli ellen, amely már Badeni kormányra jutásakor fennállott.

Az amerikai háború.

(Távirati tudósítások.)

Sagasta minisztereinek egy újságírónak kijelentette, hogy Cervera admirális az ő flottájával a santiagoói kikötőben igen jól és nagy biztossággal érzi magát s kényelmesen kiegészítheti most szénkészleteit. Egy new-yorki távirat pedig konstatálja, hogy a santiagoói kikötő bejárata tengeralfatti aknákkal van védve s az amerikai hajórajnak ugyancsak nagy türelemmel kell várakoznia, míg a spanyol flottát a biztos helyről kicsalja.

Schley admirális repülő flottájának hollétéről nem érkezett biztos értesülés, valószínű azonban, hogy már is egyesült Sampson hajórajával és közösen fogják megtámadni a Cervera admirális flottáját. Ebbe azonban még sok idő beletelhetik, amint hogy az egész há-

boru rendkívül hosszadalmasnak ígérkezik. A mai nap két jelentékenyebb momentum, hogy erős katonai expedíció San-Franciscóból Manillába indult és hogy a csak nemrég ujjalakult spanyol kabinetben valószínűleg tárczaváltozások fognak történni.

A mai nap eseményeiről távirataink a következőket jelentik:

A spanyol hajóraj.

Madrid, május 26.

A spanyol hajórajnak Santiago de Cuba-ba érkezéséről egy távirat a következőket jelent: A spanyol hajóraj május 19-én reggel 8 órakor futott be a kikötőbe, élül az „Infanta Maria Teresia“ páncéloshajó, amelyen a tengernagy lobogó lengett, utána a „Viscaya“, „Almirante Oguendo“, „Christobal Colon“ és „Pluton“ hajók. Röviddel ezután megérkezett a „Furor“ torpedóvadászhajó, amely kémszemlén volt. A lakosság öröme leírhatatlan volt. A hatóságok képviselői a hajókra mentek, hogy üdvözöljék a megérkezetteket. Az öblöt a csónakok egész serege lepte el. A kikötőben levő hajók mind zászlódszt öltöttek. Május 21-én éjjel imponáns tüntetés volt a hajóraj tiszteletére. A matrózok a lakosság leírhatatlan lelkesedése mellett zeneszóval jártak be az utcákat. Ugyanakkor a spanyol kaszinóban fényes lakomát adtak Cervera tengernagy és a hajóraj tiszteinek megünneplésére, amelyen Cervera és mások lelkesült fölköszöntőket mondtak. Az ünnepségek még mindig tartanak. A hajóraj élelmiszert vesz föl.

Sagasta a spanyol flotta helyzetéről.

London, május 26.

A „Central News“ madridi munkatársa meginterwievolta Sagastát, aki a következőket mondotta:

— Egyelőre nagyon valószínűtlen, hogy a két hajóhad közt döntő ütközetre kerüljön a dolog. Cervera Santi-Jago de Cuba-ban nagyon jól meg van védve. A hajóhad a legteljesebb nyugalomban láthatja el magát a szükséges szénrel. Az amerikaiaknak nagy türelemre van szükségük, ha a kubai invasiót a döntő ütközet utáni időre halasztották. (N. Fr. Pr.)

Öngyilkos tábornok.

Madrid, május 26.

Mira tábornok, a Filippini-szigetekre szánt csapatok főparancsnoka, ma reggel Cadix-ban agyonlőtte magát.

Hírek Manillából.

Madrid, május 26.

Manillából jelentik Hongkongon keresztül, hogy Corregidornak mintegy száz főből álló spanyol helyőrsége 16-án elhagyta a szigetet, mert nem volt lőszerük. Panadasinam tartományban a lázadás terjed. A fölkelők fosztogatnak és legyilkolják a spanyolokat. Dewey ellentengernagy elrendelte, hogy kísérték meg Zambales tartományban fegyverek partraszállítását. A „Saturnus“ spanyol gőzhajónak, mely néhány nap előtt indult el, sikerült Albába eljutnia. Onnan a kapitány tudatta a főkörmányszóval, hogy a Karolinákon lázadás tört ki és a benszülőttek mindenféle garázdálkodásokat követnek el. Makabulo fölkelővezér, aki decemberben a többi fölkelővezérrel nem hódolt meg, ép most jelent meg embereivel a főkörmányszónál.

Partraszállási kísérletek.

Madrid, május 26.

Az amerikaiak Bincayan mellett megkísérelték, hogy fegyvereket és lőszerrel szállítsanak partra. A biztos állásban levő spanyol csapatok partra hagyták szállni az amerikaiakat, aztán megrohanták őket és elvették tőlük a fegyvereket és a lőszerrel.

London, május 26.

A „Newyork Tribune“, a washingtoni kormány felhivatalosa ma keserű szemrehányást tesz a kubai fölkelőknek, akik a háború előtt annyit ígértek és most semmit sem tesznek; Amerika kénytelen lesz Kubát a saját erejével felszabadítani.

San-Francisco, május 26.

A Filippini-szigetekre tegnap elindult expedíció 2500 emberből áll, amely Dewey tengernagy számára egy évre való élelmiszert és nagymennyiségű lőszerrel vizet magával.

Amerika okkupál.

New-York, május 26.

A „Tribune“ washingtoni tudósítója azt állítja, hogy az amerikaiak el vannak tökéltve a Filippini-szigetek és Puerto-Rico megszállására és arra, hogy a szigeteket a Kubán való intervenció költségei fejében megtartják. A tengerészeti hivatalban rendkívül tevékenyen készítik elő a csapatok hajóraszállását. Az egykori santiago de cuba-i amerikai konzul, aki ideérkezett, azt jelenti, hogy ott aknákat raktak le, de a spanyoloknak csak régi ágyuk vannak. A fölkelők főhadiszállása Santiagótól 40 mérföldnyi távolságra van.

A „New-York Herald“ washingtoni távirata azt mondja, hogy a kormány nem gondol arra, hogy a háború gyorsan befejeztessék.

Európa közbelépése.

Bécs, május 26.

Az a hír, amely az egész európai sajtót bejárta, hogy Leon y Castillo Párisban a Filippini-szigetek eladása miatt tárgyal a francziakkal, a „N. Fr. Pr.“ értesülése szerint teljesen alaptalan. Az, hogy a párisi spanyol nagykövet, Leon y Castillo visszautasította a külügyminiszteri tárczát, személyi okokra vezethető vissza.

Hir szerint európai beavatkozásról még mindig nem lehet szó. Ha Cervera győz a kubai vizeken, úgy a dinasztia további uralma biztosítva van; ha azonban Cerverát megverik, Spanyolországban azonnal kitör a polgárháború, amelyet a karlisták és köztársaságiak fognak előidézni.

Hoyos márki távozás Bécsből.

Bécs, május 26.

A király a legközelebbi napokban kihallgatáson fogja fogadni Hoyos márkit, a bécsi spanyol nagykövetet, aki ezen alkalommal egyúttal elbueszik a bécsi udvartól. Hoyos márkit a király a spanyol-amerikai háború kitörése óta nem fogadta kihallgatáson. A bucsukihallgatás alkalmával valószínűleg szóba kerül a háború is. Hoyos márki június elején utazik Madridba, ahol mint konzervatív elfoglalja a helyét a szenátusban. Hoyos márki utóda a bécsi nagyköveti állásban Aguerre lesz, aki eddig a külügyminiszteriumban államtitkár volt. (N. Fr. Pr.)

TÁVIRATOK.

Gladstone a ravatalon.

London, május 26. Gladstone ravatalát naponta több százezer ember nézi meg. Minden a legnagyobb csendben és rendben állásu és rangu ember elsiet a Westminster apátság templomába. Munkások nagy tömegében gyakran láthatni angol nemesek előkelő alakját, akik szintén eljönnek Gladstone ravatalához. Gladstone özvegye jelen lesz a temetésen. (N. Fr. Pr.)

Henrik herceg Kinában.

Berlin, május 26. A „Deutschland“ és „Kaiserin Augusta“ czirkálóhajók, melyeknek Henrik herceg ellentengernagy a parancsnoka, ma Pakuból Port-Arthurba indultak.

Brin temetése.

Róma, május 26. Ma délután volt Brin tengerészeti miniszter temetése. A holttestet 18 tengerész-altiszt vitte a Szent apostolok templomába. A koporsó mögött ment a genuai herceg, mint a király képviselője. Mikor a templomot elhagyták, megalakult a menet, amelyben elől a tengeri és szárazföldi hadsereg kirendelt csapatai mentek. Mögöttük a hat ló vont a gyutaupon haladt a koporsó. A legfőbb méltóságok, köztük a genuai herceg, tartották a gyászlepel sarkait. A koporsó két oldalán a tengerészeti akadémia 12 növendéke ment. Utánuk

következtek a király egész polgára udvari, a miniszterek, szenátorok, képviselők, tengernagyok és tábornokok, a külföldi katonai attasék, a hatóságok fejei, a szárazföldi és tengeri hadsereg számos tisztje, egyesületek és öt kozorus-kocsi. A menetet egy csapat tengerész rekesztette be, amelytől jobbra-balra az udvar, a kamara és a miniszteriumok huissier-i lépkedtek. Azokon az utcákon, amelyeken a menet áthaladt, a helyőrség állott sorfalat. A temetőig az egész uton óriási tömeg állott. A beérkezett részvét-iratok közt vannak II. Vilmos német császáré, valamint az osztrák-magyar és német tengerészeté.

Róma, május 26. Báró Pasetti osztrák-magyar nagykövet megbízást kapott, hogy Brin tengerészeti miniszter halála alkalmából fejezze ki az osztrák-magyar kormány részvétét az olasz kormányonak.

A francia „halhatatlanok.”

Páris, május 26. Az akadémiában ma választások voltak. Két meghalt „halhatatlan” helyébe kellett választani tagokat. Az a u m a l e-i h e r c z e g és Henry Meilhae elhalálozása okozta a negyven halhatatlan számának megfogyatkozását. Összesen négy jelölt volt a két helyre. De S a n, Armand Guillaume, Ernest Daudet és Emile Zola. Háromszor kellett megismételni a választást. Az utolsónál Guillaume szobrász neve került ki az urnából. Guillome a Rómában felállított francia szobrász-akadémia igazgatója. Zola egy szavazatot sem kapott. Meilhae helyét nem tudták betölteni. Három választás után sem sikerült abszolút többséget kapnia. A választást emiatt elnapolták. Zola másodszor sem kapott egy szavazatot sem. (N. Fr. Pr.)

Garasanin végrendelete.

Belgrád, május 26. A radikális Odjekma Garasanin politikai végrendeletét közli, melyet barátjaihoz intéz. A végrendeletben a jelenlegi kormányt a leghevesebben megtámadja és felszólítja a haladópartot, hogy a kormány ellen a radikálisokkal fuzionáljon.

Szerencsétlenül járt hajók.

Kalkutta, május 26. A brit-indiai társaság „Lindula” nevű gőzhajójának Rangunba menet eltört a csavarja. Erre ugyanazon társaság „Mekka” nevű hajója kezdte vontatni a „Lindula”-t. De a vontatókötél elszakadt, minek következtében a két hajó összeütközött és a „Mekka” elsüllyedt. A kapitány, két gépész és körülbelül ötven más ember a vízbe fullt.

Bányászok strikeja.

Boroszló, május 26. A „Schlesische Zeitung” szerint az éjjel a Cornall-tárnában, a Königin Louisen-Grube-ban, Labrze közelében strike tört ki. 600 munkás munkabérfel-emelést kér, amit azonban megtagadtak.

HIREK.

Junius hó 1-én új előfizetés nyílik az „Országos Hírlapra.”

Előfizetési ár:

Junius hóra 1 frt 20 kr.
„ 1-től szeptember 30-ig . . . 4 frt 70 kr.
„ 1-től december 31-ig . . . 8 frt 20 kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése május végével lejár, hogy az előfizetés mielőbbi megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Nyáron az egész fűrdőváltás alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk küldjük, akárhányszor változtassák is tartózkodásuk helyét. Kérjük azonban minden címváltozásnak a régi cím felemelítésével való pontos közlését.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítjük a lapot.

A kiadóhivatal.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A király itthon. A király tegnap délután gróf Goluchowski Agenor külügyminisztert hosszabb kihallgatáson fogadta. A ma délelőtti általános kihallgatáson a következők járultak az uralkodó elé:

Radó Kálmán és Samussa József érsek, belső titkos tanácsosok, dr. Kaizl József osztrák pénzügyminiszter, Fireczák Gyula görög-katolikus püspök, Toepke Alfréd államtitkár, dr. Popovich Sándor, Bíró Tamás, Kuhn Mátyás, Rác Gerő és Szabóky Alajos miniszteri tanácsos, Vegh János kuriai bíró, gróf Pongrácz Jenő és gróf Zichy Jakab kamarás, Fenyvessy Ferenc és Just György főispán, Cseh János vezérőrnagy, Hofbauer István, Köves Hermann, Kuczera Vince, Sassy Frigyes, Tenger Tivadar ezredes, Berg Károly, Szinkovich Mihály, Sartory Jenő, Szilágyi Bertalan és Zuna Edgar alezredes, Berlekovits János főhadbiztos, Wyskoczil János tüzérségi főintéző, Dell Adami Geza sorhajókapitány, dr. Ballay Lajos, Faragó Lipót, Moesary Béla, Schreiber Viktor, Vértessy Ferenc, Vass Tamás, gróf Wickenburg Márk osztálytanácsos, dr. Hegyeshalmi titkár, báró Hammerstein Richard altitkár, Dollinger Gyula egyetemi tanár, Kreuzs Ferenc apátpébános, Bydeskuthy Gyula kanonok, Szegedi Bazil a görög-katolikus bazilánusok rendjének hegumenje, Cuvay Ede alispán, Molnár István királyi tanácsos, kormánybiztos, Kolozsvary András és Sohár Pál főposta- és táviróigazgatók, Plosser Ferenc királyi tanácsos pénzügyigazgató, Stadler Károly fővárosi bizottsági tag, dr. Nagy Sándor szerkesztő, Hubay Jenő zeneakadémiai tanár és Beer Gergely zenetanár.

— Lipót főherceg halála. Bécsből jelentik, hogy Lipót főherceget szombaton délután négy órakor temetik el; az engesztelő mise junius elsején lesz. Legfelsőbb rendeletre: néhai Lipót főherceg ő császári és királyi fenségeért, az udvari gyászt május 28-tól, szombattól, kezdve, tizenhat napon át, következő változással viselik: A császári és királyi tábornokok, tüzrs- és fő-tisztek a fátyolt az egész gyászdíó alatt szolgálóban és szolgálaton kívül, a bal karon viselik. A császári és királyi belső titkos tanácsosok, kamarások és asztalnokok az első nyolcz napon át, vagyis május 28-tól kezdve junius 4-ig bezárólag, a nemzeti gyászöltönyben, aczel vagy befuttatott ékszerrel, színes kövek nélkül s hasonló karddal, az utolsó nyolcz napon át pedig, vagyis junius 5-től 12-ig bezárólag, az említett öltönyben, arany vagy ezüst ékszerrel, színes kövek nélkül és hasonló karddal jelennek meg.

— Az olasz trónörökös pár utazása. Az olasz trónörökös pár a közel jövőben hosszabb külföldi utazásra indul. Az olasz és orosz sajtó nagy része ebből az alkalomból azt a hírt terjesztette, hogy a hercegi pár a pétervári udvarnál fog látogatást tenni. Ez a hír azonban tévesnek bizonyult, mert az olasz trónörökös pár először Skandináviába, onnan pedig Cetinjébe utazik, mindentűvé szigorú inkognitóban.

— Picquard felelete. Párisból táviratozzák, hogy Picquard már felt arra a fenyegető levélre, melyet Walsin-Esterházy intézett hozzája. Picquard ugyanis egy újságíróval beszélt erről a dologról, akinek a többieközött ezeket mondta:

— Nagyon csodálom, hogy Walsin-Esterházy nem talált meg engem Versaillesben, ahová nyíltan mentem el. Ha lesből orozva meg fog támadni, úgy élni fogok a jogos önvédelemmel, amely minden polgárt megillet, de még sem fogom elfelejteni, hogy köteles vagyok Walsin-Esterházy életét respektálni, mert ez az ember az igazságszolgáltatásé és ha elvonnám tőle, bünt követnék el.

— A primási udvarból. Vaszary Kolos, hibornok hercegprimás titkárja dr. Kohl Medárd kíséretében tegnap este Balatonfüredről Budapestre érkezett. A hercegprimás 14 napig marad ezuttal a fővárosban és e hónap 29-én pünkösd első napján megkezdí a bérmlást a jezsuiták templomában. Walter Gyula kanonok a primás irodaigazgatója Budapestre érkezett. Megérkeznek Budapestre a primási udvar többi papjai is. Bolthizár József püspök, érseki helyőrök szombaton érkezik Esztergomból és segíteni fog a hercegprimásnak a bérmlásban. A hercegprimás jó egészségnek örvend és igen jó színben van.

— Művészasság. Ma délután esküdtek meg a ferenczrendiek templomában Tapolczai Dezső, a Vigszínház rokonszenves művésze és Vizvári Mariska, a Nemzeti színház fiatal tagja. A templom zsufolásig megtelt a színészvilág alakjaival és egyéb ismerősökkel. Ott voltak többek között Fenyvessy Ferenc főispán, Márkus József főpolgármester, Gyöngyössy János miniszteri tanácsos stb. Az esketési szertartást

Tóthfalussy Béla erzsébetvárosi plébános végezte, aki szép beszédet intézett a fiatal párhoz. A násznagyi tisztet Karap Ferencz főrendiházi tag, Keglevich István gróf, Szalay Péter miniszteri tanácsos és Festetich Andor gróf, a Nemzeti színház igazgatója töltötték be. Mialatt a nászmenet a szentélybe vonult, Tarnay Lajos orgonázott, Szendrői Lajos, a magyar királyi Operaház tagja pedig saját szerzeményű Ave Máriáját énekelte. Esküvő után a násznép hosszú kocsisorban az örömszülők lakására hajtatott, ahol lakoma volt. A fiatal pár nászutra indult.

— Szerencsétlenül járt urlovas. A tegnapi díjgratáción szerencsétlenül járt Kaveczky Román főhadnagyot a XVI. számú helyőrségi kórházban ápolják. Kezelőorvosa azt hiszi, hogy a beteget megmentheti. Ma délelőtt a nehéz sebesült visszanyerte eszméletét, ami arra vall, hogy koponyasérülése nem halálos és agyrázkódást nem szenvedett.

— Esküvő. Dr. Preisch Miksa fővárosi ismert ügyvéd junius 12-ikén tartja esküvőjét Littman Anna urhölgygyel.

— Kellemetlen tévedés. Most, hogy Gladstone meghalt, az angol újságok egymásután felemlítik a vele megtörtént érdekesebb dolgokat. Mulatságos história a következő is. Gladstone egy napon végzetes tévedésnek lett az áldozata, Gladstone egy híres beszédében a következőket mondta:

— We have burnt our boats and destroyed our bridges. — (Mi elégettük a hajóinkat és szétromboltuk hidjainkat).

A táviró hibásan vitte szét az országban a beszéd szövegét és másnap reggel nem kevésé volt Gladstone meglepetve, mikor az újságban ezt olvasta:

— We have burnt our boots and destroyed our breaches. (Mi elégettük a csizmáinkat és szétromboltuk a nadrágainkat).

— Mire a botütés Brassóba ér. Lepsényi Miklós országgyűlési képviselőt Pichler és Olay képviselőtársai tegnapelőtt a Sándor-utcában köztudomás szerint egy-egy botütéssel illették. Nem azért, mintha a botot sajnálták vagy Lepsényit féltették volna, hanem mert a rendőrök megakadályozták az időtöltés illetékesen való folytatását. Érdekes, hogy a budapesti veres mennyire megnőtt, mire Brassóba ért. A „Brassói Lapok” ugyanis így ír:

„Száz kéz nyult egyszerre a kocsi fedelén után s egy perc alatt lerántják azt. S ekkor kezdetét vette a verés. Százával hullt a botütés Lepsényire, akit csak az mentett meg a biztos haláltól, hogy a lovasrendőröknek sikerült egy gyors rohammal a kocsit juttatni.”

— Tragédia a tengeren. Egy plymouthi távirat jelenti, hogy az ottani kikötőbe érkezett „Giambattista Padre” nevű olasz gőzös, mely Olivari kapitány parancsnoksága alatt áll. Midőn a „Giambattista Padre” Pensacolából jövet az Atlanti-oczeánon az északi szélesség 36°10' és a nyugati hosszúság 46°43' alatt haladt, észrevette a „Monte Alegro M.” olasz bárkát, mely segélykérő jeleket adott. Amint Olivari kapitány észrevette a vészjeleket, rögtön megváltoztatta hajója irányát s egyesesen a „Monte Alegro M.” felé tartott, melyet szerencsésen meg is közelített. A „Monte Alegro M.” matrózai akkor áteveztek a „Giambattista Padre” gőzösről s ott elmondták Olivari kapitánynak a hajójukon lejátszódott tragédiát. Azelőtt két nappal a „Monte Alegro M.” kapitánya szóvaltásba elegyedett a másodkapitánnyal; e szóvaltás mind hevesebb-hevesebbé vált, míg egyszer csak a másodkapitány baltával leütötte a parancsnokot, ki azonnal meghalt. Erre a matrózok nagy küzdelemmel kicsavarták a gyilkos kezéből a baltát és vasraverték a merénylőt. Így aztán a bárka tisztek nélkül maradt: a kormányos erre fölkérte Olivari parancsnokot, hogy engedje át a másodkapitányát, hogy a „Monte Alegro M.”-t elvezesse rendeltetési helyére. Olivari engedett a kérésnek, stíkküldte a másodkapitányt és még megfelelő mennyiségű élelmiszereket is adott a „Monte Alegro M.”-nak. Ezután a két hajó elvált. Midőn a „Monte Alegro M.” Marseille kikötőjébe érkezett, a gyilkost átadták a

francia hatóságnak, ahonnan Olaszországba szállítják. Ehhez hasonló esemény történt ezelőtt 18 évvel az Adrián egy magyar vitorlásán. Ugyanis akkor összeveszett a parancsnok a másodkapitánnyal, minek az lett a vége, hogy Srca kapitány karddal levágta a másodkapitány fejét és a testet bedobta a tengerbe, míg a fejet, mely egy szekrény alá gurult, a hajón felejtette. E borzalmas tettek a szemtanúja egyedül egy kis hajópinczér volt, kinek azonban a kapitány megtiltotta, hogy az eseményt elmondja a matrozoknak, mert különben az ő fejét is levágja. A gyermek nem is szólt semmit a hajón; midőn azonban a hajó Fiuméba érkezett és így a fiúnak nem volt mitől félnie, azonnal jelentést tett az esetről. Srca kapitányt rögtön elfogták és a bíróság 21 évi börtönrre ítélte. Srca jelenleg a gradiskai állami fegyházban van és a büntetésből már 18 évet eltöltött. Három év múlva tehát kiszabadul.

— **Halál az iskolában.** Szabó Ferencz, az iparművészeti iskola tanítványa, azok közül való volt, akik árván, teljesen magukra utalva, kénytelenek megvívni az élet minden nehéz harcát. Nagy anyagi küzdelmek árán volt csak képes az iparművészeti iskolát látogatni, ahol mint szobrász és fametsző Mátray és Morelli tanárok legügyesebb tanítványa volt. Kollégái előtt többször panaszkodott szivbajáról és ez a szivbaj okozta ma halálát. Reggel fél nyolckor, mint rendesen, elsőnek jött be az intézetbe és minthogy a terem még zárva volt, levette a szolgáló fogasáról a kulcsot és ezzel Papp Henrik tanár műterme felé sietett. Utközben érte a halál. Az iskola szolgálója vette észre először a mozdulatlanul fekvő fiatal embert, aki göresösen szoritotta a kezében a kulcsot. A mentők és a kerületi rendőr orvos szívszélhűdést konstataáltak. A fiatal művész holttestét beszállították a boncztoni intézetbe.

— **Tüzevész.** Orfőn sárosszegyei községben — mint levelezőnk jelent — ma óriási tüzevész pusztított. Negyvenöt ház, melléképületekkel és háziállatokkal együtt esett a tűz martalékául. A görög-katholikus plébánia kivételével semmi sem volt biztosítva.

— **Fenyegető szociálista.** A szabolicszegyei mezőgazdasági munkások az aratási munkálatok elvégzésére elégtelenek lévén, évről-évre a felvidékről jönnek az ottani szegény, de szorgalmas és munkás tótok és ruthének az aratásra. Most egyes községekben a mezei munkások azon igyekeznek, hogy a felvidéki aratók bejövését megakadályozzák. Legutóbb Apagy községbe érkezett két sztrekovi lakos, aratási munkát óhajtván a felvidékieknek vállalni. Ifjú Fignár János apagy szociálista azonban megérkezésükről értesülve, reájuk támadt és agyonütéssel fenyegette őket, ha munkát vállalni merészkednek. A fenyegető szociálistát az apagy csendőrök letartóztatták és átszolgáltatták a nyiregyházi ügyészségnek.

— **Halálos szerencsétlenségek.** A Lajos-utczában levő Lujza-gőzmalomban ma reggel két halálos végű baleset történt. Az elsőnél Szalajka József 36 éves napazámos az áldozat, aki a malomba tolt vasúti kocsi utközöi közé került, melyek a szerencsétlen embernek fejét a szó szoros értelmében összelapították. — A másik áldozat Wesovits-Deimbinszky József 30 éves malommunkás, akit a hajtókerék kapott el. A szegény embert oly erővel dobta a kerék a közeli falhoz, hogy menten meghalt. A szerencsétlenül járt emberek holttesteit a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Biciklin Kinába.** Lembergből táviratozzák, hogy tegnap óta ott tartózkodik Jaferson londoni újságíró, aki arra vállalkozott, hogy biciklin Kinába megy. Oroszország határán 8 lovas kozákból álló kíséretet kap Jaferson utja folytatására.

— **A vihar áldozatai.** Baján a tegnapi esti viharok — mint ottani tudósítónk táviratozza — hat ember lett az áldozata. Hat monostori és két szeremi férfi, közöttük egy nyolcvannégy éves aggyastán, a tolnamegyei oldalról akartak átkelni a bácskai partra. A révészek figyelmeztették őket a közelgő viharra és kérték, hogy várjanak, amíg elmúlik. A figyelmeztetés nem használt, egy rozoga-

csónakba ültek be nyolczan, de a Duna közepén elérte őket a vihar. Minden erőlködésük hiábavaló volt. Egy erős szélroham feldöntötte a könnyű ladikot. A révészek a parton tehetetlenül néztek a nyolcz ember halálúságát, akik közül csak kettő menekült meg. Hat pedig — köztük a 84 éves aggy — a Dunába fullt.

— **A debreczeni dalosok utja.** A napokban irtunk már a debreczeni dalárda utazásáról. Erről újabb a következő tudósítást kaptuk: a Fekete-tenger nagyon lojális volt a derék debreczeniekkel szemben; egész uton nagyon csöndes volt. Hálából aztán eténekelték a dalosok ezt a nótát, hogy:

Túr a dísznő túl az árokszálen,
Tartottam én szeretőt de régen,
Ha tartottam, megszenvedtem érte,
Czudar világ, mit hányod szememre!

A hajó utasai érdeklődve hallgatták a jó magyar nótát. A francziáknak annyira tetszett, hogy lelkesülten tapsoltak; csak a törökök hallgatták mogorván, hidegen. Hétfőn délután félháromkor futott be a hajó a Bosporusba. A kikötőben a szultán részéről Osman'pasa, Fetim bey és a magyar, osztrák és olasz kolónia tagjai fogadták a debreczenieket, akiket a perai Royal-szállóban szállásoltak el. Márk Endre, a debreczeni dalárda elnöke több ízben fejezte ki sajnálatát ama tudománybeli fogyatékoságán, hogy a nemes török nemzet zengetes nyelvén nem beszélhet, de dallal, ugy hiszi, megértik egymást a magyarok és törökök. A hangversenyeket pénteken és szombaton tartják meg, a török-görög háboruban megsebesült török katonák javára. A Royalban megtartott nagy banketen nagy ismerkedések is voltak. Széchenyi pasa igen megörült honfitársainak, akikkel kiment a szent Benedek-kápolnába II. Rákóczy Ferencz, Zrinyi Ilona és Bercsényi Miklós sírjához. A konstantinápolyi időzésnek eddig két kiemelkedő momentuma volt: az, hogy a szultán palotájában uzsonnáztak és hogy a banketnél — nem ittak bort, mert kegyetlenül rossz volt a törökök hora.

— **Megégett emberek.** Borzasztó szerencsétlenség hírére táviratozza debreczeni tudósítónk. Parsy Ferencz fűszerkereskedő pinczéjében ma reggel 7—8 óra közt, még eddig ki nem derített ok miatt, de valószínűleg vigyázatlanságból felrobant egy benzinnel telt edény, mikor oda Muni József 30 éves boltiszolga és Böszörményi Sándor 16 éves kereskedő-inas égő lámpával lementek. A robbanás pillanatában mindkettőjük ruhája tüzet fogott s lobogó lánggal kezdtek égni. Iszonyu jajgatással rohantak fel a pinczéből ki az utcára. Ez a futás még jobban élesztette a tüzet. Az utcán aztán mindketten összerogytak. Mire a járó-kelők mentésükre siethettek volna, már mind a ketten rettenetesen összeégtek. Mindkettőt kórházba szállították, ahol a szolgáló meghalt. Az inas is halálán van.

— **Szerencsétlenség egy kerékpár-pályán.** Nagybecskereki tudósítónk táviratozza: Az itteni kerékpáregylet versenypályáján ma szerencsétlenség történt. Rateics Wladimir és Dragojlov Dusan közöshadseregbeli hadnagyok ma délután tandem trainiroztak; trainirozás közben a gép első kerékének pneumatikja kipukkadott és a hadnagyok a bicikliről lebuhtak, Dragojlov súlyosan megsebesült, egész arcát összezúzta és agyrázkódást szenvedett. Esméletlen állapotban vitték lakására.

— **Életunt fiatal leány.** Mint Sátoraljaj helyről jelentik: Novotny Irma, egy kassai fiatal leány Podhrányban agyonlőtte magát. Tettének oka szerencsétlen szerelem. A szép és művelt leány vendégként időzött rokonainál, akik táviratilag értesítették a boldogtalan leány szüleit.

— **Antiszemita zavargások.** Már két nap óta tartanak az antiszemita tüntetések Przemyslben. Több száz egyén berontott a zsidó negyedbe, beverte az ablakokat és ahány zsidót csak megláttak, mind bántalmazták. Ma már katonaság czirkál az utcákon. A Przemyslben elfogott tüntetők száma eléri az ötvenet. Közülök többet már eltolonczoltak. Az elmúlt éjjel három század gyalogság érkezett a városba.

— **Jubiláló orvos.** Tisza-Földváron vasárnap érdemes férfi ünneplésére gyülekezik össze a környék'előköltsége. Dr. Baumer Jakab tisza-földvári községi és egyuttal tiszaí alsójárásí járásorvos e napon tartja felszázesztendő orvosi jubileumát. 1848. február 22-én kapott diplomát Prágában. Mint fiatal orvos már résztvett a szabadságharcban. Ennek leveretése után Beled községben uradalmi orvos lett; de már 1861. tavaszán Tisza-Földvárra került községi orvosnak. És azóta ott működik, de már 1863-ban kinevezték Heves-Szolnok vármegyében tiszteletbeli járás-orvossá is. Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegyében 1878-ban választották járás-orvossá, 1889. óta pedig mint örökös kinevezett járásorvos működik a tiszaí alsójárásban. Ötven esztendő lefolyása alatt egész tudományát, ritka szorgalmát, tökéletes lelkiismeretességgel szentelte embertársai javára és valóban kiváló érdemeket szerzett magának a közegészségügy körül. Ez érdemek jutalma az általános tisztelet és szeretet, melyben az öreg ur az egész megyében részesül, de különösen azon a környéken, ahol az ő áldásos tevékenységét hatásaiiban ismerik. Ez az általános tisztelet és szeretet jut kifejezésre a vasárnapi jubileumon, amely alkalommal Baumer tiszteletére Tisza-Földváron többféle ünnepséget rendeznek. Most, hogy az öreg ur jubilál, a járásban föllevenitük az ő orvosi működésének kiválóbb momentumait. Így azt, hogy több nagy háboruban vett részt orvosi minőségben, s mindig jeles tevékenységet fejtett ki, de különösen akkor tüntette ki magát, mikor a tiszaí alsójárásban a kolera-járvány dühöngött 1869-ben, 1873-ban és 1874-ben. Dr. Baumer ritka önfeláldozással, sokszor a maga életének veszélyeztetésével buzgókodott azon, hogy a járvány pusztításaitól megmentse az embereket. Ettől kezdve valóságos gyermeki ragaszkodással veszik körül a járás jó öreg doktorát, kinek különben szélesen kiterjedt családjája van.

— **Különös koldusasszony.** Párisi levelezőnk írja: Különös alak fordult meg a minap az egyik párisi rendőrszobában. Egy rongyokba burkolt részeg asszonyt hoztak be a rendőrök koldulás miatt. Kihallgatásakor azt mondta, hogy Passyba való és hogy nem szorult rá a koldulásra, mert ő nagyon gazdag. A rendőrtisztviselő hallott már valamit erről a különös asszonyról és egy detektívet adott melléje, aki hazakisérte, hogy meggyőződjék szavainak igazságáról. Otthon ki is derült, hogy az asszony gazdag embernek a felesége és két gyermeke is van. Néhány év óta elszakosodott és ha részeg, leveti finom ruháit, rongyokba burkolózik és koldulni megy; ilyenkor két-három napig haza sem megy. Mikor kijózanodva hazatér, akkor mindig szétoszt néhány száz frankot a szegények között. A férje többször próbálta már, hogy otthon artsa, ha részeg, de nem lehetett birni vele. Valószínűleg elmebetegítő-intézetbe fog kerülni.

— **Díjmentes tagfivétel.** Az alkotmány 50 éves jubileuma alkalmából a Zion-egylet VII. Erzsébet-körút 26. sz. a. irodájában naponta a hivatalos órák alatt 9—12; 3—6 május hó végéig a szokásos fivételi díj nélkül vesz föl tagokat. Telefon sz. 59—4.

— **Linhart Vilmos** festő műintézetét ajánljuk színházi díszletek, czimerek, kávéházi és egyéb festések elkészítésére. Budapest, VIII., Hunyady-utca 27. Telefon.

Naplirend.

Naptár. Péntek, május 27. — Római katolikus: P. Magda † — Protestáns: Luczian. — Görög-ország (május 15.) Pekán. Zsidó: Sivan 6. Schabuth. — Nap kel: 3 óra 54 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 27 perczkor. — Hold'kel reggel 10 óra d. e. — Nyugszik este 11 óra 35 perczkor.

A miniszterelnök fogad délután 4 órától.

A belügyminiszter fogad fél 4 órától 5-ig.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig.

A király elutazása Bécsbe déli fél 1 órakor nyugati pályaudvarból.

A főrendiház közjogi, törvénykezési, pénzügyi, közlekedésügyi és közgazdasági bizottságának ülése délelőtt 11 órakor.

A mentősorszájték huzása délután 6 órakor.

Utóállítás a Mária Terézia laktanyában reggel nyolcz órától.

A főváros pénzügyi és gazdasági bizottságának ülése délután fél 5 órakor a régi városházán.

A főváros középítési bizottságának ülése délután 4 órakor az új városházán.

Iparművészeti múzeum és nemzetközi kiállítás nyitva d. e. 9 órától 12 óráig és 3—6-ig.

Az új országház kupolacsarnoka meglekintetű 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

Deák-manzoleum a kerepesi-úti temetőben, nyitva este 6 óráig.

Technologiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig és 3—5 óráig.

Természettudományi gyűjtemények muzeuma nyitva 10—12-ig. (Museum-körút 4.)
Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.
Tavaszi nemzetközi tárlat az új műcsarnokban, nyitva 9-től esti 11-ig. Beléptéj 50 krajczár.
Nemzeti muzeum régiségtára nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai 50 krajczár belépő díj mellett tekinthetők meg.
Rovargyűjtemény a nemzeti muzeumban nyitva 9—1-ig.

A babona következményei.

A Dunántul egyik községében ma valóságos háborút idézett elő a babona. A nép ugyanis nem akarta megengedni egy holttest exhumálását, mert attól tartott, hogy ha a holttestet kiássák a földből, a jég elveri a határt. A csendőrséget kellett segítségül hívni, hogy a holttestet exhumálni lehessen és a babonás tömeg a csendőrökkel is szembe szállt. A csendőrök löttek, egy embert halálra találtak és most egy század honvéd tartja megszállva a községet, mely még egyre forroag.

A sajnálatos esetről a következő távirati tudósítás szól:

Veszprém, május 26.

Nagy-Vázsonyban veszedelmes ribillió tört ki. Egy Humér nevű fiatalember Nagy-Vázsonyban meghalt és anyja, belügyminiszeri engedéllyel, exhumálni akarta holttestét, hogy fiát szülőhelyére, Ischlbe szálltassa a családi sírboltba.

Régen Sándorfi Miksa járási főorvos Veszprémből Nagy-Vázsonyba ment, hogy jelen legyen a sír felbontásánál. A lakosságot azonban az exhumálás híre szörnyen felizgatta. Attól félt babonájában, hogy a jég elveri a község határát, ha a holttestet elviszik. Ezért aztán megakadályozták az exhumálást. A csendőrök békitőleg léptek közbe, de ez csak növelte az izgatottságot. A katolikus káplán, aki csitítólag közbelépett, agyon akarták verni s a lelkész csak nagynehézen tudott a községből elmenekülni.

A járási orvos távirati jelentésére, Kletzár veszprémi főszolgabíró több csendőrrel Nagy-Vázsonyba sietett. Ott már szörnyű izgatottság uralkodott és a főbíró erélyes fellépése sem használt. Megtámadták a csendőröket, akik többször felszólították távozásra a bős tömeget. A nép meg akarta ölni a csendőröket a főbíróval együtt. Kövekkel kezdték dobálni őket, aztán kaszával támadtak rájuk. A csendőrök végső veszélyben a fegyvert használták. Egy embert megöltek, kettőt pedig megsebesítettek. Erre a tömeg meghátrált, de nem oszlott szét és folyton fenyegető magatartást tanusított.

Délután öt órakor a megyei hatóság intézkedésére egy század honvéd sietett a forrongás színhelyére, a csendőrök számát pedig huszra szaporították. A lázongás még egyre tart. Legutóbbi jelentés szerint a főbíró nagy veszedelemben forog.

Merénylet az államtitkár ellen.

Nagy izgatottság volt ma délben a pénzügyminiszeriumban. A szerencsi cukorgyár egyik elcsapott ellenőre, Zahoray Béla, akit alattomosága, főlebbvalóival való gorombáskodásai miatt bocsátottak el hivatalából, elkeseredésében megtámadta Graenzenstein Béla államtitkárt. Baj nem történt, mert az államtitkár támadóját megfékezte. Az esetnek azonban nagy híre volt a városban, uton-útfélen egyébről sem beszéltek, mint a pénzügyminiszeriumban történt attentatumról, meg arról, hogy miképpen szabadult ki az államtitkár a fojtogató karjai közül. Az esetet Graenzenstein Béla államtitkár így mondotta el egyik munkatársunknak:

Zahoray Bélát, a szerencsi cukorgyár volt ellenőrt, valami három vagy negyedfél évvel ezelőtt bocsátották el hivatalából. Nem az én államtitkárságom alatt történt, az előző csapta el, nem is vagyok még kellőképpen informálva, miért mentették föl a szolgálat alól. Ma délben azzal a kérelemmel jött, hogy hallgassam ki ügyét-baját és bebocsátották hozzám. Beszéltem fondorlatokról, áskálódásokról, amelyeknek ő áldozatául esett; szidott, rágalmazott mindenkit, aki csak főlebbvalója volt a hosszú vádaskodásait azzal végezte, hogy rendeljem

el az ő ügyének ujból való megvizsgáltatását és juttassam vissza hivatalába. Ő teljes bizalommal fordult hozzám, mint olyanhoz, akinek az ügyhöz semmi köze sem volt és hiszi, hogy igazságot fogok neki szolgáltatni.

Kérdeztem a nevét, lakását, hogy az esetleg szükséges értesítést megküldhessek neki.

— E földön nincs lakásom! — volt a felelet.

Akkor jöjjön nyolcz nap múlva, talán válaszolhatok, ámbár valami sok reményt nem nyújthatok.

Az asztalra hajoltam, hogy a nevét följegyezzem és a következő pillanatban a nyakamnál mind a két oldalról megragadta a ruhámat.

— Nem bánom, ha meghalok is. Akaszszanak föl! — kiabálta.

Szétütöttem két karommal s Zahoray keze lecsuszott a vállamról és ekkor hátralöktem őt. Kituskoltam az előszobába, amelyen keresztül épen két titkár sietett befelé. Ezek azután lefogták és átadták a rendőrségnek. Mikor a hivatalból távoztam, még ott volt az előszobában és kérdeztem tőle, hogy nem fáj-e a keze, mert úgy láttam, hogy belevágta az ajtóba. De Zahoray nem felelt.

Gräzenstein államtitkár már rég elment a miniszterium palotájából, amikor az első kerület kapitánya két detektívvel a helyszínen megjelent és átvette a foglyot. Rögtön kihallgatták és Zahoray maga vallotta, hogy ő nem boszúból cselekedett, mert az államtitkár az ügyébe nem folyt be, hanem a megyebeli urak fondorlatainak áldozatául tünteti fel magát. A kihallgatás után átkísérték a főkapitányság fogházába.

Az országos közoktatásügyi tanács.

(Második nap.)

Rövid megszakitással pontban déli tizenkét órakor, egész napon vitatta a közoktatásügyi tanács az egységes középiskola revidált tantervét. Befejezték a vitát a magyar történettáiról és megkezdették a latin nyelv tanításának vitáját anyagi és alaki szempontokból. A tagok dícséretes buzgósággal, erudícióval és lélekkel szólnak hozzá a szönyegen forgó kérdésekhez. Részletes tudósításunk itt következik:

Az országos közoktatásügyi tanács a tagok élénk érdeklődése mellett folytatta tegnap megszakított tanácskozását. Az elnöki széklet Fehér Ipoly foglalja el. Szönyegen van a magyar történet tanításának tárgyalása, amiről már tegnap is vitáztak. Elsőnek felszólal

Téglás Gábor, dévai főreáliskolai igazgató, aki a magyar történet tanításánál nagyobb súlyt akar vetni a nemzeti tradíciók és a hagyományok fejlesztésére. Neki, mint kormánybiztosnak, alkalma volt tapasztalni, hogy egyes vidéki gimnáziumok tanulóinak sejtelmük sem volt arról, hogy városok miféle történeti szerepet játszottak a földrajz tanításánál a helyi emlékekre is ki kell terjeszkedni, mert a lokálpatriotizmus fejleszté igazán a hazaszóletet.

Rombauer Emil, brassói főigazgató, azért szólal fel, mert tegnap meggyőződött arról, hogy sok tanár félreértette a javaslat intenczióit. Azt hiszik ugyanis sokan, hogy ezentul a magyar történet tanítása mellett a világtörténet egészen mellékes szerepet fog játszani, holott ő egészen másképp magyarázza a javaslat célját.

Incedy Dénes, pécsi főgimnáziumi igazgató, azt óhajtja, hogy a magyar történet tanítását a VII. és VIII. osztályra osszák szét, a IV., V. és VI. osztályban tanítsák a világtörténelmet, míg a III. osztályban a magyar történet rövid vázlatát ismerteressék. Javaslataival egyrészt a túlterhelésen vél segíthetni, másrészt pedig elérhetőnek hiszi a magyar nemzeti szempont intenzívebb alkalmazását.

Lánczay Gyula összefoglalja az e pontnál történt felszólalásokat. Mindannyian elismeréssel adóztak a bizottság munkálatainak, de aggodalmukat fejezték ki, hogy a magyar nemzet történetének kiterjedtebb tanítása az egyetemes történet oktatásának rovására fog esni. Ő tehát ki akarja mondani, hogy az egyetemes történet tanítása a jövőben csorbát szenvedni nem fog.

A felszólalásokra a bizottság nevében Bethy Zsolt válaszolt. Lánczay I. indítványát nem fogadhatja el, mert a világtörténet tanításának mai rendszere sem tudományos beosztáson, sem didaktikai szükségén nem alapszik s ezért tarthatatlan. A világtörténelmet a nemzeti történettel kapcsolatosan kell tanítani s csak annyiban, amennyiben a világ-

történet fontos mozzanatai befolyással voltak a nemzet történetére.

Az összes ülés a bizottság elaborátumát általánosságban elfogadja. A szavazásnál az indítványok egyike sem kapott többséget. Azután a latin nyelvi olvasmányok megválasztása és egymásutánja, valamint a heti órák számának leszállítása került tárgyalás alá.

Az első kérdésben a bizottság javaslata azt kívánja, hogy a magyar szöveg latinra fordítása elmaradjon. Ezzel az írásbeli dolgozatok száma kevesbedik s a heti órák összes száma hattal csökken.

Dr. Szamosi János kolozsvári egyetem tanár, helytelennek tartja a leckeórák leszállítását. A nyelvtan tanítását szerinte okvetlenül az I—IV. osztályban be kell fejezni.

Balogh Péter hozzájárul dr. Szamosi indítványaihoz, csupán a magyarból latinra fordítás kérdésében csatlakozik a bizottsági javaslatához.

Déli tizenkét órakor az ülést rövid időre félbeszakították.

Szünet után Szász Károly püspök szólal fel. Nem gyakorolja a klasszikus nyelveknek, de élénken emlékszik 50—55 év előtti időkre, amikor ő tanulta a latin s a klasszikus nyelveket. Szomorúan hallotta itt egyesektől, hogy a latin nyelvről napjai meg vannak számlálva. Ő azt hiszi, hogy azokat a nyelveket, amelyek a görög és latin irodalmat szülték, melyből új nyelvek keletkeztek, melyek még ma is hatalmas kulturáknak alkotói, — évezredek sem fogják megszüntetni.

Dr. Papp Géza országgyűlési képviselő a latin nyelv tanítását a legszükségesebbre óhajtaná szorítani. Most nem áll arányban az a haszon, amit a latin nyelvből nyer a tanuló azzal a rendkívüli fáradsággal és időpazarlással, melyet a latin nyelv tanulására fordít.

Lánczay Gyula egyetemi tanár nem járulhat egész terjedelmében az állandó tanács javaslatához. A latin nyelv nem holt nyelv, egész Európában beszélik még a mult században s nálunk is e század közepéig. Eszerint nem látja szívesen a latin nyelv óráinak megszorítását.

Dr. König Gyula miniszteri tanácsos kijelenti, hogy a humanista alap a középiskolában szükséges arra, hogy egy általános műveltségnek alapját képezhesse. Ő szívesen enged az óraszám-ból, de a latin nyelvből nem. Dóczy Imrő a latin nyelv óraszámát különösen a felsőbb osztályokban a régiiben szeretné megtartani.

Fehér Ipoly főpát elnök szolt ezután. Híve a latin nyelv tanításának az eddigi terjedelmében s ámbár igaz is lehet az is, hogy az óraredukció nem egyenlő a tantárgy kisebbitésével, — mégis főleg a laikus közönség előtt a latin nyelv óraszámának leszállítása egy bizonyos engedmény a latin nyelv és latin műveltség tekintélyéből. A latin nyelv tanításának kevésbé sikeres voltát abban keresi, hogy a tanítás módszere nem egészen megfelelő. Igen behatóan szolt a kérdéshez s óhajta, hogy a latin nyelvet az eddigi terjedelemben tartsák meg.

Hegedűs István, az állandó bizottság előadója, a zárszó jogával élt. Helyzete a legkényesebb. Fausztal elmondhatja, hogy két lélek lakozik benne. Egyik a humanista, másik a magyar nemzeti. De minthogy az egész tantervrevízió a nemzeti tárgyak érdekeiben indult meg, ezért kellett az irodalmat, a magyar történetet erősíteni, ezért kellett a földrajzot külön választani a természetrajztól; ámde a természetrajz megkövetelte a maga óráit, hogy a IV—VI. osztály természetrajza, a XIX. század szellemének és fő kifejezője kellő alpra építtessék. Így szaporodott a természetrajz 4 órával. Ő Szamosi indítványát elfogadná, ha e szempont nem korlátozná. Minthogy az óraszámra nézve kötelező ígéretet nem tett, kéri a természet tudósokat, hogy a felsőbb osztályoknak két órát adjanak vissza. Az alsóbb osztályoktól elvett órákat nem sajnálja, mert a jó tanítási módszer pótolja azt. De jó módszer csak akkor lesz, ha a tanárképzést javítjuk. Ha az egyetemen a filológia összes elméleti tudását adjuk a leendő tanároknak, de a modern irodalommal e kapcsolatra rá nem mutatunk, ha az esztétikai képzést elhanyagoljuk, akkor bizony grammatizálni fog a tanár, mert az kényemesebb neki. De ez tönkreteszi a klasszikus szellem hatását. Szamosi indítványának azt a részét, hogy a felsőbb osztályokba ne vigyék át a latin grammatikát, nem fogadja el. Köszönetét fejezi ki az elnöknek is, meg Könignek, a természettudósoknak, hogy oly melegséggel szoltak a latin nyelv érdekében. A maga részéről nem birt volna ily tantervbe belenyugodni, ha nem tudná, hogy az állandó bizottság az egységes középiskola három típusa közt egyet sem szándékozik javasolni, amely-nél a gerinczet ne alkotná a latin nyelv.

Élénk, éljenzéssel fogadták az előadó zárszavait.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Aranyakadalm.** Beöthy László és Rákosi Viktor darabját ma este a Magyar Iskolaegylet javára adták elő, a két főszerepben Hegyesi Marival és Mihályfi Károlyival. Az már régen volt, hogy nemzeti színházi tagok közreműködése valamely előadásnak magasabb színvonalát tudott biztosítani. A kerepesi-úti színház művészeleg annyira elzülköt, hogy ha alkalmilag képviselteti magát egy expozitúrával a Wesselényi-utcában, ezt ugyan nem veszi észre senki. A Magyar Színházba ennél fogva ma este nagyon kevés ember gyűlt össze. Akik ott voltak, nézték a Hegyesi Mari érdekes arcát és halgatták Mihályfi keilemes baritonját. A színházhoz magához csak egy szavunk van: ha a kóristánóinek kizárólag caccanra áll a lábuk, ne járassanak velük toborzót, amely becsületes nemzeti táncz.

* **Kopácsy Juliska nyári tournéeja.** Karczagné Kopácsy Juliska június elsején a prágai német színházban vendégszerepel. Nyári körútjának további állomásai: Karlsbad, Marienbad, Franzensbad és Teplitz. Szeptember végén négy évi távollét után Budapesten játszik a Népszínházban néhány estén át. Október vége felé ismét visszatér Bécsbe.

* **Az aranyember.** Jókai színművét ma este előadták a városligeti színpályán szép számú közönség előtt. Noémi szerepét Feld Irén, az igazgató leánya, játszotta és igen értelmes, kedves színésznőnek bizonyult. Hangulatos alakításáért sok tapsot és virágot kapott. A többi szereplő közül Jeszó Adriennet (Timea) és Könyves Jenőt (Timár) említjük meg csinos játékukért.

* **A „Bibliás ember” és a cenzúra.** Kienzi sem sejtette volna soha, hogy az ő ártatlan operájával valaha összekülönbözik a cenzúra. Most Szentpétervárról jelenti egy távirat, hogy az orosz cenzúra megtiltotta a „Bibliás ember” előadását.

* **Koroknyal-kiállítás.** A nemrég elhunyt Koroknyai Ottó özvegye férjének hátrahagyott műveiből kiállítást rendez a városligeti műcsarnok tanácstermében. A kiállítást a sajtónak szombaton mutatják be, vasárnap pedig a nagyközönség számára is megnyílik.

* **A városligeti színpályáról.** A városligeti színpályán szombaton Konti kintő operetteje, az „Eleven ördög” kerül színpadra Fehér Anna debütálásával. Pünkösd vasárnapján lesz Bissón bohózatának „A hipnotizált anyós”-nak bemutatásának előadása. Június 4-én jótékony előadást tartanak a színpályán. A „Londoni koldusok”-at fogják adni a budapesti tanítók segélyező-egyletének „Ferencz József-árvaalapja” javára.

* **A Vigaszínház színésziskolája.** A Vigaszínház színésziskolája vasárnap délután három órákor tartja meg első vizsgálati előadását a Vigaszínházban. A növendékek három kis darabban fognak bemutatkozni, u. m. „Az egyetlen leány”, „Süketnek kell lenni” és „A mézeshetek után” című kis vígjátékokban. A színésziskolának jelenleg 34 növendéke van; mint tanároknak Ditrői Mór igazgató, Balassa Jenő és Rónaszéki Gusztáv titkár a gyakorlati, dr. Incze Henrik az elméleti szakban és Bárdossi Irén énektanárnő. A vizsgálati előadásra mérsékelt áru jegyek kaphatók.

* **Tamagno pöre.** Tamagno, a hírneves olasz tenorista és Ciacci impregzió összepörölték 650,000 líra miatt. Ez az összeg Tamagnonak járt volna egy 1890-iki délamerikai turnéért, amelyen negyvenszer kellett volna fellépnie. Akkoriban 155,000 líra előleget kapott, de a negyedik előadás után Buenos-Airesben kiűtött a forradalom és Tamagno visszatért Európába. Az impregzió erre visszakérte a 155,000 líra előleget, a tenorista viszont követelte azt a 650,000 lírát, amely neki az egész művészkörutért járt volna. A két első fórumnál Tamagno elvesztette a pört és most már csak a semmitűszékhez fordulhat igényeivel. A pör aktáiból különben kitűnik, hogy Tamagno körútjain egy nyolcz személyből álló törzsklakk kíséri, amelyek számára az impregzió rendelkezésre tartozik bocsátani négy földszinti és négy karzati helyet.

* **A színi akadémia vizsgálatai.** Az országos színművészeti akadémia évről vizsgálati június első napjaiban kezdődnek. Az első vizsgálati előadás már a jövő hét folyamán lesz.

FŐVÁROS.

(A nagyképűsködő főváros.) Valami érthetelen és megdöbbentő az a pazarlási mánia, amelyben a főváros jeleskedik. Ingatlant és pénzt osztogatott és osztogat boldognak-boldogtalanok. Az egyetlen elfogadható ok: a közérdek, amelynek kedvéért azt a mániáját üzi. Sok megróvási kalandban volt már része a pazarlás miatt, de mindenből kivágta magát azzal, hogy amit tett, a közjóért tette s amit adott, a magából adta. Ujabbán az adakozás túllépi a pazarlás határát s hogy szerényen nevezük: a nagyképűsködés tereimán mozog. A főváros kezd a másébul adakozni, aminek még igen szomorú következményei lehetnek. Ilyen elajándékozásit eset az irgalmas-rend kórházának kibővítési ügye. A rend a fővároshoz kérvényt intézett, amelyben elmondja, hogy kórházát a modern higiénikus követeléseknek megfelelően óhajtja berendezni és kibővíteni. Erre a ezélra azt az ezeröttszáz négyszögöles telket kéri, amely a kórház mögött a Margit-híd, Dunapart és Lukácsfürdő között fekszik. A főváros kiadta a kérvényt a középítési ügyosztálynak, amely előleges véleményt a tisztí főügyestől és főorvostól kért. Mindakét vélemény kedvezően nyilatkozik a rend ügyeiről és a kórházról. Ez pedig annyit jelent, hogy a kérelem teljesítendő. De hogyan? A főváros vagy hanyagságból, vagy igazán nagyképűsködésből tárgyalta az irgalmas-rend kérvényét, foglalkoztatott vele három-négy ügyosztályt, két bizottságot; holott tudta, vagy tudhatta, hogy a kért telekhez semmi köze, mert az az ingatlan a közmunkatanácsé, amely csak nemrégiben jelentette ki, hogy 80—100 forintért adja el négyszögölenként a kérdéses telket. Szándékosan kárt okozott a különben kifogástalan rendnek, ahelyett, hogy őszintén megmondta volna: a telek nem az enyém, tessék az igazi tulajdonoshoz fordulni. Ideje volna már a tuczat-rendeletek gyártása helyett egy kissé az adminisztráció ügymenetébe is betekinteni a polgármesternek.

(Özvegyi nyugdíj.) Bogisich Lajosnak, a budapesti királyi törvényszék nemrég elhalt előnkének az özvegye nyugdíjért folyamodott a fővároshoz. Bogisich 1849-től 1861-ig tiszteletbeli hivatalt viselt Pest városánál, 1861-től pedig 1870-ig városi fizetéses főbíró volt. A jogügyi bizottság ma délután tárgyalta a kérelmet és 510 forint évi özvegyi nyugdíjat szavazott meg.

(Tanári és tanítói választások.) A tanácsi VII-ik ügyosztályban most nagy szíveséggel dolgoznak a tanárok, tanítók és óvónők minősítési táblázatán. E hét folyamán valószínűleg el is készülnek a munkával, úgy, hogy a jövő hónap elején nemcsak a kijelöléseket, de a választásokat is meg lehet tartani. Eddigi megállapodás szerint a polgári iskolai igazgatói és tanítói állásokra jövő hónap 6-án tartják meg a kijelölést és 8-án lesz a választás; 10-én fognak jelölni az elemi iskolai igazgató-tanítói és osztálytanítói és tanítónői állásokra, akiket azután 13-án fognak megválasztani, 14-én, illetőleg 16-án kerül a sor a segédtanítóokra és segédtanítónőkre és legvégül 17-én, illetőleg 18-án az óvónőkre.

(Árverelő-csarnok a Károly-kaszárnyában.) A Károly-kaszárnya gránátos-utcai csöndes szárnya néhány nap óta meglevenedett. A templom-traktusba beköltöztette a főváros az Újépületből kiszorult V. kerületi tűzörséget, az átalakulásra kerülő utcai részben pedig árverelő-csarnokot nyitott. A dohány-utczába hordták eddig azoknak a szerencsétlen flótásoknak a holmiját, akik egyéb tartozásuk mellett adóval is hátralékban maradtak. Az adóért elhurczolt szegényes butorok s egyéb limlomok ezentúl a Károly-kaszárnyába kerülnek s ott kötya-vevélük el őket. A mogorva épület frissen meszelt falai bakakáromkodás helyett mostantól kezdve az „egy, kettő, három, senki többet” szomorú kijelentést hallgatják, megannyi halálos ítéletét annak a sirva átkozódó szegényes csoportnak, amely utolsóját siratja az elharácsoló lomokban. Az új árverelő-csarnokról alig van valakinek tudomása; az áthelyezés szinte dugva történt, nehogy a hivatalos vevőkön kívül más is odafurakodjék s beleszólással, ráigéressel legalább annyit segítsen az árverelő szívenedőnek, hogy az elszegedett holmi árából jusson is, esetleg maradjon is. Pedig hát nyilvános árverési-csarnok lenne az a valami, de persze fővárosi adminisztratív észjárás szerint: a nyilvánosság kizárásával.

VIDÉK.

* (Gyomlálas Fiumében.) Gróf Szapáry László kormányzó Budapestről hazatérkezett Fiuméba és rögtön hozzálátott az autonomisták elleni megtorló intézkedésekhez. Perczel Dezső belügy-miniszter a kormányzó utján a magisztrátushoz leírt, hogy állítsák össze a városi tisztviselők és tanítók névjegyzékét, tüntessék ki azok kvalifikációját és illetőségét. A rendelet óriás feltűnést keltett s megerősítve látják azt a régebben felmerült hírt, hogy legelőbb a fiunei születésű autonomista érzelmű állami és városi tisztviselőket rendszabályozzák meg. Miután pedig legutóbb tanusított kormány- és magyarellenes magatartásuk szigorubb elbírálás alá esik, az autonomista a körök értesülése szerint az autonomista tisztviselőket Magyarországra helyezik, a hivatalokba kellő kvalifikációval bíró idegen városi tisztviselőket alkalmaznak, a magyar honpolgársággal nem bíró városi tisztviselőket annak megszerzésére kényszerítik.

* (Egyházkerületi felügyelőválasztás Miskolcson.) A tiszai ágostai evangélikus egyházkerületben Péchy Tamás elhunytával megüresedett felügyelőségre egyházankint folyt szavazás e hónap 22-én lezárta, a szavazatok felbontására kiküldött bizottság Zelenka Pál püspök és gömöri Szontágh Pál társelnöklése alatt ma ült össze Miskolcson s megállapította, hogy az érvényesnek elfogadott 333 szavazatból 8 megoszolván, egyházkerületi felügyelőnek 325 szavazattal Szentiványi Árpádot választották meg. Tizenhat szavazatot érvénytelennek nyilvánítottak. A protestáns egyházi választások történetében szinte páratlanul áll ez a választási eredmény s méltó elismerésként tekintendő annak irányában, aki évek hosszú során át önzetlen buzgalommal szolgálta egyháza ügyeit. Az általános örömet és meglegedést keltő eredmény hírére a bizottság azonnal megvitte a megválasztotthoz, ki a gömörmegyei Királyi községben, vejének, Szontágh Zoltánnak, a házában fogadta a küldöttséget, hol Zelenka Pál püspök hatásos beszédben üdvözölte, mire az új felügyelő meghatva válaszolt, kijelentvén, hogy az impozáns módon nyilvánult közbizalom következtében mandátumának elfogadását egyháza iránt való kötelességének tartja. A hivatalba való ünnepélyes beiktatás határnapjánul július 10-ét tűzték ki.

* (Közgyűlés Székesfehérváron.) Székesfehérvár szabad királyi város törvényhatósága ma tartotta tavaszi rendes közgyűlését. Bárány Pál főispán a közgyűlést megnyitván, az ujonnan szervezett második alkapitányi állásra közfelkiáltással Simon Sándor közigazgatási gyakornokot választották meg. A közgyűlés legfontosabb tárgya az 1897-dik évi zárszámadások tárgyalása volt. A bevételi többlet 3791 forint 31 $\frac{1}{2}$ kr. A város cselekvő vagyona 4,810.185 forint 33 krajczár, szenvedő vagyona 1,024.052 forint 15 krajczár, tiszta vagyona 3,786.133 forint 18 krajczár. A város vagyonának értéke az utolsó 10 év alatt 925.506 forint 36 és fél krajczárral emelkedett. A zárszámadásokat egyhangulag elfogadták. A közgyűlés több kisebb fontosságú tárgy elintézése után a városi szolgaszemélyzetnek 4 hónapra 15 százalék drágasági pótlékot szavazott meg.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Gárdos Lajos ügye.** A királyi kuria ma folytatta Gárdos Lajos bűnpörének tárgyalását. Az előadó részletesen ismertette a vádlott vallomását, az orvosszakértői véleményeket, körülbelül harmincz tanu vallomását és a perbeszédet. A déli szünet után a törvényszék ítéletét, a védő főbbezését és a királyi tábla ítéletét olvasták fel. Az ítéletet holnap hirdetik ki.

— **Lepsényi Miklós panasz.** Lepsényi Miklós országgyűlési képviselő nyilvános becsületsértés vétsége miatt bűnvádi feljelentést tett Olaj Lajos és Pichler Győző országgyűlési képviselők ellen a képviselőház előtt történt támadás miatt. Lepsényi a foljebentést a főkapitánysághoz nyújtotta be s a rendőrség ma küldte azt át a királyi ügyészséghez.

— **Lázítás.** A „Népszava” című szocialista újságnak két sajtóperét tárgyalt ma a budapesti sajtóbírószék. A királyi főügyészség a „Hidegvér” és a „Hivatalos izgatás” című közleményeket inkriminálta, amelyekért Schwartz Miksa joghallgató és Simonics József czípészszegéd vállalta el a felelősséget. A két cikk megírására a rendőrség által tartott házkutatások és sokszor említett fotográfálások adtak impulzust. Az esküdt-széki tárgyalásra csak Simonics jelent meg; Schwartz levelet írt Zsitvay Leó elnöknek, amelyben azt írja, hogy súlyos betegsége miatt nem jelenhetik meg. A megjelent vádlott védelmét Pfeiffer Sándor, az ismert szocialista agitátor vállalta el. Az inkriminált cikke azt mondja, hogy Magyarország megérett a forradalomra és ha lázadás van, azt nem a munkások, hanem a család hirtokosok, a szolgabírák s a kormány hivány üzemel csinálták. Stocker Antal királyi ügyész mind a két cikkért vádat emelt, de az esküdték kilencz szóval három ellen csak Simonicsot találták vétkesnek „A hivatalos izgatás” című cikk miatt. A sajtóbírószék Simonicsot fél-évi államfogházra ítélte. Két keze jótállására a vádlottat egyelőre szabadon hagyták.

— **Királysértés.** Kreisz József, aki irnok valahol a vidéken, durva módon nyilatkozott a király személye felől s ezért a törvényszék ma fél-évi fogházzal sújtotta. Az elítelt, meg a királyi ügyész is, megfelebbezte az ítéletet.

— **A dob-utczai rablógyilkosság.** Özvegy Koch Józsefné gyilkosa, Hradil Alfonz előtt ma hirdették ki a királyi tábla ítéletét. A törvényszék Hradil kötéhlálra ítélte, a másodbírószék a halálos ítéletet életfogytig tartó fegyházra változtatta. A köztudó Hradil terhére főlebbezett. Appellált Hradil Alfonz is.

— **Elítelt kereskedő.** Vékés bukás miatt nyolcz hónapi fogházzal ítélte a törvényszék Schwarcz Bernát kereskedőt, aki tavaly 12.000 forint passzívával csödbe jutott és azzal vádolták, hogy áruk elvonásával hitelezőt megkárosította.

Az erzsébetfalvi rablógyilkosság.

— Vádhathározat —

Adelmann József erzsébetfalvi fűszerkereskedő és neje gyilkosainak hűnperében tegnap hozta meg vádhathározat a pestvidéki királyi törvényszék. A vádhathározat a horzalmos gyilkossági ügy részleteit következőleg ismerteti:

A vizsgálat anyaga szerint Adelmann József és felesége erzsébetfalvi házából, amelyben Adelmannéknak szatócsüzletük volt, 1897. évi szeptember hó 22-én reggel az utczai szoba ablakán keresztül sűrű füstgomoly tört elő. A házbeliek nyomban figyelmeztették rá a házmester leányát, Dienes Erzsébetet, aki előszóította édesapját s azzal együtt a lakásba igyekezett hatolni. A zajra többen összejöttek, az első szoba elzárt ajtaját benyomták; az előszoba és utczai szoba között levő ajtót szintén be kellett törni, mert azt is zárva találták. A hálószobában minden a legnagyobb rendetlenségben volt. A földön ruhafélék és ágyneműek égtek; az egyik feldűlt és összerokkadt ágyon Adelmann Józsefné feküdt holtan; a másik ágy alatt pedig vérezen, összevagdalt fejjel hevert élettelenül Adelmann József.

A törvényszéki boncolás megállapította, hogy az Adelmann-házaspár életét idegen kéz oltotta ki. A férfin az orvosok tizenhat balta csapással okozott sérülést találtak és agrázkódással járó koponyacsontrepedést állapítottak meg. Az aszony fején több sérülés volt, amelyek koponyahorpadást, agyrongcsolást és koponyacsonttörést eredményeztek.

Az ölése használt eszközök közül egy kurtanyelű véres balta az ágyak mellett hevert. Az ölés indító okának is megadták a magyarázatát a helyszínen észlelt körülmények. A boltban a kézi pénztár üres volt; a hálószoba fiókos szekrényének tartalmát összehányva, a ruhás szekrényeket ki-

ürítve találták, a tűzmentes pénzszekrény kulcslyukában pedig egy idegen kulcsot találtak beletörve.

Ezek szerint az Adelmann-házaspárt azért ölték meg, hogy kifoszthassák.

Az ágynemű és a hálószoba padlója petróleummal volt leöntve, aminek kétségtelenül az volt a célja, hogy a tettesek bűntettük nyomait az áldozatokkal együtt elhamvasztják.

A nyomozás eredménye kezdetben az volt, hogy Dienes László, a házmester és ennek Sallai Pál nevű feltestvére a tettesek Krizsik Pál napszámossal, aki rendszeren Sallai Pállal szokott dolgozni. Adatok merültek fel ugyanis arra nézve, hogy a gyilkosság színhelyén talált balta a Sallai Pálé, egyes jelenségek pedig azt tették valószínűvé, hogy a tettesek valamelyikének Adelmannék viszonyait ismernie kellett s így hárult a gyanu Sallai feltestvére, Dienesre. Gyanu alatt voltak meg a közreműködés és részesség dolgában Klug Genoréva, Dienes Erzsébet, Láng András, Kaskó Mária és Lehoczki Mária mint a letartóztatott egyének hozzátartozói, továbbá Kacsinger Kálmán és Appler T., akik a megölt házaspár szatócsüzletében mint segítők voltak alkalmazva, de egy időközben fölmerült körműny valamennyit tisztázta a gyanu alól és egyuttal rávezett az igazi tettesek nyomára.

1897. évi október 4-én ugyanis Szűcs János és ügyasa, özv. Torcsik Istvánné, ennek leánya, Varga Györgyné, továbbá Vella Menyhért és Góly Juliánna, akik valamennyien együtt laktak, a rendőrségnél panaszt emeltek, hogy lakásukról több ruhaneműt elloptak. E panaszra Kulhának Mihály rendőr-ellenőr szemlét tartott Szűcs János lakásán, s ez alkaiommal egy vasos ládában nagymennyiségű fehérneműt látott, amit gyanusnak talált. Őrizet alá vette és bevitte a kapitányság épületébe, ahol Kócsay János detektív közreműködésével a fehérneműn talált betűkből megállapították, hogy a lefoglalt dolgok a meggyilkolt házaspáréi voltak. Az Adelmann-féle ingóságok holszerzési módját Varga Györgyné és Vella Menyhért nem tudták igazolni, s így fogták őket gyanuba. Varga Györgyné a vizsgálat folyamán beismerő vallomást tett.

Vallomása szerint az Adelmann-házaspárt, Vella Menyhért s a tett idejében velük lakó Dobos Ferencz ölték meg. Az eszme, hogy gyilkosság útján fognak pénzt szerezni, közös volt s az Adelmann-házaspárra ő irányította czinkostársai figyelme. Ő maga résztvett a gyilkosságban és a rablásban is. Abban is megállapodtak, hogy ha a gyilkosság Varga Györgyné révén tudódik ki, ez hártisa a gyanut Dienes házmesterre és leányára, mint akik a meggyilkolt házaspárhoz bejáratosak voltak. Éjnek idején, hamis kulccsal hatoltak be a kiszemelt áldozatok hálószobájába. Adelmanné meglátva őket, az ágyban fölkiáltott. A sikoltásra Vella Menyhért hozzá ugrott, toroknragadta és azzal a fenyegetéssel némitotta el, hogy meggyilkolja, ha szólani mer, különben pedig nem lesz semmi bántódása. Ezután ott hagyta és egy párnát dobott ar arcára.

Dobos Ferencz Adelmann Józsefet támadta meg, aki éjjeli mécs világa mellett az ágy szélén áldogált. A baltaival ment neki és főbe ütötte. A beteg ember védte magát, de végre is Dobos csapásaitól az ágy alá zuhant.

E közben Vella Menyhért a boltból egy sulykörtét hozott elő és azzal ütött az Adelmann Józsefné fejére. Az áldozat egyet sóhajtott az ütés után; egyéb hangot nem adott. Ugy látszott, hogy meghalt, de ennek dacára Vella Menyhért elvette Dobos Ferencztől a baltát és több ütést mért vele Adelmannéra.

Ezután a rabláshoz fogtak.

Varga Györgynének ezt a beismerő vallomását megerősítik a vizsgálat egyéb adatai s mind-ezeknél fogva a furfangos kiszámítással és hidegvérrel végrehajtott cselekmény a büntetőtörvénykönyv 278-dik szakaszába ütköző gyilkosság kettős büntetést és a 344-dik szakaszban körülírt rablás büntetést állapítja meg.

SPORT.

Ügető versenyek.

(Első nap.)

Ma kezdődtek az Erzsébet királyné-uti lókiállítás területén a három napra terjedő ügető- és távhajtási versenyek. A Bécsben oly nagy népszerűségnek örvendő ügető versenyeket nálunk a közönség részvétlensége miatt csak nagyon ritkán rendezik, pedig a mai versenyek minden tekintetben fényesen sikerültek.

A részletes eredmény a következő:

I. Kísérleti verseny. Díj 800 korona. Kettős fogatok. Távolság 3000 méter.

1. Muslay Gyula: Dongó és Pajtás, hajtott a báró Sennyei.
2. Gróf Wimpfen Simon: Jóska és Völegény, hajtotta gróf Apponyi.
3. Báró Sennyei István: Holló és Legény, hajtotta tulajdonos.

Eleitől végig vezetve, feltartva nyeri meg a versenyt.

Totalisateur: 2 : 3, 5 : 9.

II. Vencsellői díj. 1000 korona. Távolság 2000 méter. Egyes fogatok.

1. Gróf Dessewffy Miklós: Pista, hajtotta báró Sennyei.
2. Gróf Keglevich Gyula: Muffti, hajtotta tulajdonos.
3. Gróf Andrássy Géza: Parnó, hajtotta tulajdonos.

Gróf Dessewffy Miklós fogata a legnagyobb könnyűséggel, 40 méterrel hagyja el társait.

III. Alföldi-díj. 1500 korona. Távolság 12 kilométer. Kettes fogatok.

1. Bernrieder János: Náci és Árva, hajtotta tulajdonos.
2. Bernrieder József: Kedvencz és Álmos, hajtotta tulajdonos.
3. Gr. Károlyi Lajos: Linka és Szivós, hajtotta Döry Lajos.

A két Bernrieder-testvér fölváltva vezet és közöttük érdekes küzdelem fejlődik ki, melyből Bernrieder János válik ki győztesként.

Totalisateur: 2 : 3, 5 : 8.

IV. Városligeti-díj. 1200 korona. Távolság 3000 méter. Egyes fogatok.

1. Muslay Gyula: 5 éves Dongó 250 méter előny.
2. Gr. Wimpfen Simon: 8 éves Isabella Abbot scratch.
3. Grätzer Béla: 8 éves Olga 175 méter előny.

Indult összesen 17 fogat. Egyszeri hamis start után az indító elereszthette a mezőnyt. A két favorit megfelelt a beléje helyezett bizalomnak. Muslay lova könnyen győz, de győzelmét csak nagy előnyének köszönheti.

Totalisateur: 2 : 6, 5 : 8.

V. Nemzetközi díj. Díj 2400 korona. Távolság 12 kilométer. Négyes fogatok.

1. Gróf Károlyi Lajos: Lulu, Smieli, Miczi és Margit.
2. Gróf Wimpfen Simon: Laura, Ballerina, Bravo és Vihar.

Indult még három négyes-fogat. Az utolsóelőtti körig gróf Wimpfen fogata vezet; ott elébe kerül gróf Károlyi gyönyörű négyese és előnyét mindvégig megtartva, 20 méterrel győz.

VI. Fiacker-verseny. Díj 400 korona. Távolság 2000 méter.

1. Braun Sándor	32-es számú kocsija.
2. Luczianovics Ferencz	5-ös " "
3. Markbreiter Vilmos	492-es " "

Bécsi nyári löversenyek.

(Második nap.)

Ma futották a 20,000 koronás osztrák kanczadijat a freudenauai gyepen. A klasszikus verseny kimenetele korrekturája volt a magyar kanczadijnak. Komámasszony mai fényes győzelme beigazolta, hogy a magyar Qaks eredménye hamis volt. Megmutatta azzal, hogy az annak idején győztes Wilful-t és az előtte beérkezett Virginie-t a mai versenyben maga mögött hagyta.

Tehát abbéli feltevésünk, hogy Komámasszony ma „feltétlenül revancheot vesz legyőzőin”, helyes volt. A vert mezőnyben volt még a két éves korában veretlen Busserl is, mely, ugy látszik, rosszabb lett. Remekül futott Veloce, mely Busserl előtt második lett. Az Andrássy-ló e futásával beigazolta azt is, hogy budapesti szép futásai reálisak voltak, s hogy kanczáink közül ez foglalja el a második helyet. Veloce mai futása Esterfi jósága mellett is bizonyít, mely a budapesti záró-handicap-ben Veloce-t könnyen szorította a második helyre.

A versenyek különben részint favoritok, részint elhanyagolt lovak győzelmével végződtek.

Lapunk híveinek ma megint jó napjuk lehetett, mert jelöltjeink közül öt elsőnek, hat pedig helyre érkezett.

A részletes eredmény a következő:

I. Gát-verseny. Handicap. Díj 3000 korona. Távoltság 2800 méter.

1. Mr. Siltou J a s m i n 65 1/2 kilogramm, lovagolta May.
 2. Szászbereki ménes J u r a 62 1/2 kilogramm, lovagolta Kapusek.
 3. Hg. Taxis E. T r i v i a l 72 1/2 kilogramm, lovagolta tulajdonos.
- Futottak még: Hg. Esterházy Bob 72 1/2 kilogramm, lovagolta Williamson. Gr. Sternberg A. Paradehumler 65 kilogramm, lovagolta Buckenham.

Bírói ítélet: Könnyen 2 hoszzsal első, 5 hoszzsal harmadik.

Totalisateur: 5:13. Helyre 25:33 I, 25:53 II.

II. Kötévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Távoltság 1000 méter.

1. Péchy A. M a g i s t e r 50 kilogramm, lovagolta Poole.
2. Egyedy A. V é r t e s 50 kilogramm, lovagolta Griffiths.
3. Dreher A. S a r d e l l e 56 1/2 kilogramm, lovagolta Smith.

Futottak még: Br. Harkányi J. Serena 52 1/2 kilogramm, lovagolta Tyan. Miklósfalvi ménes Bell-Ilusion 48 1/2 kilogramm, lovagolta Wilton. Süberer V. P. p. c. 50 1/2 kilogramm, lovagolta Ibbet. Szászbereki ménes Tambur 52 kilogramm, lovagolta Peake. Szemere M. Loindelle 56 1/2 kilogramm, lovagolta Cleminson. Trauttmannsdorff L. Apropos 48 kilogramm, lovagolta Marsh. Br. Uchtritz Zs. Kup 52 kilogramm, lovagolta Sharpe. Wahrmann R. Intruder 54 kilogramm, lovagolta Adams.

Bírói ítélet: Küzdelem után fejhoszzsal nyerve, négy hoszzsal harmadik.

Totalisateur: 5:10. Helyre 25:34 I, 25:109 II, 25:57 III.

III. Osztrák-kanczadij. Díj 20.000 korona. Távoltság 2400 méter.

1. Báró Königswarter K o m á m a s s z o n y 56 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Gróf Sztáray J. V e l o c e 56 kilogramm, lovagolta Gülchrist.
3. Dreher A. B ü s s e r l 56 kilogramm, lovagolta Smith.

Futottak még: Gr. Hunyady J. Wilful 56 kilogramm, lovagolta Poole. Péchy A. Prosa 56 kilogramm, lovagolta Sharpe. Báró Springer Virginia 56 kilogramm, lovagolta Hyams. Lov. Wiener Welten Insel 56 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Biztosan 1 1/2 hoszzsal első, fejhoszzsal harmadik.

Totalisateur: 5:22, helyre 25:34 I, 25:38 II, 25:30 III.

IV. Eladó-verseny. Díj 2000 korona. Távoltság 2800 méter.

1. Báró Springer G. E r b p r i n z 55 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Capt. Gaston M o r n y 59 kilogramm, lovagolta Cleminson.
3. Lovag Lederer S z i v ó s 45 1/2 kilogramm, lovagolta Slack.

Futottak még: Egyedy A. Buda 53 kilogramm, lovagolta Griffiths. Miklósfalvi ménes Ada Putzchen 45 1/2 kilogramm, lovagolta Sands. Gróf Trauttmannsdorff Futár 47 kilogramm, lovagolta Prudaines. Wahrmann R. Sorgenkind 53 kilogramm, lovagolta Ibbet. Gróf Wenckheim D. Bálványom 61 kilogramm, lovagolta Adams.

Bírói ítélet: Biztosan háromnegyed hoszzsal első, öt hoszzsal harmadik.

Totalisateur: 5:50, helyre 25:51 I, 25:44 II, 25:88 III.

V. Nyeretlenek versenye. Díj 2000 korona. Távoltság 1800 méter.

1. Miklósfalvi ménes W a g n e r 58 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Gr. Hunyady J. W e a t h e r b o u n d 56 1/2 kilogramm, lovagolta Sharpe.
3. Schindler L. T o l l 58 kilogramm, lovagolta Wilton.

Futottak még: Egyedy A. Juratus 58 kilogramm, lovagolta Griffiths. Gr. Esterházy M. Badacsony 58 kilogramm, lovagolta Cleminson. Br. Harkányi Coronet 56 1/2 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Biztosan 1 1/2 hoszzsal első, egy hoszzsal harmadik.

Totalisateur: 5:19. Helyre 25:50 I, 25:46 II.

VI. Akadályverseny. Díj 3000 korona. Távoltság 5600 méter.

1. Gr. Kinsky Z d. M a d e l a i n e 62 kilogramm, lovagolta Buckenham.
2. Igalfy G. J o n a t h á n 60 kilogramm, lovagolta Salter.
3. Gr. Esterházy M. K o p p á n y 70 1/2 kilogramm, lovagolta May.

Futottak még: Lov. Lederer Avanti 62 1/2 kilogramm, lovagolta Kovács.

Bírói ítélet: Könnyen két hoszzsal első, hat hoszzsal harmadik.

Totalisateur: 5:9, helyre 25:32 I, 25:46 II.

VII. Kötévesek versenye. Díj 3000 korona. Távoltság 1000 méter.

1. Péchy A. I r o 56 kilogramm, lovagolta Sharpe.
2. Wahrmann R. R o u n d t h e c o r n e r 58 kilogramm, lovagolta Adams.
3. Dreher A. H a n g ' d i á n 56 kilogramm, lovagolta Smith.

Futottak még: Br. Springer G. Lucifer 56 kilogramm, lovagolta Hyams. Lov. Wiener Welter udica 54 1/2 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Küzdelem után fejhoszzsal első, 1/4 hoszzsal harmadik.

Totalisateur: 5:11, helyre 25:30, I, 25:30 II.

EGYESÜLETEK.

A vörös-kereszt-egylet közgyűlése. A magyar vörös-kereszt-egylet ma tartotta tizenkilenczedik országos közgyűlését az első magyar általános biztosító társaság dísztermében. A gyűlésen az egylet minden fiókja képviseltette magát néhány taggal. Gróf C s e k o n i c s Endre elnök megnyitotta a gyűlést. Fájdalommal emlékezett meg Lipót főherczeg haláláról, azután Schwarzer Ottó indítványára örökös tiszteletű tagnak választották Ferencz Ferdinand főherczegét. Utána gróf Vigyázó Ferencz ismertette részletezen az egylet 1897-ik évi működését, Latinovics János pedig az 1897-ik évi zárszámadást. Ezután több apró tárgy következett, majd az új választmányi tagok választása és köszönet szavazás a hazai sajtónak, mely melegen fölkarolja az egylet ügyeit. Ezzel a gyűlés véget ért.

Ujságírók ülése. A „Budapesti Ujságírók Egyesülete” ma délután M i k s z á t h Kálmán elnöklése alatt választmányi ülést tartott, amelyen a folyó ügyeket intézték el. A hírlapírók vasuti szabadjegyeinek rendezése tárgyában a választmány szűkebb körű bizottságot küldött ki, amely az „Otthon” írók és hírlapírók köre megbízottaival együtt megállapodásra jutott. A választmány a megállapodást jóváhagyta és a maga részéről S z a t m á r i Mórt bizta meg, hogy a kereskedelmi miniszterhez intézendő memorandum szövegét megállapítsa. A Garay-szobor leleplezésénél a rendező-bizottság meghívására a választmány két taggal képviselteti magát. — Ugyancsak ma a vasuti szabadjegyek ügyében Rákossy Jenő elnöklése alatt rendkívüli választmányi ülést tartott az „Otthon” is. A választmányi ülés után a vegyes bizottságnak G e l l é r i Mór által előterjesztett megállapodásait jóváhagyta és a kereskedelmi miniszterhez intézendő memorandum megszövegezésével a maga részéről G e l l é r i Mórt bizta meg. Ezután S a j ó Aladár tiikáfé bejelentette, hogy a Garay-szobornak Szegzárdon június hó 5-én történendő leleplezésére a szobor-bizottság meghívta az „Otthon” kört is és kérte a választmányt gondoskodjék a kör képviselteséről. A választmány Farkas Imre és H e v e s i József választmányi tagokat bizta meg a kör képviseltesével.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter dr. Fábry Mihály, Meixner Agoston, György Vilmos, Jernejc Agoston, dr. Pap Salamon, György Gyula, Bolemann Sándor, Lamprecht Alfréd posta- és táviratizsikeket, Dessewffy László megyei alszámvevőt, Niedermann Antal, Solti Lajos és Vellansits Győző posta- és táviratizsikeket, Lukács Károly pénzügyi fogalmazót, Szirmay József miniszteri számtisztet, dr. Sissovicz Miklós törvényszéki aljegyzőt, Ekes Lajos zálogházi segédisztet, Écsy Antal törvényszéki joggyakornokot és Nagy Dezső jogszigorlót a X-ik fizetési osztály 3. fokozatába posta- és táviratfogalmazókká nevezte ki.

Árverések a fővárosban. Pacholek Károly ingóságai VIII. Balassa-utca 5. és IV. Korona-utca 4. május 28. Löwe Borgulyob ingóságai V. Akadémia-utca 14. május 28. Bossányi Endre ingóságai V. Erzsébet-tér 19. május 27. Preisz Károly ingóságai VII. Bosnyák-utca 205. május 27. Haroska Ferencz ingatlana V. Alkotmány-utca 22. június 17. Bodánszky Adolf ingatlana V. Alkotmány-utca 22. május 31.

A vidéken. Kondor János ingóságai N.-Somkuton június 8. Radovancev Vasza ingatlanai Jarkovác (Pancsova) községhezánál június 20. Freivirih Mór ingatlanai Komjátih (Érsekújvár) községhezánál június 7. Ari Eszter ingatlanai Kisujváson augusztus 30. Sehillinger Simon ingatlana B.-Csabán július 8. Friedmann András ingóságai Szász-Almádon (Medgyes) június 10. Keviczky Dániel ingóságai Magyarádon (Ipolság) június 7. Goldstein Armin ingóságai Beszterczen június 8. Nadich Károly ingóságai Titelev június 4. Pallavicini Hyppolit örgróf ingósága Helenyén (Ipolság) június 2. Nagy Géza ingatlana Nagy-Kátán április 6. Schönfeld Mihály ingatlanai Szarvason június 8.

NYILT-TÉR.

Columbia-kerékpárok.

Meteor-kerékpárok.

Nagy kerékpáriskola.

Különb. mesterek Villanyvilágítás.

Fodor Károly és társa

Aréna-ut és Lendvay-utca sarok.

Villanyos-vasut megállóhelye.

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Öllői-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:]

Földszint	Bolt-helyiség 700 frt.	portállal ellátott, 2 nyílás.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1400 frt.	8 udvari szoba, 1 nagy 82 négyzetméternyi és 1 kisebb munkatérrel, elő-, fűrdő-, cselédszoba, konyha, kamra, 2 klozet, pincze és padlással, az udvari traktusban külön fedett folyosóval, direkt bejárat a lépcsőházból.
II. emelet	Lakás 750 frt.	2 utczi szoba, 1 udvari szoba, elő-, fűrdő-, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 750 frt.	8 utczi szoba, elő-, fűrdő-, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
III. emelet	Lakás 700 frt.	2 utczi, 1 udvari szoba, elő-, fűrdő-, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 700 frt.	3 udvari szoba, elő-, fűrdő-, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 380 frt.	2 utczi szoba, előszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 340 frt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.

Utcai lakásokban gáz- és villamosvezeték, parkét a tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parkéták fedett folyosók, kertre nyíló kilátással.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Frankfurt, május 26. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 305.62, Déli vasut 83.75. Osztrák-magyar államvasut 311.50. Az irányzat szilárd.

Páris, május 26. (Bankkimutatás.) A pénzforgalom aránya az érczkészlethez 84.75:100. Kamatok és leszámítás jövedelme 252.000 frk. Érczkészlet (ezüst) + 1.835.000 frk. Váltótárca + 11.883.000 frank. Allamkincstári követelések + 20.344.000 frank. Magánkövetelések — 1.178.000 frank. Érczkészlet (arany) + 2.497.000 frank. Előlegek arany rudakra — 1.557.000 frk. Jegyforgalom — 13.460.000 frank.

New-York, május 26. (C. T. B.)

	május 26. cents	május 25. cents
Buza májusra	156	153
„ júliusra	117	118 1/2
„ szeptemberre	91	93
Tengeri júliusra	38 1/2	39 1/2

Chicago, május 26. (C. T. B.)

	május 26. cents	május 25. cents
Buza szeptemberre	86 1/4	88 3/4
Tengeri szeptemberre	34	35 1/2

Ipar és kereskedelem.

Magyar textilgyárosok országos egyesülete. Ez egyesület tegnap tartotta W e i s s Berthold országgyűlési képviselő elnöklése alatt rendes évi közgyűlését. Az előadói javaslat alapján megvitatták azt a kérdést, hogy milyen uton és milyen eszközökkel volna lehetséges a textilárugyártásnak földlemlését az országban előmozdítani. A diskusszió folyamán utalás történt arra, hogy a textilárugyártási ágban a telepek megalapítása és üzembben tartása sokkal nagyobb nehézségekkel jár, mint a többi iparágban. A tőkehiányból eredő nehézségek valahogyan leküzdhetők volnának, de a képzett munkaerőknek a hiánya nagy akadályokat gördít a vállalkozások elé. A belföldi gyártmányoknak az elhelyezését a hazai piacon nagyban nehezíti a fogyasztó-közönségnek a magatartása, amely nem fektet súlyt arra, hogy belföldi készítményeket vásároljon. Pedig az esetre, ha a hazai iparpártolásnak sokszor hangoztatott jelszavai a gyakorlatban megvalósíthatnának, a hazai textilárugyárak, amelyek ez idő szerint már kifogástalan minőségeket jutányos áron állítanak elő, az állami támogatástól nagyrészt eltekinthetnének. A közgyűlés az előadói javaslatot elfogadván, a különféle textiliparpártolási módozatokat emlékiratban határozza a kormányának előterjeszteni. — A további tárgyalások folyamán konstataáltak, hogy a hatóságoknak az a célzata, amely szerint szükségleteiket belföldi készítményekkel kívánja fedezni, a gyakorlatban sok esetben kijátszati, amennyiben a közszállításokkal megbízott üzletemberek a hazai gyártmány czégre alatt külföldi árut csempésznek be. Ezeknek a viszásságoknak a megszüntetése végett egy a kormányánál, mint a törvényhatóságoknál, különösen Budapest székes főváros tanácsánál lépések fognak tétetni.

Kivételi czimtır. A kereskedelmi muzeum most teszi közzé harmadik kiadásban a kiviteli czimtır, amely ugyszólván alkalmi könyv most, amidőn a kiegyezési tárgyalások legújabb stádiumában a külföld közgazdasági körei fokozott ér-

deklórással figyelik meg Magyarország iparának fejlődését. Címe: „Les Fabricants-exportateurs a Royaume de Hongrie et de Croatie-Slavonie.“ A 450 oldalra terjedő könyv 2153 kivitelpéces magyar ipartelep sorol föl (az I. kiadásban csak 1223 szerepelt) és a betűsoros tárgymutató 1111-fele gyártmányra nevez meg magyar beszerzési forrást. Kiváló gazdagon vannak képviselve a következő iparágak: Fa- és bútortelep 277 teleppel, papirtelep 89 teleppel, bőrtelep 121 teleppel, agyag-, kő- és üvegipar 171 teleppel, vas- és fémipar 227 teleppel, gépipar 104 teleppel, vegyszereti ipar 147 teleppel, horvát czégek 106 teleppel. Az előszóhól főleglmitjük, hogy a kereskedelmi muzeum a magyar gyártás ezen törzkönyvét folytonosan kiegészíti és a hozzá forduló ügyfelek részére a legújabb gyárakat és azok legújabb gyártmányait is nyilvántartja, amennyire azok tudomására jutnak. A telepek ismertetése francia nyelven van írva, de az említett betűsoros tárgymutató ismételve van magyarul, horvátul, németül, olaszul, románul, szerbül és bolgárul, összesen tehát, a francia szöveggel együtt, nyolcz nyelven és mind-egyik tárgymutatót megelőzi az illető nyelven írt használati utmutatás, mely elmondja a szükséges tudnivalókat és a nyugati olvasókat arra figyelmezteti, hogy a könyv adatai új magyar gyárak alapításának kedvező kilátásaira utalnak.

Kőbányai sertéspiacz, május 26. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 57 krajczárig. Közép (páronként) 300—400 kilogramm súlyban) 56 krajczárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 59 $\frac{1}{2}$ —60 $\frac{1}{2}$ krajczárig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 58—59 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban) 59—60 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 58 $\frac{1}{2}$ —59 $\frac{1}{2}$ krajczárig, közép (páronként 240—260) kilogramm súlyban) 58—59 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 57—58 krajczárig. Sertéslétszám: 1898. május 24. napján volt készlet 42.148 drb, május 25-én felhajtott 752 drb, május 26-án elszállított 110 darab, május 26-ára maradt készletben 42.790 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, május 26. A ferenzvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. május 25-én érkezett 871 drb. Készlet 178 darab, összes felhajtás 1049 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 516 drb, elszállítatlan maradt 533 drb. Napi árak: 120—180 kilós 58—59 kr, 220—280 kilós 58—59 krajczár, 320—380 kilós 57 $\frac{1}{2}$ —59 kr, öreg nehéz — kr, malacz 30—40 krajczár. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti szurómarhavásár, május 26. Felhozta amai vásárra: 1533 darab belföldi élő borjut, 151 darab élő bárányt. A borju- és bárányvásár hangulata élénk volt. — Jegyzett árak: élő borjuk: belföldi 28—40 forintig, kivételesen 44 frt, sulyra, élő bárány 4.50—7.50 frt páronként.

Budapesti gazdasági és tenyészmehavásár, május 26. (A budapesti közbághid- és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott: 192 darab, ugymint: fejős tehén: tarka 158 darab, bonyhádi 22 darab. Hízlatni való ökor tarka 11 darab. Tenyészbika 1 darab. Fejős tehenekre nagyobb vevő volt s az árak élénkebb vásár mellett emelkedtek. Tarka bekötni való ökor 28 frtig. Fejős teheneért és pedig: Tarka, kevert származásu tehén 70—110 forintig, bonyhádi tehén 120—160 frtig darabonként.

Budapesti vágómarhavásár, május 26. (A budapesti közbághid- és marhavásár-igazgatóság jelentése.) Felhajtott 2971 darab nagy vágómarha, nevezetesen: 1546 darab magyar és tarka ökor, 693 darab magyar és tarka tehén, 505 darab szerbiai ökor, 4 darab szerbiai tehén, 105 darab bika és 100 darab bivaly. Minőség szerint 946 darab elsőrendű hizott, 1755 darab középminőségű és 270 darab alárendelt minőségű ökor. A felhajtás vágómarhában mintegy 1000 darabbal meghaladta a mult heti felhajtást, ennek következtében fiatal ökrök 100 kilogrammonként 1 forinttal, öregebb csontos ökrök 1.50, sőt 2 forinttal is hanyatlottak s ez utóbbiaknak egy része eladatlan maradt. Változatlan és a körülményekhez képest jó áron keltek fiatal tarka tehének és üszök, bikák és fiatal nehéz tarka ökrök, miután több németországi vevő volt a vásáron. A kereslet általában meglehetősen élénk volt, ennek köszönhető, hogy a nagy felhajtás mellett az árak nagyobb részt nem szenvedtek. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar és tarka ökor, jobb minőségű 28—34 $\frac{1}{2}$ forintig, hizott magyar és tarka ökor, középminőségű 25—29 forintig, alárendelt minőségű magyar és tarka ökor 21—25 forintig, jobb minőségű magyar és tarka tehén 21—23, kivételesen tarka tehén 33 forintig, magyar tehén középminőségű 21—31 forintig, szerbiai ökor, jobb minőségű 25—30 forintig, szerbiai ökor, középminőségű 22—24 forintig, szerbiai bika 23—31 forintig, kivételesen 32 forintig, szerbiai bivaly 17—21 forintig. Métermázsánként elsőnyban.

Bécsi szurómarhavásár május 26. A mai vásár felhozta 5633 darab borjut, 1638 darab élő sertést, 1497 darab öltött sertést, 206 darab öltött juhot, 1232 darab bárányt. A nagyobb ünnepnapai szükséglet miatt az irányzat élénkebb és az árak 2 krajczárral különként emelkedtek. Öltött sertés változatlan. Jegyzések: élő borju 40—44 kr, prima 46—52 kr, igen finom minőségű 54—56 kr., öltött borju 46—58 kr, prima 58—66 kr, fiatal sertés 38—51 kr, öltött nehéz sertés 52—56 kr, prima süldő 52—59 kr., öltött juh 26—40 kr. különként. Bárány 5—12 forint párja.

Pénzügy.

Az angol bank kamatáb leszállítása. Még néhány hét előtt az angol banknak gondot okozott érczkészletének megvédelmezése, amelyet az amerikai kereslet erősen igénybe vett. Azóta azonban nagyot változott a pénzpiacz helyzete. A japán kormányának azon elhatározása, hogy követeléseit egyideig nem vonja be, hanem az angol banknál hagyja, sokat tett abban az irányban, hogy a pénz ára Londonban olcsóbbá váljék s miután a magán-diskont melyen a bankráta alá szállott, az angol bank ma a leszámítási kamatot $\frac{1}{2}$ o/0-al, 4o/0-ról $3\frac{1}{2}$ o/0-ra mérsékelte.

Oszták-magyar bank. Május hó harmadik hetében a bankhitel igénybevétele alábbhagyott és a visszafizetések tetemesen meghaladták az új váltóbenyújtásokat. A váltótárca ennek folytán 9.67 millióval, a lombard 0.37 millióval csökkent és a bankjegyforgalom is 13.69 millióval apadt. Az érczkészlet továbbra is 2.67 millióval csökkent, mivel a bank ismét devizeket bocsátott a piacz rendelkezésére. Az időszerinti bankjegytartalék mindezen tranzakciók folytán 11.13 millióval emelkedett és 63.80 millió forintot teszen.

Szelvényvétel. A Nemzeti baleset-biztosító részvénytársaság abbéli jelentése folytán, hogy részvényeinek 5. számú szelvényét folyó évi május hó 26-ik napjától kezdve 6 oszták értékű forinttal váltja be, elrendeli a tanács, hogy ezen részvények folyó évi május 26-ik napjának déli tőzsdéjétől fogva szelvény nélkül s az 1898. év január hó 1. napjától folyó 5 százalékos kamatokkal árultassanak s jegyeztessenek a tőzsdén.

Közlekedés.

A déli vasut közgyűlése. A déli vasut közgyűlése élénk vita után elfogadta az üzleti jelentést és hozzájárult ahhoz, hogy részvényenként három frank osztalékot adjanak. A vita során C h l u m e c z k y elnök és E g e r vezérigazgató határozottan visszautasították több részvényes szemrehányását, akik hiányos mérlegkészítésével és korrupciós gazdálkodással vádolták az igazgatóságot. Azután valamennyi szavazattal egy ellenében elfogadták azt az indítványt, amely szerint a közgyűlés jóváhagyja az 1869. évi 5 százalékos kölcsönkötvények konvertálását (lebélygését) és erre a célra, valamint a beruházási szükséglet fedezésére szolgáló kölcsön felvételét, végül pedig felhatalmazza az igazgató tanácsot, hogy a beruházási szükséglet fedezése végett kibocsátandó kölcsönt successive adja ki. Erre egyhangulag elfogadták az alapszabályok 47., 48. és 49. szakaszainak módosításáról szóló indítványt. Ez az indítvány a társasági részvénytőke törlesztésével és az ezzel összefüggő alapszabályszerű intézkedésekkel foglalkozik, nevezetesen kimondja, hogy a törlesztés a megváltás helyett a részvények szabadkézből való visszavásárlása útján történjék. C h l u m e c z k y elnök közölte, hogy a franciaországi új pénzügyi törvények értelmében az 5 százalékos kötvényeket az ottani bélyegkötelezettség terheli. Eddig lehetetlen volt ebben az irányban intézkedéseket tenni, de az igazgatóság reméli, hogy a kérdést elintézheti a részvényesek megterhelése nélkül.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, május 26.

Merő izgalomból állott ez a mai üzleti nap. A spekuláció, akár Signore Bernardi, majd mint nekitűzsedett fiatal hausseista, a jövő perczen már mint vénhedt contremineur állott az üzleti forgalom szinpadán. És az eredmény? Semmi! A határidőpiacz árfolyamai ma este ugyanazon a ponton állottak, mint a tegnapi zárlathoz.

Szeptemberi búzában haussemozgalom fejlődött a rozsdahírekre, de az üzérkedés csakhamar belátta, hogy a mostani időjárás sehogy sem kedvez az élősdiinek, másrészt meg egyes vidékek, amelyek egyelőre még teljesen rozsdamentesek, mint például a Tisza vidéke, csak úgy öntötték az

eladási megbízásokat és így többszörös, hatalmas fluktuációk után a tegnapi ár mellett hagyjuk el a piaczot.

A májusi buza árát 13 forint 45 krajczárig hajtották fel, zárult déiben 13 forint 32 krajczárral. Délután e cikkben nem is volt forgalom, amiből azt következtethetjük, hogy e határidőben már nagyon csekély az engagement. A készaru buza változatlan maradt. A 75 kilogrammos búzáknak most körülbelül egy ára van a terminussal. A többi cikkekben sem a készaru, sem a határidőpiaczon egyenlegként nem volt árváltozás.

A mai déli tőzsdén híre járt, hogy a magyar kormány sürgősen intézkedett az országban lévő gabonakészlet mennyiségének összeírása tárgyában. Beszéli, hogy a földművelésügyi miniszter utasította az összes közigazgatási hatóságokat, hogy a kereskedelmi és iparkamarákkal karöltve, rögtön fogantossítsák a lehető legnagyobb pontossággal az összeírást, és az adatokat sürgőnyileg terjesszék fel, úgy, hogy a miniszterium már az ünnepek után abban a helyzetben lesz, hogy a megfelelő kimutatást nyilvánosságra hozza. Az „Országos Hirlap“ már több ízben rámutatott ama nagy horderejű fontosságra, amelylyel ezek az adatok bírnak, főleg ha megbízhatók és meg vagyunk győződve arról, hogy a jelentés után, az üzlet sokkal nyugodtabb mederbe fog térni.

Uj gabonában jelenleg teljesen pang az üzlet, részben azért, mivel a termelők most már tartózkodóbbak, részben pedig azért mivel az exporteurók a jövőbeli szállítási viszonyok bizonytalan volta miatt nem igen foghatnak jelentékenyebb tranzakciókhoz. Talán a holnap megtartandó vasúti enquete lefolyása az érdekeltekre nézve e tekintetben némileg megnyugtatólag fog majd hatni. Reméljük is, hogy e tanácskozás ezuttal nem a megszokott chablon szerint, a kölcsönös üdvözlésekre és áradozó hálalimnuszokra fog szorítkozni, mert az idén a szó szoros értelmében vitális közgazdasági érdekek fordulnak meg azon, hogy az államvasutak megteszik-e a szükséges intézkedéseket a július—augusztusban várható kivitel akadálytalan lebonyolítására és hogy a helyes uton és módon történnek-e majd az előkészületek.

Kiemeltük már minapában, mikép azáltal, hogy a más áruk szállítóhoz a vasut azzal a kéreccsel fordult, hogy ezek a kritikus időben expediciókat lehetőleg korlátozzák, nem érünk el semmit. Mindössze egy „szállító“ fog a közlekedési vállalatok e kívánságának megfelelni és ez a —hadsereg. Más években ugyanis nagyobbára szeptemberben torlódik össze a gabonaforgalom és ugyanakkor az őszi hadgyakorlatok következtében a katonaság foglalja le a vagonok egy jó részét. Most tehát ezek a „Nyolcz ló vagy negyven ember“ jelű kocsi kizárólag a kereskedelem rendelkezésére fognak állani. De ez még korántsem elég! Vagonokat kell beszerezni erre a két hónapra és úgy halljuk, hogy az államvasut ez ügyben három bizalmi embert is küldött a külföldre, reméljük, hogy nem a dolog tanulmányozása és a miniszterhez való kimerítő jelentéstétel céljából, hanem azzal a megbízással, hogy a vagonkölcsonzó intézeteknél minél nagyobb számú járművet kössenek le az államvasutak részére.

Eltekintve azonban a vagonkérdéstől, még néhány fontos mozzanat merül fel minden évben a gabonaszállítás körül és elhiszük, hogy a megidézett kereskedők ezuttal kivételesen nem fognak megelégedni azzal, hogy nevük a jelenvotlak névsorában diszelegget, hanem szóba hozzák ez, előttük a gyakorlatból nagyon is ismeretes körülményeket.

Itt van mindjárt a szállítási határidő kérdése. Az üzletszabályzat határozmányai alapján ugyanis pontosan kiszámíthatjuk, hogy minden küldeménynek hány nap alatt kell, hogy rendeltetési helyén legyen. Ugyancsak az üzletszabályzat megfelelő szakaszaiból precizen meghatározhatjuk, hogy az esetben, ha a vasut e szállítási határidőt be nem tartja, a fizetett díj milyen hányadát tartozik a fuvarozónak visszatéríteni és ez természetesen dolog, mert hiányosan vagy késedelmesen teljesített kötelezettségeért a szállító csak nem követelheti ugyan-

azt az illetményt, mint a pontos kiszolgáltatásért. Csak hogy a gyakorlat másként mutatja. A vasut abban a pillanatban, amikor a vagonhiány kezd mutatkozni, táviratilag utasítja az összes állomásfőnököseket, hogy az árufelvételt csakis azzal a feltétellel fogadják, mikép az áru a berakás lehetőségig raktáron maradhat. Vagyis a vasut egy kollektív eltiltási szavatosságát a szállítási határidő betartására nézve, pedig éppen a napokban mérsékelte a kereskedelmi miniszter a rendes határidőkön kívül érvényben volt póthatáridőket. Minek tehát az a sok mindenféle szabályzat és határozmány, ha alkalomadtán nem élhetnek vele a kereskedők? Azonkívül, ha már véletlenül fel nem függesztik a szállítási határidők érvényét, oly nevelésesen rövid időre szabják a terminust, amelyen belül be kell nyújtani a szállítási díj megfelelő hányadának visszatérítésére irányuló reklamációkat, hogy az érdekeltekre nézve a legtöbb esetben fizikai képtelenséget képez, hogy a folyamodványokkal idején beállíthassanak. Meg kellene állapítani, hogy e reklamációk, csak úgy, mint a fuvardíj téves számításából eredő visszkérésnek csak egy év lefolyása után érvényesek.

Az árufelvételre nézve továbbá az egyes vidéki állomásfőnököseknél különböző szokások honosodtak meg. Némely állomáson nem tesznek kifogást az ellen, hogy az árut esetleg fuvarlevél nélkül is lerakják, másutt meg határozottan nem engedik meg ezt. Szükséges, hogy az állomások e tekintetben egyöntetűen járjanak el, természetesen úgy érteve az egyöntetűséget, hogy a fuvarlevél nélküli árufeladást — a feladó felelősségére és csak rövidre szabott időre — mindenütt megengedik. A vevő ugyanis megsürgönyözi például szállítójának, hogy a megvásárolt tiz vagon gabonája egy meghatározott napon a pályaudvaron legyen, amikor odaérkezik a fuvarlevelekkel az átvétel és a feladás céljából. Már most a szállító egy napon ki nem fuvarozhatja a vasúthoz mind az ezer métermázsát, fuvarlevél nélkül pedig nem engedik meg, az áru lerakását. Ezt a kérdést is rendezni kell.

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül ama temérdek panaszt, amely a vasuti mérlegelés megbízhatatlansága tárgyában felmerül. Mondhatjuk, hogy e tekintetben a magyar állomások a külföldön nagyon diszkreditáltak. Gondoskodjanak megfelelő gépekről, valamint azok jó karban tartásáról, főleg pedig oly raktárnokokról, akik tudják pontosan és lelkiismeretesen kezelni a mérlegelést.

Gondoskodni kell végül arról, hogy a vidéki állomásokon mindig megfelelő munkaerő legyen készenlétben, hogy az áru lerakása késedelemet ne szenvedjen, legalább is az esetben, ha a feladó egy nappal előbb bejelenti az állomásnak az esetleg nagyobb szerű áru feladást.

Megemlítjük még, hogy a külföldi piacok közül ma Berlin szilárd, kéőbb lanyhult irányzatot jelentett, Londonban nyugodt hangulatban folyt le az üzlet, Liverpoolban 1/2 pennnyel emelkedett a redwinter ára és Párisban 25 centimes-al olcsóbbodott a buza 20 centimes-al a liszt jegyzése.

Buza.

Elkelt néhány kocsi rakomány buza fentartott áron.

Előfordult eladások buzában.

Mennyiség métermázsában	Áru	Állomási hely	Ár netto 100 kilogrammra	Ár bruttó 100 kilogrammra
150	uj	kalocsai	78	13.75
100	"	"	78	13.95
100	"	tiszavideki	74	13.80
100	"	pestvidéki	78	13.90
300	"	oros	74	11.25
300	"	oláh	78	11.90
100	"	"	78	12.—

Hivatalos jegyzések buzában.

F A J	Méret	100 kilogr. készp. ára	100 kilogr. készp. ára
Tiszavideki	uj	74	13.55
	78	13.65	13.90
	72	13.95	14.15
Pestvidéki	uj	74	13.50
	76	13.60	13.85
	78	13.80	14.05
Felsőmagyar	uj	74	13.85
	76	13.70	13.95
	78	14.—	14.15

Raktárállomány buzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 60.000 métermázsza buza és 34.300 métermázsza liszt, a nyugotiában 19458 métermázsza buza és 533 métermázsza liszt.

Előfordult határidőkötések buzában.

Határidő	Dél- és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezd.	forgalom	zárlat	kezd.	forgalom	zárlat
május	13.33	13.30-25-20-15-10-18.30 18-27-34-40-45-32	18.30	—	—	—
szept.	10.30	10.31-29-27-24-22-20-18-16-14-12-10-8-6-4-2-0-10.42 25-34-31-34-36-34-32-29-35-38-43-50-46-44	10.42	10.44	10.40-39-35-38-36-33-32	10.31

Hivatalos határidőjegyzések buzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámloló árfolyamok
	május 26.		május 25.		
május	13.30	13.35	12.88	12.90	13.—
szept.	10.43	10.45	10.10	10.12	—

Rozs.

Készárúzet. Elkelt néhány vagon változatlan áron.

Előfordult eladások rozszban.

mennyiség métermázsában	Áru	Állomási hely	Ár netto 100 kilogrammra	Készp. 3 óra
200	uj	pestvidéki	—	—
100	"	Alberti-Irsa Budapest	9.20	9.60

Hivatalos jegyzések rozszban.

Ö vagy uj	faj	100 kilogrammra készpénz ára
uj	elsőrendű	70-72
uj	másodrendű	9.40
uj	"	9.20
uj	"	9.80

Raktárállomány: A közraktárban 12200 métermázsza; a nyugati pályaudvaron 150 métermázsza.

Előfordult határidőkötések rozszban.

Határidő	Dél- és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezd.	forgalom	zárlat	kezd.	forgalom	zárlat
május	—	—	—	—	—	—
szeptember	7.72	7.74-76-75-73-72-75-78-80-83-86-84	7.80	7.90	7.78	7.76

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámloló árfolyamok
	május 26-án		május 25-én		
május	7.99	7.92	7.90	7.90	9.50
szeptember	—	—	—	—	—

Takarmányfélék.

Készárúzet takarmányfélékben. Zab szilárd, a kínálat gyér. Árpa üzletlen. Tengeri lanyha, csak helyben fekvő árura van vevő.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség métermázsában	Áru	Állomási hely	Ár netto 100 kilogrammra	Készp. 3 óra
100	uj	zab	—	—
100	"	"	—	—
103	"	árpa	—	—
150	"	"	—	—
300	"	tengeri	—	—
100	"	"	—	—

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Ö vagy uj	Faj	Hektoliterenkénti súly kg.-ban	100 kg. készp. ártól	frítig
Árpa	uj	takarmány égetni való sörföldes	60-62	—	—
"	"	"	62-64	—	—
"	"	"	64-66	—	—
Zab	"	bánsági	39-41	7.60	7.90
Tengeri	"	másnemű	—	5.80	5.65
"	"	"	—	5.55	5.60

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 14000 métermázsza árpa, 16300 métermázsza zab, 24.800 métermázsza tengeri. A nyugati pályaudvarban 319 métermázsza zab, 1897 métermázsza tengeri.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Dél- és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezd.	forgalom	zárl.	kezd.	forgalom	zárl.
Tengeri	május	5.60	5.62	5.60	5.58	5.58	5.54
"	julius	5.59	5.58-57-55-58-82-85	5.63	5.60	5.59	5.56
Zab	május	—	—	—	—	—	—
"	szept.	5.90	5.88-86-88	5.91	5.90	5.88	5.87

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámloló árfolyamok
		május 26-án		május 25-én		
Tengeri	május	5.62	5.62	5.58	5.55	5.52
Zab	julius	5.62	5.64	5.58	5.53	—
"	május	5.90	5.92	5.88	5.90	7.50
"	szeptember	—	—	—	—	—

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi május hó 24. este 6 óráig május 25. este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővámlivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Az áru megnevezése	Erkezett vasuton hajón együtt			Elszállított vasuton hajón együtt		
	m é t e r m á z s z a					

helyi forgalomban

Áru	Erkezett	Elszállított
buza	2178	1611
roz	150	150
árpa	100	100
zab	104	208
tengeri	205	7885
összesen	2737	8699

b) átmeneti forgalomban

Áru	Erkezett	Elszállított
buza	100	100
roz	—	—
árpa	—	—
zab	—	—
tengeri	—	—
összesen	100	100

a fővámlivatalnál előjegyzetett:

Áru megnevezése	Visszkivétel céljából való helyzetbe előj. mennyiség méterm.	Áru megnevezése	A visszkivételre előjegyzett mennyiség métermázsában
buza	6450	buzaliszt	700
roz	—	rozliszt	—
árpa	—	árpaliszt	—
összesen	6450	összesen	700

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, május 26.

A mai forgalom főtárgyát az osztrák államvasut és a magyar hitelbank részvényei képezték; mindkettőben nagy volt a kereslet; az utóbbinak az ára a nap folyamában 5 forintra emelkedett. A magyar hitelbankot ma Bécsben kezdték nagymódon vásárolni; onnan érkezett már délelőtt a meglepő hír, hogy e papirt 394 1/4-en veszik; az utótőzsdére pedig szintén csak Bécsből a távbeszélő azt jelentette, hogy ott a magyar hitel 396 1/2-en is talál vevőre. E nagy kelendőséget fedezésekre vezetik vissza, melyeket néhány üzér eszközölt volna, szemben azon jó véleménynyel, mely a magyar hitelbank patronátusa alatt álló többrendbeli üzletek idei nagyobb jövedelmezősége tekintetében általán el van terjedve. Az osztrák államvasut részvénye iránt is nagy volt az érdeklődés; de árfejlődése nem volt oly buja. A hangulat általán véve igen szilárd volt a mai tőzsdén. A legtöbb papirok ára megjavult. A kedvező irányzat okául azt a körülményt emlegetik, hogy az angol bank leszállította kamatlábát 4%-ról 3 1/2-re, ami arra enged következtetni, hogy Berlinben és Bécsben hasonló rendelkezéseket fognak tenni. Nálunk a helyi piacon is nagyobb volt a forgalom a rendesnél. A mindennapi forgalom tárgyát képezőkön kívül több oly értéket is vásároltak, melyeket ritkábban hallunk emlegetni. Mindmennyi magasabb áron kelt el. Ércpénzben és külföldi váltókban nem igen volt változás.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 392.50—392.70, Jelzálogbank 254.75—255.25, Leszámloló bank 262.80—263.50, Osztrák hitelrészvény 358.70—359.40, Osztrák-magyar államvasut 362.60—363.50, Közuti vaspálya 391.—392.25.

Dél- és déli tőzsdén 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 358.90, Magyar hitelrészv. 393.—, Aranyjradék 120.90, Koronajradék 99.20, Leszámloló-bank 262.50, Jelzálogbank 254.50, Rimamurányi 252.75, Osztrák-magyar államvasut 362.80, Unionbank 296.—, Anglobank, 158.50, Déli vasut 72.—, Márka 58.86, Villamos vasut 272.50, Salgótarjáni 622.—, Közuti vasut 391.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Első magyar iparbank 178.—, Kereskedelmi bank 1421—1425, Salgótarjáni kőszénánya 622.—624, Közuti vasut 391.50—392.50, Magyar jég- és viszontbiztosító 126.25, Magyar hitelrészvény 393.10—395.75, Magyar ipar- és kereskedelmi bank 104.75—105.—, Magyar jelzálogbank 254.75, Magyar leszámloló bank 262.80—263.25, Rimamurányi vasmű 252.75—253.25, Osztrák hitelrészvény 358.70—359.80, Viktoria-malom 140.—, Osztrák-magyar államvasut 362—362.80, Északmagyar-

országi egyesült kőszénbánya 167—168, Magyar keramiái gyár 176—178, Általános vasgöngyöcsönző 636.50, Magyar villamossági részvény-társaság 163, Nemzetközi vasgöngyöcsönző 602—607, Budapest-újpesti villamos vasút 74—75.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2—2.50 forint, 8 napra 4.50—5.50 forint, június utójára 11—12 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	május 26.	május 25.
Magyar aranyjárdék	120.—	120.—
Magyar koronajárdék	99.10	99.10
Magyar hitelrészvény	395.75	391.—
Magyar ipar és keresk. bank	104.75	104.50
Magyar jelzálogbank	254.75	254.25
Magyar leszámítoló bank	263.—	262.—
Rimamurányi vasmű	253.—	253.—
Osztrák hitelrészvény	359.60	358.10
Déli vasút	73.—	73.—
Osztr.-magyar államvasut	362.50	361.50
Közuti vaspálya	392.—	390.50
Villamos vasut	272.—	272.—

Az **utótőzsdén** magasabb berlini jegyzésekre az irányzat szilárd maradt. Kötöttek: osztrák hitelrészvény 359.80—360.40, magyar hitelrészvény 396.—396.75—395.75, leszámítoló bank 263.—263.40, osztrák-magyar államvasut 262.50—263.40 forint.

Délután 4 órakor zárulnak:

	május 26.	május 25.
Osztrák hitelrészvény	360.10	358.80
Magyar hitelrészvény	396.—	391.75
Osztr.-magyar államvasut	363.30	362.75
Leszámítoló bank	268.25	262.25
Jelzálogbank	255.—	254.25
Rimamurányi vasmű	253.—	252.75
Közuti vaspálya	392.—	390.75
Villamos vasut	272.50	272.25
Ipar és keresk. bank	—	104.50
Déli vasut	—	71.25

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK.

Budapest, május 26. Termények ma felle csekély forgalom mellett változatlan áron keltek el.

Hivatalos jegyzések.

Ar 100 kilogrammonként	Pénz	
	Ar	Fr
Dunasztrigya hordó	64.50	65.50
Budapesti vidéki	—	—
Szalonna	—	—
magyar in légszárított vidéki városi légszárított, 4 darabos	55.—	55.50
mustolt	57.50	57.—
—	60.—	61.—
Szilva	—	—
boszniai, 1897. évi usance-minőség	—	—
120 darabos	11.—	11.50
100	12.50	12.75
85	17.50	18.—
szarbiai, usance-minőség	9.75	10.—
100 darabos	11.50	11.75
85	17.—	17.25
Szilva	—	—
boszniai, usance-min.	—	—
120 darabos	12.—	12.50
100	14.—	14.25
85	17.—	17.50
szarbiai, usance-min.	11.50	12.—
100 darabos	13.50	13.75
85	16.50	16.75
Szilva	—	—
szlavóniai 1897	19.25	19.75
szarbiai 1897	18.—	18.50
Szilva	—	—
szlavóniai szarbiai	—	—
Moromag	—	—
huczerma magyar, 1897	35.—	35.—
vörös aprószemű 1897	28.—	28.—
vörös közepesű 1897	28.—	30.—
vörös nagysemű 1897	30.—	34.—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, május 26. A vásári forgalom: **Husmál** a forgalom élénk, árak szilárdak. **Baromfi** nál élénk, árak szilárdak. **Halban** lanyha, árak szilárdak. **Tej- és tejtermékek** nál élénk, árak szilárdak. **Tojásnál** lanyha, árak szilárdak. **Zöldségnél** élénk. **Gyümölcsnél** élénk. **Fűszereknél** csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: **Hus.** Marhabús hátulja I. 52—58 frt, II. 44—52 frt. Birkahús hátulja I. 42—46 frt, II. 36—42 frt. Borjúhús hátulja I. 58—64 frt, II. 54—58 frt. Sertésbús lördendű 64—66 frt, vidéki 53—50 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 65.0—66.5 frt (100 kilonként). — **Baromfi (élő).** Tyúk 1 pár 1.10—1.50 frt. Csirke 1 pár 0.50—1.50 frt. Lud hizott kilonként 50—55 frt. — **Különbözők.** Tojás 1 láda (1440 db) 27.0—27.50 frt. Sárgarépa 100 köcs 4.00—6.00 frt. Petrezselyem 100 köcs 4.00—6.00 frt. Lencse m. 100 kilo 14—18 frt. Bab nagy 100 kilo 8—12 frt. Paprika I. 100 kilo 30—60 frt, II. 10—20 frt. Vaj I. rendű kilonként 0.75—0.80 frt. Vaj-tész kilonként 90.0—1.10 frt. Burgonya-rózsa 100 kilo 3.50—4.20 frt. Burgonya-sárga 100 kilo 4.00—4.40 frt. — **Halak.** Harcsa (élő) 0.80—1.— frt 1 kilo. Csuka (élő) 0.80—1.20 frt 1 kilo. Ponty dunai 0.25—0.40 frt.

Szesz.

Budapest, május 26. Irányzat szilárd. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 20.50—20.75.

Finomított szesz nagyban 59.—59.75, Finomított szesz kicsinyben 59.25—59.50, Élesztő-szesz nagyban 59.—59.75, Élesztő szesz kicsinyben 59.25—59.50, Nyersszesz adózva nagyban 58.—58.75, Nyersszesz adózva kicsinyben 58.25—58.50, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 17.50—17.75, Denaturált szesz nagyban 22.25—22.50 Denaturált szesz kicsinyben 22.75—23.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, május 26. **Kontingens nyersszesz** azonnali szállításra 21.30—21.40 forinton kelt el. Zárlatjegyzés nagyban 21.20—21.50 forint.

Prága, május 26. **Adózott tripló-szesz** 57.—57.75 forinton jegyeztetett nagyban. Adózatlan szesz 20.50—21.— forinton kelt el azonnali szállításra.

Trieszt, május 26. **Kiviteli szesz** tartályokban szállítva 90% hektoliterenként nagyban május-augusztusi szállításra 14.—14.50

Czukor.

Prága, május 26. **Nyers czukor** 83% czukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.90 frt, október-decemberi szállításra 12.87 forint.

Hamburg, május 26. **Nyers czukor** f. o. b. Hanburg. Azonnali szállításra 9.75, júniusi szállításra 9.72, júliusi szállításra 9.77 augusztusi szállításra 9.85. Irányzat nyugodt.

Petroleum.

Bréma, május 26. Petroleum fin. helyben 6.—márka = 3.53 frt.

Newyork, május 26. Petroleum fin. 70 Abel Test. Newyorkban 6.15 cents, fin. petroleum Philadelphianban 6.10 cents; United Rife Line Certificates májusra 86.—; nyers petroleum májusra 6.80 cents.

Hamburg, május 26. Petroleum helyben 4.80 márka = 3.41 frt.

Antwerpen, május 26. Petroleum fin. helyben 17.75 frank = 8.29 frt.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, május 26. A mai tőzsdén a lanyha külföldi jelentések dacára szilárd volt az irányzat. Kötetett: buza május-júniusra 13.05—13.07—13.03—13.25, buza őszre 10.16—10.18—10.12—10.28, zab őszre 6.16—6.18, tengeri május-júniusra 5.81—5.86, tengeri július-augusztusra 5.82—5.91—5.88 és 5.89 forint.

Hivatalosan jegyeztelet:

Buza május-júniusra 13.22—13.27, őszre 10.25—10.27, rozs őszre 7.90—7.95, tengeri május-júniusra 5.85—5.87, július-augusztusra 5.88—5.90, zab május-júniusra 7.50—7.60, zab őszre 6.17—6.19, repce augusztus-szeptemberre 13.15—13.25 forint.

Borszóló, május 26. Buza helyben 22.10 márka (= 13.— frt) sárga. Buza helyben 22.— márka (= 12.94 frt). Rozs helyben 16.60 márka (= 9.76 frt). Zab helyben 16.70 márka (= 9.82 frt.) Tengeri helyben 13.50 márka (= 7.94 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, május 26. Buza holsteini 238—248 márka (= 13.99—14.58 frt). Rozs meklenburgi 170—182 m. (= 10.—10.70 frt.) Rozs orosz 128—130 márka (= 7.53—7.64 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Páris, május 26. (Megnyitás.) Buza folyó hora 29.60 frank (= 14.12 frt). Buza júniusra 29.60 frank (= 14.12 frt). Buza július-aug.-ra 28.— frank (= 13.35 frt). Buza 4 utolsó hora 24.50 frank (= 11.69 frt). Rozs folyó hora 21.50 frank (= 10.15 frt) Rozs júniusra 20.50 frank (= 9.78 frt) Rozs július-aug.-ra 16.90 frank (= 8.06 frt). Rozs 4 utolsó hora 15.10 frank (= 7.20 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, május 26. (Zárlat.) Buza folyó hora 29.75 frank (= 14.19 frt). Buza júniusra 29.75 frank (= 14.19 frt). Buza július-augusztusra 28.25 frank (= 13.47 frt.) Buza 4 utolsó hora 24.60 frank (= 11.74 frt).

London, május 26. Gabona bányadt csökkenő irányzat mellett. Hozatalok: buza 5000, árpa 5200 és zab 20.060 q. Tengeri helyben 21 1/4 shilling.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Bécs, május 26. Az államvasuti részvények mellett ma is a magyar hitelrészvények ártak élénkiséget az előtőzsdének, melynek irányzatára a kielégítő aratási hírek és az angol bankkamatláb mérséklésének híre gyakorolt kedvező irányzatot. Még a villamossági papírok árai is emelkedtek a villamosság olcsóbb előállításának hírére. A déli tőzsde is megszilárdulva záródott. A határidőre szóló papírok ma már június hó végére kötettek.

Az **előtőzsdén:** Osztrák hitelrészvény 358.35—357.75, Anglo-bank 158.50, Union-bank 296.—, Länderbank 229.50, Magyar hitelrészvény 394.—392.50, Osztrák-magyar államvasut 363—362.25, Déli vasut 72.50—71.50, Elbevölgyi vasut 263.50—262.25, Dunagőzhajózási 474—475, Alpesi bánya 165.60—163.90, Rimamurányi 253.—, Májusi járadék 101.95, Osztrák villamossági 307—312, Magyar aranyjárdék 120.90, Magyar koronajárdék 99.20, Török sorsjegy 60.60—61.—, Német márka 58.86, Osztrák koronajárdék 101.60, 20 frankos 9.54, Fegyvergyár 315.50, Északi vasut 3517.50, Tramway 524.50—525.50, Nemzetközi villamossági 325—50—328.— forint.

Délután 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 357.87, Magyar hitelrészvény 393.—, Osztrák-magyar államvasut 362.37, Déli vasut 71.75, Alpesi bánya 164.10, Májusi járadék 101.95, Török sorsjegy 60.80.

A **déli tőzsdén:** Osztrák hitelrészvény 359.— Magyar hitelrészvény 395.75, Anglo-bank 158.25 Bankverein 270.50, Union-bank 297.—, Länderbank 229.—, Osztrák-magyar államvasut 362.25 Déli vasut 71.50, Elbevölgyi vasut 264.—, Északnyugoti vasut 249.75, Fegyvergyár 313.— Rimamurányi 252.50, Alpesi bánya 164.90, Májusi járadék 101.95, Magyar koronajárdék 99.20, Török sorsjegy 60.75, Német márka 101.50, Magyar aranyjárdék 120.90, Osztrák földhite 470, Osztrák koronajárdék 101.50, 20 frankos 9.54.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 120.90, Magyar koronajárdék 99.15, Tiszai kölcsönsorsjegy 138.75, Magyar földtelehmentesítési kötv. 97.30, Magyar hitelrészvény 396.25, Magyar nyereménykölcsön sorsjegy 157.50, Kassa-oderbergi vasut 190.50, Magyar kereskedelmi bank 1425.—, Magyar vasuti kölcsön ezüsten 100.10 Magyar keleti vasuti állami kötvények 120.25, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 263.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 253.—, 4.2% papírjárdék 101.95, 4.2% ezüstjárdék 101.75, Osztrák aranyjárdék 121.20, Osztrák koronajárdék 101.40, 1860. sorsjegy 142.—, 1864. sorsjegyek 137.50, Osztrák hitelsorsjegyek 200.25, Osztrák hitelrészvény 360.—, Angol-osztrák bank 158.—, Union-bank 297.50, Bécsi Bankverein 270.25, Osztrák Länderbank 229.50, Osztrák-magyar bank 912.50, Osztrák-magyar államvasut 362.50, Déli vasut 71.75, Elbevölgyi vasut 263.25, Dunagőzhajózási részvény 473.—, Alpesi bányarészvény 164.75, Dohányrészvény 129.25, 20 frankos 9.53 1/2, Cászári királyi vert arany 5.68, Londoni váltóár 120.45, Német bankváltó 58.85. Az irányzat szilárd.

Bécs, május 26. (Utőtőzsde.) A déli tőzsde zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 360.25, Magyar hitelrészvény 396.75, Anglo-bank 158.—, Bankver. 270.25, Union-bank 297.50, Länderb. 229.25, Osztrák-magyar államvasut 363.—, Déli vasut 71.75, Elbevölgyi vasut 264.—, Északnyugoti vasut 260.—, Török dohányrészvény 129.50, Rimamurányi vasut 253.50, Alpesi bánya 164.60, Májusi járadék 101.95, Magyar koronajárdék 99.20, Töröksorsjegy 60.90, Német márka azonnali szállításra 58.85, Német márka ultimóra 58.91.

Berlin, május 26. Ezüstjárdék 101.60, Osztr. aranyjárdék 102.75, Magyar aranyjárdék 102.80, Magyar koronajárdék 99.50, Osztrák hitelrészvény 225.20, Osztrák-magyar államvasut 154.—, Déli vasut 31.50, Elbevölgyi vasut 133.—, Bustiehrádi vasut 312.—, Osztrák bankjegy 169.90, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.75, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.90, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.46, Orosz bankjegy 217.25, Olasz járadék 91.50, Laura-kohó 204.20, Harpeni 187.90, Olasz központi vasut 133.—, Török sorsjegy 115.—.

Az **utótőzsdén:** Osztrák hitelrészvény 225.—, Osztrák-magyar államvasut 154.—, Déli vasut 31.50, Magyar aranyjárdék 102.75, Disconto-társaság 193.90. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 26. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.35, 4% osztrák aranyjárdék 102.70, 4% magyar aranyjárdék 102.55, magyar koronajárdék 99.70, osztrák hitelrészvény 304.— osztrák-magyar bank 775.—, osztrák-magyar államvasut 311.05, déli vasut 62.87, északnyugoti vasut 202.—, bécsi váltóár 169.70, londoni váltóár 20.46, párisi váltóár 80.993, bécsi bankváltó 229.—, villamos részvény 137.70, alpesi bányarészvény 140.—, 3% magyar arany-kölcsön 89.—, Elbevölgyi vasut 225.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 26. (Utőtőzsde.) Osztrák hitelrészv. 305.50, Déli vasut 63.—, Osztrák-magyar államvasut 311.25.

Hamburg, május 26. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 86.40, osztrák hitelrészvény 305.—, osztrák-magyar államvasut 779.—, déli vasut 149.—, olasz járadék 92.10, 4% osztr. aranyj. 103.90, 4%-os magyar aranyjárdék 102.60, 1860. sorsjegy 125.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, május 26. (Érti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 304.20. Az irányzat nyugodt.

Paris, május 26. Uj 3% francia járadék 101.40. 3%-os francia járadék 102.95, 3 1/2% francia járadék 106.20. Osztrák földhitelintézet 1295. Osztrák-magyar állanvasut 780.—, Osztrák aranyjáradék 102.70, Déli vasuti elsőbbség 385.—, Alpesi banya 360.—, Török dohányrészevény 278.— Török sorsjegy 108.50, Olasz járad. 92.55, Spanyol kölcsön 34.87, Meridional 673.—, Otomanbank 646.50, Rio Tinto 662.50. Debeers 685.50, Eaststrand 115.—, Chartered 62.—, Randfontein 31.50. Az irányzat szilárd.

London, május 26. (Zárjat.) Angol consolok 111.25, déli vasut 7.—, spanyol járadék 33.75, olasz járadék 91.—, 4% magy. aranyjáradék 101.25, 4% rupia 62.—, Canada pacificvasut 86.75 leszámitolási kamatláb 2.50, ezüst 26.50. Az irányzat gyengült.

New-York, május 26. Ezüst 57.50.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1898. május 26 án reggel 7 órakor.

Állomások	Legnagyobb mín. 700 +	A hőmérők- et Celsius aszint	Csapadék	Állomások	Legnagyobb mín. 700 +	A hőmérők- et Celsius aszint	Csapadék
Árvadilla	52.0	12.0	22	Pola	54.1	16.6	3
Selmeczbánya	54.0	14.2	22	Lesina	54.9	12.2	1
N.-Szombat	54.7	12.8	15	Sarajevo	53.4	21.3	3
Magyar-Ovár	55.4	17.0	13	Torino	53.2	10.0	1
O-Gyalla	54.9	13.0	10	Florenca	56.5	15.6	1
Budapest	54.4	16.1	14	Róma	57.9	16.3	1
Sopron	55.2	10.8	8	Nápoly	58.5	19.4	1
Héreny	54.4	14.0	15	Briódüst	57.9	21.3	1
Keszthely	55.1	17.0	9	Palermo	60.0	14.5	1
Zágráb	61.2	14.3	3	Malta	58.8	17.3	1
Fiume	55.8	15.9	58	Zürich	51.7	12.0	4
Cirkvenica	56.7	17.3	3	Biarritz	57.2	20.5	4
Pancsova	57.6	17.5	3	Nizza	51.9	14.6	1
Zsombolya	56.1	16.0	3	Páris	53.2	10.2	5
Arad	56.0	16.0	3	Koppenhága	64.1	11.1	1
Szeged	55.7	17.1	3	Hamburg	57.7	11.9	2
Szolnok	61.2	16.2	3	Berlin	57.0	17.8	2
Eger	54.2	16.0	3	Christiansund	72.3	2.4	2
Kölcsezen	54.8	13.8	3	Stockholm	63.9	11.5	2
Démarék	55.8	13.0	2	Szent-Pétervár	74.0	9.9	8
Unghvár	55.9	12.0	2	Moszkva	66.9	13.4	1
Szigetvár	55.7	17.3	3	Varsó	60.5	19.2	1
Nagy-Váradi	54.6	22.0	1	Kíov	63.4	19.0	1
Kolozsvár	55.4	16.6	3	Odessa	—	—	—
Nagy-Szabos	56.2	16.9	16	Sulina	61.8	26.3	4
Bécs	54.5	13.1	6	Szofia	59.4	17.2	1
Esztergom	54.1	14.1	3	Konstantinápoly	61.4	17.4	1
Klagenfurt	54.9	14.1	3				

A légnyomás eloszlása-kivált Dél- és Közép-Európában föltöte egyöntetű. Legacsonyabb a barométer Dánia körül (730 mm.) legmagasabb Irország partján (761 mm.)
Külsőszerte enyhe és helyenkint esős idő uralkodik.
Ma délután tegnap is volt eső, más-más tájon különböző mennyiségben. Nagy csapadék esett Fiumében (53 mm.), majdnem általános volt az eső a nyugati megyékben, míg az Alföldön alig volt nyoma. A hőmérséklet nappali maximuma kisebb lett.
Valtózó felhőzet mellett enyhe és zivatarra hajló kés várható, helyenkint esővel.

VIZÁLLÁS.

— Május 26-án. —

Felj.	Vízmerés	Vizállás reggel	Aradás v. apadás v. apadás	Felj.	Vízmerés	Vizállás reggel	Aradás v. apadás v. apadás
ma	Schärding	170	>	Itza	M.-Sziget	60	>
ma	Passau	293	>		Tisza-Ujlak	46	>
ma	Bécs	46	>		V.-Nagyony	28	>
ma	Pozsony	271	>		Csep	28	>
ma	Komárom	319	>		Tokaj	21	>
ma	Budapest	294	>		Szolnok	162	>
ma	Ercsi	270	>		Csongrád	168	>
ma	Báks	270	>		Szeged	228	>
ma	Mohács	385	>		Titka	228	>
ma	Újvidék	370	>		Deés	81	>
ma	Zimony	339	>		Szalnár	81	>
ma	Pancsova	500	>		Munkács	15	>
ma	Bázias	385	>		Homonnai	10	>
ma	Orsova	337	>		Unghvár	10	>
ma	M.-Falva	82	>		Bárta	50	>
ma	Zsolna	82	>		Székely	130	>
ma	Szered	74	>		Zsolca	162	>
ma	Eszekújvár	25	>		H.-Nemethi	32	>
ma	Sárvár	25	>		B.-Ujlak	32	>
ma	Győr	27	>		S.-Ujlak	32	>
ma	Zakány	94	>		Csucs	22	>
ma	Kézak	299	>		Nagyvárad	22	>
ma	M.-Szerdah.	110	>		F.-Kőrös	22	>
ma	Zágráb	67	>		Belenyos	10	>
ma	Sziget	75	>		Feh. Hír.	62	>
ma	Mitrovicza	23	>		Békés	100	>
ma	Károlyvár.	82	>		E.-Hír.	13	>
ma	Novi	85	>		Gyoma	200	>
ma	Buzsai	85	>		Gy.-Fehérv.	200	>
ma	Dobó	85	>		Arad	54	>
ma	Zwornik	85	>		Makó	675	>
ma					K.-Kecské	66	>
ma					Temesvár	13	>
ma					N.-Becske	40	>

A szerkesztésért felelős: a főszerkesztő.

Déli vasut. F. évi június hó 1-től kezdve Budapest és Siófok között a 211. 212. sz. személyvonatok (indul Budapestről 4 óra 50 perc délután, érkezik Siófokra 8 óra 7 perccel este, indul Siófokról 8 óra 45 perccel este, érkezik Budapestre 11 óra 25 perccel este), továbbá Budapestről Székesfehérvárra a 219. sz. véggyvonat (indul Budapestről 11 óra 50 perc délután, érkezik Székesfehérvárra 3 óra 10 perccel délután) ismét forgalomba hozatnak, míg a Budapestről 5 óra 25 perccel délután induló és este 7 óra 39 perccel Székesfehérvárra érkező 217. sz. személyvonat és a Budapest-kelenföldi 295. sz. összekötő vonal (ind. Budapestről, 4 óra 36 perccel délután) a mondott naptól kezdve nem fognak közlekedni. A 214. számú személyvonat Siófok és Székesfehérvár között minden vasár- és ünnepnapot követő napon forgalomba hozatik (indul Siófokról 4 óra 40 perccel reggel). Bővebb adatok az állomásokban kifüggesztett menetrend-hirdetményekben foglaltatnak.

A MILLIOMOS.

Angol regény. (30)

Irtá: CROKER M. B.

XX.

Langrishe asszony meglehetősen kellemetlenül érezte magát, valahányszor — pedig ez elég gyakran megtörtént — ezt kellett hallania az emberektől: Milyen kedves leány az a Gordon Honor, milyen hamar megszerette mindenki, a nénije és a bácsija egészen beléje van bolondulva! Ilyenkor mindig a saját unokanővére, Lallara kellett gondolnia, aki úgy tánczolt, mint a sylphid, vagy mint a holdsugár a víz színén, akit a bálókban mindig körülrajongtak és aki nélkül Shiraniban nem lehetett mulatság.

Ezek a győzelmek bizonyára mind kellemesek voltak, csak hogy sajnos, Lallara ráillett a francia közmondás: joie de rue, douleur de maison és a nénije, aki büszkén mosolygott, valahányszor unokanővére sikereit üdvözlötte őt, szíve legmélyén bevallotta, hogy ugyanaz az unokanővér a családi életben nagy csalódást okozott és hiba volt őt ide hozni. Fanny ugyancsak ravasz módon varrta nővérenek a nyakába azt a kis házi átkot. Amikor leírta a fiatal leányt, nem hazudott. Lalla csinos volt, pikáns, tudott a társaságban mozogni és mindig egyenlő hangulatban volt; de ki tudja, nem lett volna-e jobb, ha hangulata kevésbé lett volna egyforma. Ha kissé keményebben beszéltek Lallával, meglegedett azzal, hogy mosolygjon. Ha azt mondták neki, hogy ezt vagy azt ne tegye, akkor ő mégis megtette és mosolygott. Ha — ami egyébiránt igen ritkán történt meg — a néni elvesztette a türelmét és heveskedett, akkor Lalla arcza csakugy ragyogott az örömtől. Lalla sohasem czivakodott, sohasem feleselt, hanem teljesen figyelmen kívül hagyva nagynénje kívánságait, az öszvér csökönyösségével haladt tovább a maga útján. Jól tudta, hogy Langrishe asszony elűrt mindent, csak azt nem szabad az embereknek még csak sejtienők sem, hogy nincs már hatalma unokanővére fölött és ezt Lalla úgy kihasználta, hogy óltalmazója csaknem beleőrült.

A fiatal leány szilárdul elhatározta, hogy mulat, élvezi az életet és lehetőleg jól megy férjhez. Nénjének házában úgy viselkedett, mint előkelő, nagy becsben tartott vendég, a cselédeknek parancsolgatott, a régi rendet, ha az nem tetszett neki, felforgatta, minden gondolkodás és kérdés nélkül vendégeket hívott meg teára, reggelire, sőt ebédre is és ha nénije felszólt az ellen, akkor mosolyogva azt felelte:

— De aranyos nénikém — kritikus pillanatokban mindig aranyos nénikének nevezte Langrishe asszonyt — ezt még Fanny néninél megszoktam. Neki sohasem volt ellene kifogása, ő olyan vendégszerető volt.

A háztartásban Lalla sohasem segített, hanem szobájában ült, haját fodorította, szerepeit tanulta, vagy leveleket írt. Legbizalmasabb barátjéül egy volt színésznőt választott ki és rendes társasága azok a fiatal emberek voltak, akik a színházi körhöz tartoztak.

Mit lehetne ez ellen tenni? Ez volt az a kérdés, amelyre Langrishe asszony feleletet keresett. Egész életében nem volt annyi kellemetlen napja, mint a legutolsó két hónapban. Tünnie kellett azt, hogy a saját házában kigunyolja, kormányozza és hízegéssel árasztja el egy utálatos kis teremést, akinek egy lityingje sem volt és aki minden krajczárt tőle kapott! Vajjon nem volna-e a legjobb, ha Lalla haza küldené? Nem, mert éppen ő, aki a családban a legokosabb asszony, bevallaná, hogy rászedni hagyta magát. Ennek pedig nem szabad megtörténnie. Könnyebb volt az, hogy a kis szörnnyetegen férjhez adja olyan módon, amely a néni ügyességének dicséretére válik.

Az első színházi előadásoknak nagy sikerük volt Shiraniban. Paske Lalla játszott a főszerepet és nagyon tetszett. A nézőket pikáns megjelenése ép úgy elragadta, mint eleven játéka, de még nagyobb győzelmet aratott az előadást követő némajátékban eljett tánczával. Indiában társaságbeli hölgy még sohasem lépett fel mint tánczosnő és ez az újság,

valamint Lallának elragadó, ha mindjárt kissé meglepő ruhája — amennyiben ruháról egyáltalán szó lehetett — éppen úgy megnyerte a tetszést, mint varázsló kecsessége és poetikus felfogása.

Paske Lalla és vy Joby osztozkodott az est diadalában és senkisémet sejtette, hogy az általános rajongás közepette egy lélek a legborzasztóbb kinokat szenved.

Langrishe Ida bensejében megrémült. Lalla ruháját csak az összevarrás előtt látta, a szabónővel való tanácskozásokból ki volt rekesztve és sokkal büszkébb volt, semhogy tolokodó kíváncsiságot áruljon el, de legneresebb álmaiban sem hitte volna, milyen fajtája lesz ez a ruha. És most, amikor elül az első sorban benső felháborodással nézte rettetetes unokanővére hajlékony tagjainak játékát, kinszenvedés gyötörte, amelyet csak éleesebbé tett a tánczosnő önérzétes mosolya.

Másnap reggel Ida néni, miután egy pohár borból bátorságot ivott, komoly beszédre unokanővére szobájába ment.

— Ameddig az én házamban és az én felügyeletem alatt vagy, addig tisztességesen viseld magad, így kezdte. Ha erre, amitől félek, nem vagy képes, akkor minden teketória nélkül haza kell, hogy küldjelek. Aja majd elvisz Bombayba s kifizeti a hajóna másodosztályu kajüte árát. Viselkedésed után leginkább a fedélzet utasai közé való vagy. Igen csinosan játszottál színházat és bizonyos fokig kedvesen is tánczoltál; de azt nem lehet csodálni, hogy Brande anyó ruhádat, vagy inkább ruhátlanágodat megbotránkoztatónak találta. Hiszen a szoknyád alig ért a térdedig!

— Brande anyó korlátolt eszű vén teknősbéka! kiáltotta Lalla megvetően. Bizonyára sohasem volt angol színházban. Odaát még külön dolgokat is láthatna.

Ez azonban, és ezt te is igen jól tudod, nem az az ut, amelyen tisztességes ellátásáról gondoskodhatik az ember, folytatta a néni. A báró szerencsére nem volt jelen. Az ő elvei nagyon szigorúak!

— Oh, az a vastag, buta tök! Mit tördöm az ő elveivel és nézeteivel! kiáltotta Lalla gunyos nevetéssel.

— Bárcsak volna okod, hogy tördődjél vele! felelte a néni. Reményilem, tudod, hogy négy hónap mulva elmegyünk Shiraniból és itt utoljára nyílik alkalmad arra, hogy hozzád illő ismeretséget köss.

Lalla felelete hangos nevetés volt; de azért mégis megszívlelte a tanácsot, mert néhány napig nagyon esendes volt és gondolkodó és szerényen visszautasította a dicséreteket, meg a „második Taglioni“ nevet, amelylyel legutóbbi sikere alkalmából elárasztották.

Nemsokára a színházi előadás után hangverseny volt a klubházban és itt Gordon Honor teljesen a háttérbe szorította vetélytársát, Paske Lallát. De mekkora különbség is volt kettőjük között! Az egyik kicsiny, rózsaszínű ruhába öltözött, mosolygó, hajlongó teremtes, fölűtött hajjal, aki hangjának fogyatékoságát kaczerkoddással akarta ellensúlyozni; a másik fiatal hölgy fehér ruhában, nyugalma és karja mint az antik szoboré, akinek játéka ellenállhatatlanul hatalmába keríti a hallgatók lelkét és aki vékony kezével, mely a vonót húzta, szinte megbabonázta az embereket.

Brande Sarabella most először érezte igazán, hogy unokanővére lefőzte a „kis szemtelen majmot“; maga ugyan jobban szerette a néger dalokat, de azok, akik a drága helyeken ültek, mégis más véleményen voltak. Honor játékát szinte dühös tapssal jutalmazták, örjögve kiáltották: da capo! da capo! és úgy látszott, mintha az egész házat felforgatni akarták volna. A különben visszavonuló fiatal Jervis is olyan veszettül tapsolt, hogy a keztyűje elszakadt.

Langrishe asszony sem fukarkodott a tetszésnyilvánítással. Ne mondhasa senki, hogy féltékeny a fiatal leány sikerére, de magában bevallotta, hogy a saját unokanővérét szívesen elcserezné Brande anyó unokanővérevel. Honor egyszerű, jól nevelt fiatal hölgy volt, aki számára biztos volt a jó parti.

színházak.

Budapest, péntek, 1898. május 27-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi Művészi Havi Délat 22. A vasgyáros. Színmű 4 fejr. Irta Ohnet Gy. Fordította Fáy J. Béla.

Személyek:

- Beauje Lendvayné, Claire leánya, Octave, Ga, Ellyny herceg, Prefont báró, Sophie, Derblay Philippe, Sasanne, buza, Moulinet, Athénais leánya

Kezdet 7 1/2 órákor.

VIGSZÍNHÁZ

702. színmű. Bernardi jelemalakmőművész fellépte.

Két Tempest kapitány.

Bebózat 2 fejr. Irta John Peola. Ford. Mihályi József.

Személyek:

- Id. Tempest Hector, Hj. Tempest Hector, Pym, Lady Langpurs, Melville, Blunt, Stauch, Ekszerez, Dajka, Divatárusné, Allsaucé

Kezdet 7 1/2 órákor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Általános bérletszűnet. Az Orsz. Magy. Kir. Zene-Akadémia operai tanfolyamának

Évzáró vizsgálati előadása.

Kezdet 7 és fél órákor

NÉPSZÍNHÁZ.

Előszór.

Jáfet 12 felesége.

Enekes bühöz 3 felvonásban. Irta: Antony Mars és Maurice Desvallières. Fordította Makai Emil. Zenejét szerzte Viktor Rogez.

Személyek:

- Paterson Jáfet, Debra, Arabella, Klári, Beatrix, Rebea, Zinna, May, Eliz Nr. 1., Eliz Nr. 2., Betty, Dorótya, Adeline, Bahveau, Cassonlet, Des Touppettes, John Smith, Briquet, Ernest rendőr

Kezdet 7 1/2 órákor.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ

Igazgató Feld Zsigmond.

A londoni koldusok.

Szenzációs dráma 5 felvonásban. Irta: Dinaux és Lemoin. Franciaiból ford. Egrossy B.

Kezdet 7 órákor.

Ős-Budavára

Nyitva délután 4 órától reggeli 4 óráig. Ma, pénteken, május hó 27-én

- Newsy Roussotine orosz ének és táncz. — La Rolland tüztáncza. — Marcello és Millay nyújtóművész és birkózók. — Les vrais myrtils de Paris francia utcai énekesek. — Do-Mi-Sol-Do zenebóccok. — Campbell amerikai duettisták. — Garani-cseport némajátéka. — Kamadov és Aisha jongleur mutatványai. — Springer és Glingar duettisták. — Magyar ének- és tánczár. — Gyermek mulató. — Nagy hangversenyek. — Automata kiállítás. — Panorama. — Kozmograf. — Röntgen-kabinet. — Villamos buffé stb.

Belépő-díj 30 kr. Gyermekjegy 10 kr. Méréskelt árú napjegyek az összes dobánytombákban.

Zavaszi Nemzetközi Kiállítás

az új műcsarnokban

az Andrassy-ut végén 1898. április 15-től június 15-ig.

Nyitva reggel 9 órától este 7-ig.

Minden csütörtökön este 7-11-ig színhangverseny.

Buffet

Belépő-díj egy korona.

Vasárnap délután 1 órától 20 krajczár.

Színházi műsorok.

Table with 7 columns: Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vigaszínház, Népszínház, Magyar Színház, Budai Színház, Kisfaludy Színház. Rows include Szombat, Vasárnap d. u., and Este.

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kötly egyetemi tanár urak által gyógyezelokra ajánlott

„Malátasöre”

idegbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használhatók.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Advertisement for A. Legrand kalapok (hats) with an image of a hat and text: Tavaszi kalapok legnagyobb választékban, mérsékelt áron.

Advertisement for KAYSER-KERÉKPÁROK (bicycles) with an image of a bicycle and text: valamint elsőrendű angol és amerikai kerékpárok...

Advertisement for „Veri Well” (bicycle tires) with an image of a bicycle and text: kerékpárművek csakis első osztályú kerékpároka gyártanak...

Advertisement for Nincs többé lábfájás (no more foot pain) with an image of a foot and text: sem tyukszem, sem izzadás, sem bőrkeményedés, sem láb-daganat...

Advertisement for HÖLGY-ÓVSZER (lady's medicine) with text: Antisepticus és hygienicus. Teljes biztos hatással, használhatlan kíméletes...

Chicago-öltöny 12 forinttól fel. Az angol szabó-nál Kohn Heilmann és fia Budapest, Károly-körút 12. szám. Legnagyobb árú. Szabott árak. Czimre ügyelni tessék.

Large advertisement for Pünkösdre csak Károly-körút 20. sz. a. 4 egységes ár van. Includes text about men's, women's, and children's shoes.

Advertisement for Szép Hölgy- és leánykalapokat (beautiful women and girl hats) by Knapp Luiza.

Advertisement for A legnagyobb Gavallérok (the greatest Gavallérok) with an image of a hat and text: is vizsgálhatók, a legújabb, a legkényesebb...

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Első szatendők közpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kinosztárbélyegülék is fizetendő. — Csak az apróhirdetést postautalványon békül-
dési, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könyve kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

**„Poste-restante“ hirdetések bélyeg-
illetékesek.**

**Apró hirdetések 20 krajczáron alól
nem közöltetnek.**

LEVELEZÉS.

Falusi lányka! Egy lányka, már elnyerte azt a jó állást Pé-
csent, azért feledkezett meg rólam. Nem baj!
Tudatom kell önnek az is, hogy önöknek elutazása óta csak egyszer
vótam, de akkor ma is úgy tudtam fogadni, hogy lemondtam a te-
vábbi vizitekről. Különben csak vagyok. Két-három het múlva én is
megkezdem a vizitányeltem. Üdvözlő Kosaras. 4528-1

Végrendelkezőnek level ment. 4520-1

Vörösblozoznak. Levelé megüdvöndözött. Biztosan vá-
rom. Vasutis. 6799-1

Fehérke! Nem, nem barátságom lesz tudom, hogy csak pillá-
matnyi felhőborodásban kövötöl, egészen megfog-
dolatlanul. Hiszen, hogy a jövőben inkább megmondja magát s csak
azután fog itéletet hozni. Nem tartom időszerűnek most a pragmatit
dolgot elfogadni. Tisztelettel E. . . . 4525-1

ALLÁST KERES.

Egy 15 éves írva izr. leány bármily állást keres. Czim a ki-
adóhivatalban. 4312-3

25 éves nőten fiatalember ohajtana bármínó irodai vagy rak-
tárnoki felügyelői állást elfoglalni. Szives meg-
keresést „K. L. 20” jellege alatt kéri. 4490-3

Érettségrezett izr. fiatal ember, ki a heherben is jártas, coce-
petitornak ajánlkozik esetleg vidékre, vagy bár-
minémrű irodai foglalkozást elvállal. Czim a kiadóban. 4489-3

Tisztességes 22 éves leány, igen jó hához mint szóbeli-
nyán alkalmatlan. Szives megkeresések „Törköv”
és hűség” jellege alatt a kiadóhivatalba kéreknek. 4372-3

Gyermekkertészno alkalmasat keres, emegy pusztára is 4
vagy 5 éves gyermekekhez. Igényei szer-
enyek. Czim a kiadóhivatalban. 4370-3

ALLÁST KAPHAT.

Ügyes fiatal árusítónó azonnal felvétetik, egy vegyes kereske-
desbe Ajánlatok fizetési igényeivel e lap kiadóhivatalába
kéreknek. „Szorgalmas” jellege alatt. 4516-4

Vaskereskedésbe vidukre keresetlik egy sezd. csakis olyanok
pályázhatnak, kik több évi gyakorlattal bir-
nak és szerbül is beszélnek. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények
megjelölésével „Segéd” czimzen a kiadóhivatalba küldendők. 4512-4

Kereskedelmi akadémiát vgeztő fiatal hivatalkos. Ki a
könyvelésben és levelezés-
ben járatos, délutáni foglalkozást keres. Igényei szerények. Czim a kiadó-
hivatalban. 4292-3

OKTATÁS.

Czimbalom- tanítónó ki meg néhány órával rendelkezik, tanít
az általa feltalált legkönnyebb tanulási szerint, egy-
szinten cigányzenén is. Hazánál és hazón kívül. (Oránként 50 kraj-
czár.) Czim a kiadóhivatalban. 4102-5

Magyarul és németül tanít naponta 1-2 óráfranciaza tár
salgásért intelligens egyén.
Czim a kiadóban. 4472-0

Szabászatban és női ruha varrásban alapos oktatást kaphatnak
jó családból származó intelligens hölgyek. Hol
megmondja a kiadóhivatal. 8374-5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

160—250 holdnyi birtokot keresek nagy kerttel, szép uri
lakkkal, a főváros és vasút közelében.
Ajánlatok „Vétel” czim alatt. 3898-6

Kiseb birtok keresetlik mielőbbi megvételre. Ajánlatokat a
kiadóhivatal közvetít „Birtokvétel” jellege alatt.
Ügynökök kizárva. 4472-0

500 holdas birtok több évre haszonbérbe kiadó. Bővebb fol-
yagatást ad a tulajdonos Kozári Lajos Fülöpzeállítás
Pestmezye. 1342-8

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Bérházat 150—200000 früg megvételre keresek. Ügynökök kizárva.
Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Bérház” czimzen.
4868-7

Szép fekvésű nyaralótelek, korlátszal az indóház közvetlen
közéleben eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4848-7

Élhető ház. Újpest legeszebb helyén utjonnan épült ház a villamos
vasút megállójától 2 percz. eladó 14.000 forintért. A
vételhez szükséges 6.000 forint, a többi bankteher. 4268-7

ELADÁS.

Butorok. Igen díszes ebédli-butor költözökös miatt magán-
kézből olcsón eladó. Megtekinthető naponként 10—11
óra közt. Czim a kiadóhivatalban. 4188-8

Ényvédőtiszti egyenruha olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.
4288-8

Elegáns butorok szalon, velour, de lieu, ebédli-, háló-baroco-
butorok, szönyegek, függönyök, tükörök és dísz-
tárgyak minden elfogadható áron e hó végéig eladók. **Andrássy-ut**
68. földszint: 6797-8

VÉTEL.

Élénk forgalmu helyen egy vendéglő kerestetik megvételre, lehet
esetleg Budán U-Budán is. Részletezesh ajánlatokat a ki-
adóhivatal közvetít „Vendéglős” czimzen. 4490-9

Jó szerkezetű, keveset használó kerékpárt keresek megvételre.
Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek „Olcsón” czim-
zen. 4510-2

Megvételre kerestetik egy háromajtós szokrény. Ajánlat kére-
tik e lap kiadóhivatalába „Vétel” czimzen. 4514-9

KIADÓ SZOBÁK.

Elegánsan butorozott szoba 2 ablakos utcazi szoba külön elő-
szobával 30 litért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4508-10

Egy csinosan butorozott szobába egy szobatárs kerestetik.
Bővebbet a kiadóban. 4000-10

Élőkölő izr. családnál a Váci-körúton, közel az Arany-János
utcához, egy-két intelligens ur lakást és finom
ellátást nyerhet. Czim a kiadóhivatalban. 4148-10

Jgen elegánsan berendezett külbenjárható utcazi szoba, 2
ablaknal az Erzsébet-körútra, fürdőszoba
használatul kiadó, 25 frtért teljes kiszolgálással. Czim a kiadóhiva-
talban. 4276-10

Csinosan butorozott kétablakos szoba, a Városliget szoms-
zédságában, egy vagy két lakó szá-
mára bérbeadandó. Czim a kiadóhivatalban. 4538-10

SZOBA KERESTETIK.

Nyári lakást keresek Budakeszen szép kertben, aranykőre he-
lyen, csendes házban. Ajánlatokat kérek a lakás
körülményes leírásával és fizetés megjelölésével „Nyugodt otthon”
czimzen a kiadóhivatalba. 4478-11

Világos, szellős szobát keresek egyszerű de tiszta butorral junius
1-ére. Ajánlatokat „Otthon” alatt kérek a kiadóhivatalba.
4476-12

Nagy-Maroson keres egy fiatal ember kertben levő lakást,
teljes ellátással a nyári hónapokra. Ajánlatok
a fizetés megjelölésével a kiadóhivatalba küldendők „Hivatalnok-
czimzen. 4474-12

KÜLÖNFÉLE.

Betörés elleni biztosítás. Mindenki, mielőtt elutazik, ne
mulassza el **„Ingóságai,
szűt és értéktárgyai”** a „Kosmos” **biztosító
intézetnél Akadémia-utca 16. szám** biztosítani. **Biz-
tosítási díj 1000 forintért csak egy forint.** Referen-
ciát ad a **Posti Kereskedelmi Bank,** valamint a **„Fon-
csára postai biztosító-intézet,** mely utóbbi ajánlatokat is
el fogad. 6795-18

Egy nagyon **„Elegáns”** család a t. házasság párifogó-
sáért eszedz. Czim a kiadóhivatalban. 4414-18

Fodrászno ajánlkozik uri hölgyeket fésűlni. Czim a kiadóhiva-
talban. 1281-18

Elegáns női ruhákat készít jutányos áron egy kitűző varró.
Czim a kiadóhivatalban. 3036-18

A legjobb magyar érczlap az „Ustökös”. Most sora közli pom-
pás karikatúrákban a nevezetesebb írókat és művé-
szeket.

Jzliesesen és olcsón lehet ötkézni a VI. ker. egy szállodás öz-
vegényél 12 frtért, naponta 4 tal ételi. Czim a ki-
adóban. 4840-18

Nőiruha- varróhoz ajánlkozik, valamint házon kívül is
kiadóhivatalban. tegelegánsabb női ruhákat olcsón készít. Czim a ki-
adóban. 4346-18

Ügyes felhívárára munkát kaphat. Ajánlkozók tudassák czimül-
két „Sürgösen” czimzen a kiadóban. 4448-18

HAZAI IPAR! Wein Károly és Társai szepességi vászongyárosok

Ezen Blaha Lujza pipere-crème

Büszkült nagyívésű nőnek. Talán a főváros legkiválóbb hölgyének is kedvesen pipere-crème szerelötti nomságait meglegő es feltűnő keitő hatásért, mely már az első kísérlet után is észlelhető. Minden hölgy, aki csak egyszer is használta ezen pipere-crème, annak többé más nem kell. Mert tuint a vegyvizsgálat igazolja, teljeseen ártalmatlan és zsimmentes, egészen új bőrpoló és bőrtisztító pipere-crème, mely a bőre kenve azonnal kife-
szül, miniatl az arcz márény-
szérsimáságot fénytelen hat-
ványozás fehérség, és
üdeséget nyer. Es ezen udz-
zámánéi Point Paris en alatt az arcz-
bőr összes tisztálafanságát u. m.
szepül, póreensek vínerelők, bőr-
atka (mitesszer) a zsimos, nyers,
durva vörös arczszin, az orr-
nyak, kar és kéz vorósságe.

a nők és bűrók mind ellán-
nek, s mert zsimmentes s azon-
nal felszívódik nemcsak esti
használatra, hanem igen nap-
pelti használatra is alkalmas.
Mert is estigre, szin-
háza vagy selára menés előtt
mélkülözhetetlen kiegészítő részét
képezi a legelő-ansabb toilletnek
is. Számos kézzel és ellámerő
level igazolja ezen crème jószágát.
I legelő-ans használatu tisztál-
sal írték. Blaha Lujza crème-
pár a feker. crème és rozszaszin-
buzi i doboz 80 kr és szappan i
darab 50 kr. Kaplató kövötlen
a készítmény: **Női Szépség-
Istén** gyögyeztetésül. Buda-
pest, I. ker., Károly-ny-utca
1 sz. Raftár Budapest: **Török
József** gyögyeztetésül. **Opera
gyögyeztetésül.** **Nádor-** gyögyez-
tetésül és Debreczenben dr. Kotsch-
nek és Tóth Béla gyögyeztetésül.
ban. óvakodjunk a rossz utána-
teltől.

TITKOS BETEGSÉGEKET,
hugyészfolyásokat és sebeket, az önfertőtto-
lés előbaját, az olgyongult főrőgő, magón-
lések, a bujókör utóhívótközmenyelt, nőknél
főbőrfolyást, bármannylis ödémok is, vala-
mint minfazon női betegségeket, melyeknek
a magtalanág egyik főokozója és főbeteg-
ségeket gyögyít el gyögyemő szorlot, biztos
sikerral, gyorsan és alaposan

Dr. GARAI ANTAL
orvos, sebész, szemész- és szülészador, v. cs. kir. oszt. főorvos
Budapest, belváros, IV. ker., Klyó-utca 1. szám.
II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.
Rendel naponta délelőli 10 óráltól egész délután 4 óráig, este
7 óráltól 8 óráig.
Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolnak és gyögy-
szerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön vörőterem.
Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. GARAI ANTAL-nál
megrendelhető.

NEPSZERŐ UTMUTATÓ.
(már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és azok
észserűi gyögykezeléséhez czimul könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most
csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-
költsége mellett bérmentve, vagy 90 kr. utánvét mellett.
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet
brédese. III. Az önfertőttozés s az éjjeli magóndások. IV. Hügy-
hókatár (trippér) és hügyészszűkítetek. V. A bujókör (siphilis). A
szérvfolyás. VII. Elgyongult főrőgő VIII. Női magtalanág. IX. A
arcszervek megbetegedéseinek fényeződje: a prostitúció.

A tavaszi és nyári idősakra való tekintettel

früházam oly annyira van felhal-
mozva cipőárakkal, hogy képes
vagyok e tekintetben
minden kívánalomnak
eleget tenni. Áramt egy el-
szék, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

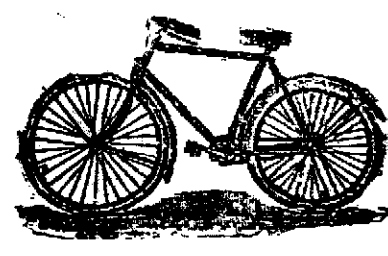
Cruces cipő, egy darab pitting bőrből	8.-
Borjúbőr betűtes cipő	8.50
Borjúbőr, kestyűbőr-szárral elegáns	9.50
Divatós barna szinű, borjúbőr cipő	4.-
Divatós barna szinű cruces cipő	4.-
Divatós szinű barna borjúbőr, elői kapcsos cipő	4.50
Divatós szinű barna elői kapcsos cipő	4.50
Divatós szinű barna félcipő	5.50
Szárdulak cipő, világosbőr vagy kestyűbőr szárral	4.50

Hölgyeknek.

Női laztin cruces cipő, 16 czm. magas selyem crög	9.00
Zergebőr cruces cipő	8.-
Divatós szinű barna fűzős angol cipő	8.50
Divatós szinű barna gombos angol cipő	8.50
Divatós szinű barna elői fűzős cipő	8.50
Női zergebőr gombos cipő 10—12 gomb magán 4. frt száron-lakból	4.-
Divatós szinű barna félcipő	2.40
Zergebőr regatta-cipő, kőni való	2.40
Laztin regatta-cipő, kőni való	2.20
Orizai választék mindennemű divatós barna és szöldszinű, valamint lekeje bőr gyermek-, gombos- és fűzős-cipőben. — Vidéki rendelé- sek pontosan esztibölletnek több száz divatós ábrakkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel	128

AGULAR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.
s New-York palotával szemben.

Kumber

Herbster Károly
Budapest, Károly-körút 9.
Bécsben:
CURJEL H. ALBERT
Elisabethstrasse 6.

Most és marad mindenkor a legújabb gyártmány a világon a
elvitázhatalanul konkurrenzia nélkül. Magyarországi egyedül
képviselője

Nyomatott az ORSZÁGOS HIRLAP kőrirodógépén, Budapest. VIII., József-körút 65. szám.